

POSTÁS DOLGOZÓ

A POSTÁS SZAKSZERVEZET LAPJA

XLII. ÉVFOLYAM, 1-2. SZÁM • 1998. FEBRUÁR

Besze Imre

KÜLTERÜLETI KÉZBESÍTŐK

Még hajnal ég szemünkben,
még tegnap esti álom -
s már kora szürkületben
naponta új határon
köszöntünk szótlanul
naponta új tanyák.

Dörömbölünk. Deres a deszka-
kerítés, riadt kutyák
feleselnek. Eressz, na!
Megjött a várva várt,
a kedves levele.
Mátsut a gazda sír -
- szívbe markoló a hír -
s tűnődik: mért veri
családját így a sors keze?

Nap nap után
tiszább lesz a tekintet -
így telik el a hét.
S vasárnap délben
már otthon kanalazzuk
a kengyelfutók levesét.

HÁBORÚ A POSTÁSOK ELLEN

BÉRTÁRGYALÁS-MENETREND

● **November 12.** A Közlekedési, Hírközlési és Vízügyi Minisztérium az ágazathoz tartozó munkáltatók és érdekképviselők részvételével érdekegyeztető tárgyalás keretében ismer-
te el a postások béreinek elmaradását az ága-
zathoz, illetve a vállalkozásokhoz képest és
engedélyezték, hogy a társaság az ÉT-ajánlás
felső határát meghaladó keresetfejlesztést ala-
pozzon meg az üzleti tervében.

A szakszervezet bérbizottsága ezen enge-
dély ismeretében javasolta az elnökségnek és
a választmánynak, hogy a követelések mérté-
ke adjon lehetőséget a lemaradás fokozatos
megszüntetésére.

● **November 17.** A választmány a fentiek is-
meretében meghatározta a bérkövetelés mér-
tékét. Ennek értelmében 1998-ra 21% kereset-
fejlesztést és az étkezési hozzájárulást 2000 Ft-
ra való megemelését kértük. A postai minimál-
bérek iránti elvárásunk 22 500, illetve 26 000
Ft/hó volt.

● **November 18.** Levélben ismertettük Doros
Béla vezérigazgató úrral a választmány dönté-
sét. Jeleztük, hogy a keresetfejlesztést elsősor-
ban alapbérfejlesztésre és a pótlékok rendezé-
sére kívánjuk fordítani, továbbá fontos fel-
adatnak tartjuk az alacsony megfizettségű
dolgozók bérének nagyobb mértékű emelését.

● **November 27.** A vezérigazgató úr válaszá-
ban arról tájékoztatta szakszervezetünket, hogy
az előtervezés és a bértárgyalások előké-
szítése során figyelembe veszi követeléseinket.

● **December 15.** Levélben tiltakoztunk a ve-
zérigazgató úr „Napi Gazdaság” c. lapban
megjelent nyilatkozatának tartalma miatt,
mert válaszával ellentétben és jóval a bértár-
gyalások megkezdése előtt kijelentette, hogy
1998-ban 16% keresetfejlesztést vár.

● **Január 23.** Szakértői tárgyalás keretében
Máté Mária vezérigazgató-helyettes tájékoztat-
ást adott a társaság igazgatóságának döntésé-
ről. Eszerint 1998-ban a bértömeget 16%-kal
lehet növelni és a Postának 3 milliárd Ft ered-
ményt kell termelni. A bértömegnövekmény a
létszámnövelés után 12,5%-os keresetfejlesztést
tesz csak lehetővé.

● **Január 27-28.** A bér- és szociális bizottság
ülését követően az elnökség tárgyalta a
társaság bérfejlesztési javaslatát, mely mellőzte
azokat az információkat, amelyek lehetővé
tehetik a társaság gazdasági helyzetének szak-
szervezeti megítélését.

A javaslat 12,5% keresetfejlesztés mellett
3,1%-os létszámnövelést tartott szükségesnek,
miközben alapbér-növekedési mértéknek kö-
telezően csak 10%-ot írt volna elő. Az étkezé-
si hozzájárulás emelését nem tartotta fontos-
nak. Minimális bérként 20 400, illetve 23 100

Ft havibért javasolt. Az elnökség a javaslatot
határozottan elutasította és felszólította a
munkáltatót a szükséges információk átadásá-
ra. Ezzel egyidejűleg döntés született a
sztrájkbizottság létrehozásáról. A 16%-os kere-
setfejlesztési korlát miatt levélben fordult a
miniszterelnökhöz és a KHVM miniszteréhez.

● **Február 2.** A választmány is elutasította a
munkáltató javaslatát és további információ-
kat kért. A tárgyalások folytatása érdekében
kijelölte a szakértői tárgyalócsoportot.

Dr. Lotz Károly miniszter úr válasza megér-
kezett.

● **Február 4.** A szakértői tárgyaláson a tár-
saság ügyvezetése új javaslatot terjesztett elő.
Ennek értelmében 15% keresetfejlesztést java-
soltak, melyből 2,5%-ot részben bérpolitikai
intézkedésre, részben mozgóbér képzésére kí-
vántak elkülöníteni.

A miniszterelnök nevében dr. Héthy Lajos,
a MűM politikai államtitkára válaszolt.

● **Február 6.** Az elnökség értékelte a tárgya-
lások eredményét és kompromisszumkézsé-
gének kifejezéséként levélben értesítette a
munkáltatót arról, hogy igényt 19,5%-ra mér-
sékelt, az étkezési hozzájárulást viszont
2200 Ft/hó összegben kívánja meghatározni.

● **Február 7.** A társaság ügyvezetése tájékoztat-
ta a tárgyaló delegációt arról, hogy a szak-
szervezet rendelkezésére bocsátja a még
hiányzó információkat és egyidejűleg 16%-ra
módosítja keresetfejlesztési ajánlatát, továbbá
2000 Ft összegben javasolja az étkezési hoz-
zájárulást meghatározni.

● **Február 8.** Az elnökség 3 változatot tartal-
mazó javaslatot dolgozott ki a választmány
részére.

● **Február 9.** A választmány elutasította a
munkáltató javaslatát, mert az meg sem köze-
lítette az elvárt keresetfejlesztési mértéket.

● **Február 10.** A szakszervezet 2 változatot
terjesztett elő a tárgyalócsoportok újabb talál-
kozóján, melynek keretében kényszerűen vet-
ték tudomásul a 16%-os korlátot, azonban az
étkezési hozzájárulás jelentős emelését igé-
nyelték. A tárgyalás során az álláspontok kö-
zeledtek, azonban a munkáltató munkakörök
kiemelésére irányuló bérpolitikájával szem-
ben az alacsony keresetűek központi kieme-
lését szorgalmazták.

● **Február 12.** A választmány a területi sajtó-
tosságok miatt elutasította központi bérpoliti-
ka alkalmazását.

A tárgyaló felek este 10 óra 10 perckor meg-
állapodtak és ezt képviselőik aláírásukkal iga-
zolták. A sztrájkkészséget megszüntette a
szakszervezet.

Konrád Ervin

ERZSIKE NÉNI! ÉN MÉG ILYEN ÉLNI AKARÁST NEM LÁTTAM!

1997. december 3-án délelőtt 10 után
Ercsiben leütték Galambosi András-
né kézbesítőt, akit csak a sürgős orvosi
beavatkozás mentett meg. A mentő-
sők másfél órán keresztül küzdöttek
csak azért, hogy szállítható legyen.
Orvosa kijelentette, 2 százalék esélyt
se ad az életéért. A szerencsétlen
asszony több mint 2 hétig volt kóma-
ban. Szerencsére győzött élni akarása.
Riportunk a bűncselekmény körülmé-
nyeiről, s arról szól, hogyan él most a
kegyetlen megveretés után Galambosi-
né, érdemes-e jól tenni és mit szól-
tak e förtelmes bűncselekményhez a
falubeliek. (Folytatás a 10-11. oldalon.)

Rablójárás c. összeállításunk a 6-11. oldalon.

GYANÚ

két postáskisasszony ellen és egy betörő vallomása

A történet akkor játszódott, amikor a pengő még újonc ko-
rát élte. Molnár Menyhért, rákospalotai köztisztviselő, egy
karácsony előtti napon feldúltan jelent meg a rendőrsé-
gen, hogy büntető feljelentést tegyen ismeretlen tettes, il-
letve tettesek ellen. Az alábbiakat adta elő:

- Pál utcai családi házunkban a szüleimmel lakunk egy
fedél alatt. Tegnap este a feleségemmel színházba men-
tem, majd az előadás után egy erzsébetvárosi vendéglőbe
tértünk be. Szüleim pedig egy baráti házaspárhoz mentek
vendégségbe.

(Folytatás a 6. oldalon.)

NEM KELL HÖSKÖDNI

Mire lapunk megjelenik, bizonyára már az utolsó fenyőtű-
ket is sikerült eltüntetni a barátságos lakásból, de beszél-
getésünkkor még mellettünk illatozott a vidám díszekben
pompázó karácsonyfa: dr. Bánfi Ferenc dandártábornok,
az ORFK főkapitányhelyettese, közbiztonsági főigaz-
gató szabadsága idején otthonába invitált a kért beszélge-
tésre. Hallgatóságunk is akadt: a szünidőt és a ritkán látott
aput együtt élvező három remek gyerek, a nagylány és két
szépreményű ifjú személyében. Házigazdám hivatali be-
osztása alapján nem nehéz kitalálni, milyen témakörben
folytattuk a beszélgetést - természetesen a posta, a postá-
sok biztonsága volt a kérdezz-felelek tárgya.

(Folytatás a 7. oldalon.)

Bérháború c. összeállításunk a 2., 3., 4., 13., 14., 16. oldalon

MEGÁLLAPODÁS

19,06% = 16% + 3,06%

Lapzártakor érkezett a hír, hogy a Postás Szakszerve-
zet és a Magyar Posta Rt. megállapodást kötött 1998.
február 12-én. Eszerint az Rt. 1998-ban 16%-kal köte-
les emelni az átlagkereseteket, plusz 3,06% értékben
növelni a szociális juttatásokat. A megállapodás teljes
szövegét a 16. oldalon olvashatják.

AKI GYORSAN FIZET, DUPLÁN AD..."

A Postás Szakszervezet 21 százalékos keresetfejlesztési igénnyel néz a bértárgyalások elé. Ennek megalapozottságáról, és a tárgyalások várható eredményeiről Mundruczó Kornélal, a Postás Szakszervezet elnökével beszélgettünk.

– Hol tartanak jelenleg a bértárgyalások?
– Szakszervezetünk már az elmúlt év végén megkezdte a munkát, felmértük a postások keresetének alakulását 1990-től 1997-ig, és összevetettük a népgazdasági, illetve a minisztériumhoz tartozó ágazatokkal. Az ágazatokkal való összehasonlításban sajnos szomorú helyzetünk van, a posta a legutolsó. Óriási a lemaradásunk, több mint 10 000 Ft havi bruttó keresetkülönbség van az ágazati átlag és a posta között. A népgazdasághoz viszonyítva is jelentős a lemaradás, itt valamivel több mint 6000 Ft. Ebből az következik, hogy a postások nincsenek kellően megfizetve, bérükben nem érződik az a felelősség, ahogyan végzik a munkájukat beosztástól függetlenül. Hatalmas felelősség a járatok pontos indítása és érkezése, vagy egy másik munkakörben a nyolcórás munkával felvett pénz hiánytalan leadása. Itt két papírpénz elszámolása, különösen mióta a tízezer forintos megjelent, a postásnak havi nettó keresetbe kerülhet. Ez a rengeteg, nagy felelősséggel járó munkát gyengén fizetik, és a hét éves lemaradásunk bepótlásának kezdő lépése a 21 százalékos keresetfejlesztési igény.

– Vannak, akik azt mondják, keveset kér a szakszervezet. Mi az a határ, ameddig hajlandók lemenni?

– Ez a kérdés valóban felmerül. Vannak, akik minimum 40 százalékos bérfejlesztést fogalmaztak meg, és azt reklamálják, miért nem vagyunk elszántabbak a bértárgyalások során, miért nem tesszük azt, amit a gazdaság egy-két területén az érdekképviselőt megtesz, miért nem lépünk fel hangosan és fenyegetően. Én azt mondom, így nem lehet igazi eredményeket elérni. A Postás Szakszervezet kongresszusi és választmányi határozataiban is olyan igények megfogalmazására törekszik, amelyek reálisak, nem túlzók, és teljesíthetők. Ez utóbbi azért fontos, mert hosszútávon gondolkodunk, hosszútávon akarunk postát és foglalkoztatást biztosítani. Egy ilyen tárgyalás akkor lehet érvekkel alátámasztani igényeket, ha azok a mát és a jövőt is figyelembe veszik. Ha ezt a 21 százalékot idén el tudjuk érni, akkor 5-6 százalékkal pótol-

juk a hét éves kereset-lemaradásunkat, ha pedig még az elkövetkezendő két évben is kapunk lehetőséget a pótlásra, behozzuk ezt a lemaradást, és az ágazatösszehasonlításban is kiálljuk a próbát.

– A bértárgyalások egyik része a keresetfejlesztés. Mire a további problémák?

– Rendkívül fontos a szociális kérdések kezelése. Fő célunk, hogy azok a juttatások, amelyeket a postások érvetizedeken keresztül megkaptak, reálértékben ne csökkenjenek. Ruhára, étkezésre, üdülésre, segélyezésre, és egyéb címen mindenképpen olyan értékeket kell meghatározni, amelyek a szinttartást biztosítják. A harmadik pedig, ami a bértárgyalásokon súlyos kérdésként vetődik fel, a pótlékok ügye. Három éven keresztül nem kezelték a pótlékokat, melyek elavultak és értéküket veszítették. Pedig elég nagy az a kör, amely pótlékokra részesül. Végül meg fogjuk fogalmazni azt is, hogy az utánpótlást a postán csak úgy lehet biztosítani, ha a fiatalokat sokkal magasabb kezdőbérrel vesszük fel, mint az Érdekegyeztető Tanácson megfogalmazott minimálbér összege, ezért egy komolyabb emelést fogunk kérni a minimálbér tekintetében. Ezek után már csak azt kell komolyan venni mindkettőnknek, hogy minél hamarabb, de legkésőbb március 10-én mindenki, aki béremelésben részesül, megkapja az emelt összegű bérét. Ez azért fontos, mert január elsjétől valamennyien érezzük a kenyér és a pékáru, a közüzemi díjak, az energia árak emelését. A magas inflációt kompenzálni kell, és ha ezt hamar tesszük, jobban célt érünk.

– A bértárgyalások idején a postai vezetők a forgalom és a bevétel csökkenéséről panaszkodnak, év végén pedig mindig kiderül, hogy nemcsak a tervekhez hozták, de túl is teljesíteték. Ez ellen milyen taktikát alkalmaz a szakszervezet?

– A Postás Szakszervezet nem taktikázik. Nyíltan, papírra fektetve, indokokkal alátámasztva fogalmazta meg és adta át bérfejlesztési igényét, és kérte, hogy minél hamarabb kezdődjenek meg a tárgyalások, a lehető legrövidebb időn belül pedig megállapodással záruljanak. Nincs taktika a dologban. Komolyan gondoljuk ezt a 21 százalékot, amelyet az alapítónak, a miniszteri politikai államtitkárnak is megfogalmaztunk. Ő ezt jogosnak is vélte, és a szakszervezet jelenlétében adta meg a lehetőséget a postának, hogy az Érdekegyeztető Tanács által megfogalmazott 16 százalékos felső határ fölé léphet, ha ez az üzleti tervben megalapozható. Ez nekünk nagyon fontos, hiszen most

már nem lehet arra hivatkozni a bértárgyaláson, hogy az Érdekegyeztető Tanács maximum 16 százalékos béremelést fogalmazott meg. A posta üzleti tervei – bár még a '98-asat nem ismerjük – eddig ezt mindig megengedhették volna. A posta év elején valóban pesszimista, év végén pedig mindig nyereséggel zár. Lehet tehát többet fizetni, mert a megfizetett postás odaadja a munkarejét, és biztosan megtermeli a béremelést. Lehet bátrabban tervezni, és az üzleti lehetőségeket pedig bérben is ki kell használni, mert aki gyorsan fizet, az duplán ad.

– 1994-ben, a választások évében a szakszervezet sokkal többet tudott elérni, mint azelőtt bármikor. Akkori kormány arra gondolt, hogy jól jöhet a postásokat mézesmadzaggal megnyerni a kormányzatnak. Lebel-e a mostani miniszteri, illetve államtitkári döntésben hasonló szándék?

– Úgy gondolom, a kormány, függetlenül attól, hogy jobb, vagy baloldali, mindig kormányként viselkedik. 94-ben egyetlen alkalommal volt fontos megismerni a szakszervezet véleményét, a választások előtt pár hónappal. Érdekes módon mindez ismétlődik. 1997 végén újra meghívás érkezett. Reagálásunk nyíltan és hangosan hangzott el a miniszteriumban. Nem szeretnénk, ha ez az egyetlen meghívás az idei választásoknak szólna. A politikai államtitkár választásában nem egyszeri alkalomról, hanem egy hosszú távú folyamat kezdő lépéséről beszélt. Erről volt szó négy évvel ezelőtt is. Ha a Postás Szakszervezet meghívást kap, és elmondhatja a gondjait és a véleményét, akkor annak a meghívásnak eleget tesszünk. Ez a mostani alkalom arra jó volt, hogy az alapító is elismerte a postások béreinek elmaradását, és a pótlásra az első lépést megtette, amikor engedéllyel ruházta fel a posta vezérigazgatóját, hogy javaslatában a 16 százalékot ne tekintse maximumküszöbnek.

– Ebből a szempontból hasznosabb lenne évenkénti választásokat tartani?

– Ha komolyan veszi a hatalmon lévő elit, hogy akkor lehet jól dolgozni, ha elégedettek és megfizetettek a munkavállalók, akkor eltekinthetünk az évenkénti választásoktól. Akkor elég négy évenkénti véleményt mondanunk a kormányzatról, és a függöny mögött szavazatokkal értékelni a tetteket.

R. A. – U. A.

MÁR A POSTÁSOK IS?

Ezt egy lakóhelyi ismerősöm kérdezte tőlem kissé csodálkozva, felhúzott szemöldökkel, miután hallotta, hogy a szervezett postás dolgozók is **megalátkozták a sztrájkbiztosítást**. Miután érdeklődtem a kérdésről, miért van meglepődve, egy rögtönzött kiselőadást kerekített indoklással: azért – fejtegette –, mert a postai munkahelyeken, a postaigazgatóságokon rend van, kiegyensúlyozottak a viszonyok, nincsenek olyan súlyos problémák, mint más szakmáknál, ágazatoknál, s különben is, a postások nyugodt, szelíd emberek. Ebből a véleményből is tükröződik egy eléggé általánosnak tekinthető megítélés, miszerint ha a vasasok, a bányászok, a mozdonyvezetők sztrájkolnak, akkor ez szinte természetes, hiszen keményebb szakmákról van szó, ám ha a "puhább" postások teszik ugyanezt, az már magyarázatot kíván.

Érdeemes eltűnődnünk azon, mi lehet ennek az oka? Az egyik talán az, hogy a sztrájk nem valami rokonszenves dolog a szélesebb közvélemény számára. A munkabeszüntetés ugyanis kárral jár, és sok kellemetlenséget okoz a lakosságnak a szolgáltatások elmaradásával, akadályozásával, a postánál csak úgy, mint a vasúton, a közúti közlekedésben, vagy a termelő ágazatokban. Durva dolog a sztrájk – tartja a közvélekedés, és joggal. Ezért tekintik az érdekvédők is az érdekvégyesítés legélesebb fegyverének, ezért van az, hogy csak **végös esetben** szokás igénybe venni, amikor már kimerültek – például béralkuknál – a tárgyalások lehetőségei.

De beszélünk kell más tényezőkről is. Arról, hogy a lakosság elsősorban a médiának keresztül értesül a postai hírekről, a posták helyzetéről, elétéről. Ezek általában a fejlesztésekről szólnak, amelyek **pozitívak**, kivéve a szolgáltatások árainak folyamatos emelkedését. Arról azonban már kevésbé írnak az újságok, nemigen szólnak az elektronikus médiák, hogy milyennek a keresetek, a munkakörülmények – összehasonlításban –, mennyire elmaradtak a pos-

A NAGY POSTÁSSZTRÁJK

A kocka el van vetve.

A posta és távirádk-alkalmazottak mozgalma ma odajutott, ahova Heim Péter úr méltósága válasza után jutnia kellett – a bérharchoz. Egy ma este a Damjanich utcai „Nemzeti kert”-ben tartott nagygyűlésükről azon elhatározással távoztak a m. kir. állam rabszolgák, hogy munkaszüneteltetés árán fognak láncakon könnyíteni. Holnap tehát Budapesten a postai közlemények nem jutnak a címzetkezeibe. (Népszava, 1895. június 8. szombat)

Sztrájkoló postások:

Bár hétfőn megalkotta sztrájkbiztoságát a Postás Szakszervezet (PSZ), a munkáltató és a postai dolgozók legnagyobb érdekképviselője között a tárgyalások ma tovább folytatódnak. Amennyiben azonban ezek során nem születik mindkét fél számára elfogadható megoldás, a hónap második felében bizonytalanra válhat a postai küldemények sorsa. (Népszava, 1998. február 4. szerda)

A két újságicikk között több mint száz év telt el. Mindkét cikk a Népszavában jelent meg, mindkét cikk a postások tervezett sztrájkmozgalmáról szól. Az 1998. évvel ma éppúgy tele vannak a napilapok, mintahogy 103 évvel ezelőtiek. A mai hírekhez, bárki hozzájuthat, csak meg kell vennie az újságot.

A régi újságok már nehezen hozzáférhetők, csak mikrofilmen olvasható könyvtári dokumentumokká váltak. Leegyszerűsítve a keresést, most szeretnék egy rövid összefoglalót adni az akkori eseményekről a korabeli újságickek és dr. Vajda Endre: Az 1895-ös postásstrájk című tanulmánya alapján.

„A kora hajnali órákban kisebb csoportokban mentek ki a sztrájkolók a cinkotai „Nagy itce” vendéglő kerti helyiségébe azzal a szándékkal, hogy az egész napot odakünn töltsék. Egy ezerszáz főből álló társaság telepedett le az asztalok körül s a kert gyepén!” (Magyar Újság, 1895. június 8.)

„A budapesti levélhordók és postai altisztek ma reggel tényleg beszüntették a munkát, s megkezdtek a sztrájkot. A főpostahivatal szolgálói, a levélhordók és a mozgópósta altisztek mindössze 80-100 ember kivételével sztrájkolnak. A sztrájkolók a mai napot a cinkotai nagy vendéglőben töltötték, s voltak legalább ezren. A fővárosban már ma nagy volt a kalamitás a levélkézésítés szünetelése miatt. A közönség mindenütt kifejezte méltó bosszankodását a sztrájk miatt, s általában nem a sztrájkolókat, hanem a postaigazgatóságot, de különösen Heim miniszteri tanácsost okolták. Ne ki, s az ő tapintatlan és durva eljárásának tudnak be mindent. A rendőrség erőszakoskodását és túlkapásait szintén elítélik.” (Égetörténet, 1895. június 9.)

Június 9-én a legfelsőbb kormánykörök megelégtelék a sztrájk következtében kialakult helyzetet. A sztrájk állása iránt a király részéről is érdeklődés történt. Bécsből felhívták a kereskedelmi minisztert, hogy haladéktól gondoskodjék a sztrájk megszüntetéséről. Vörös László államtitkár dr. Guthi Soma ügyvédet magához kéréte. Guthi a kihallgatás után azonnal kiment Cinkotára és beszámolt az államtitkárral való megbeszélésről. Hangsúlyozta, hogy Vörös a postai alkalmazottak fizetésemelését kilitásba helyezte. Megígérte azt is, hogy a bánásmódban, valamint a szolgálati időben komoly változás fog beállni. A királyi érdeklődés miatt is a posta vezetősége előtt a postásstrájk mindenáron való befejezése haladéktalanul szükségesnek látszott. Ezután a gyűlés többsége ebben az értelemben határozott.” (Dr. Vajda Endre: Az 1895-ös postásstrájk. – A birközles krónikájából Bp. 1965.)

Befejezésül még egy részlet a Népszava 1895. június 10-ei cikkéből:

„A postások sztrájkja megszűnt. Ma hat és hét óra között a postai alkalmazottak sztrájkja véget ért. Délelőtt Vörös Lajos államtitkár a sztrájkoló postai alkalmazottak elnökét Kelemen és Guthi ügyvédet fogadta, hogy velük a mozgalomról konferáljon. Vörös megígérte, hogy a postai alkalmazottak fizetésemelését fölveszi az 1896. évi költségvetésbe, helyzetükön javítani fog.” Rákóczi Margit

ÉVELEJI BÉRFOCI MEKKORA A PÁLYA?

Ilyenkor, az év elején szinte másról sem beszélünk, mint az áremelésekről, s találgatunk, mennyire tart lépést bérünk az inflációval, illetve mennyivel marad el mögötte. DR. HORVÁTH ISTVÁNNal a Soproni Postaigazgatóság TIT titkárával a béremelések gazdasági háttéréről és a szakszervezet lehetőségeiről beszélgetünk.

– A postánál a bér az egyik legnagyobb költséghányadot képviseli – mondja a szakszervezeti tisztségviselő. Meghatározó, mennyire megfizetettek a dolgozók, mennyire elégedettek, ezáltal mennyire tudnak azonosulni a munkáltató célkitűzéseivel. A másik oldalon ott a kérdés, mennyire nyereséges a posta? A befektetéseit – most inkább úgy érzem csak a ráfordításait – a bevételnek meg kell haladnia, közgazdasági szempontból ezután jön a bérkérdés. Itt kezdődik a szakszervezet szerepe, meg kell találni azt az egészséges kompromisszumot, hogy bér is legyen, fejleszteni is lehessen. Nem gátolhatjuk a munkaadót a fejlesztési lehetőségekben, mert a későbbi osztozkodás esélyét veszítenénk el. Ez jelenti a dilemmát. Hol van az a határ, ahol a nyereségből a legnagyobb mértékben részesülünk, de a működőképességet megtartjuk? A problémát a posta sajátos helyzetében látom. Az állam száz százalékos tulajdonosként meghatározza, hogy mit hagy az osztozkodás során. Nagyon kötött tancrend érvényesül, az államnak van egy elvárása, elvárja a saját osztalékát. A lehetőségeket azáltal is befolyásolja, hogy állandilag kötött tarifájú szolgáltatásokkal állunk az ügyfelek rendelkezésére. Elvileg kiszámítható, hogy a hatósági áremelés milyen árbevétel növekedést jelent. A szakma pedig aggódik, hogy meddig hajlandó a szolgáltatást az igénybevevő megfizetni. Másik befolyásoló tényező a felső szinteken történő megállapodás. Amikor a három oldal úgy dönt, hogy ilyen és ilyen százalékok között lehet tárgyalni, kijelöli a játéktérteret. Tehát eldől, hogy kispályás, vagy nagypályás focit játszunk-e.

– A szakszervezet soha nem választ pályát?

– A pálya nagyságát a közgazdasági mutatók és az alapítói elvárások is meghatározzák. A szakszervezet dolga, hogy az adott pályán a legjobb eredménnyel focizzon. Sajnos azt nem tudhatom, hogy a gazdasági körülmények, amire a megállapodást alapozták, valóság-e, olyan lesz-e az infláció, ahogyan számoltak vele. Ha ezeket rosszul kalkulálták, kedvezőtlenül alakul a reálkereset. Ez a focimeccs nagyon sajtáságos. A szakszervezet hazai pályán játszik, mégis néha az ellenfelet is kell támogatnunk, arra kell kényszerítenünk, hogy kérje a túllépési lehetőségeket, vagy a korlátok feloldását. A lapokat olvasva az idén nagyon kicsi a mozgástér. Az összes munkáltató köti magát az ÉT ajánlásaihoz. Amikor ezek az ajánlások nagyobbak voltak, ragaszkodtak a középtálaghoz, nem mozdulhattunk a pozitív irányba. A tavalyi év kivétel volt, ki is merítettük a lehetőségeinket.

– Könnyen ment?

– A szakma tisztességes volt, kiengedte a csúcsnak számító 21 százalékot, igaz nem túl könnyen. Nekem akkor úgy tűnt, nagyon gyorsan született meg a megállapodás a második ütemű bérfejlesztésnél. Miután a megállapodás létrejött, arra figyeltem fel, hogy olyan normalemelekkel kezdtek foglalkozni, amiről korábban nem is hallottunk. Visszamenőlegesen módosították volna a normát, így a teljesítmény, ami a működési költségeket biztosította, elveszett volna. Jelezttem is az elnökségnek, hogy egyik oldalon van egy ígéret, a másik oldalon, úgy tűnik, forrásviszavonás.

– Milyen sejtései vannak '98-ra?

– A nemzetgazdaságban zajló vitákat és a külső szerveket figyelve komoly, hosszú vitára számítok. Az észérveket kell elővenni. A bérkövetelés leginkább arra épít, hogy a nemzetgazdasági átlaghoz képest hogy állunk, milyen elmaradásunk van a saját ágazatunkhoz viszonyítva. Ami megfogalmazásra nem is került, a rokonszakmákhoz, a bankszférához képest elképesztő az átlagkeresetek lemaradása. Bérigényünk nem túlzott, nem is igényeljük a különbségek egy-szeri emeléssel történő eltüntetését, fokozatosan szeretnénk utolérni a hasonló szakmákat. Erre nagyon kell figyelni, különben a szakadék egyre nő, és érvényesül a pénzintézetek elszívó hatása. Állandóan új dolgozókat kell képeznünk, akik aztán szintén elmennek. Érdemes lenne tudni, mennyi időbe és pénzbe kerül a képzés. Hosszútávon megérné egy jobban fizetett, de stabil gárdát kialakítani, így a piac más szegmenseiből is kaphatnánk megbízásokat. Példa erre a címetetlen nyomtatványok kézbesítése. Tudjuk előfordult, hogy a megrendelő a létszámváltozásokat látva azt mondta, alkalmi kézbesítőt ő is fel tud venni. Ezt a piacot nem engedhetjük ki a kezünk közül! A fő cél, hogy a főállásából mindenki megélhessen és ne kelljen kiegészítő jövedelmek után futkosni. Jól fizetett emberek jól szorgalmazó működőképes munkahelyen dolgozhassanak.

Fodor-Filipsz

A POSTÁSOK NEM RIADNAK VISSZA A SZTRÁJKTÓL SEM

Sajnos sok postás kolléga azt hiszi, de különösen a minimális taglétszámot is alig elérő törpeszakszervezetek tagjai, hogy a Postás Szakszervezet túl puha, nem elég harcos, nem képviseli megfelelően a postások érdekeit. Nos, hogy ez mennyire nincs így, annak bizonyítéka többek között az 1998. január 28-án megtartott elnökségi ülés. A megbeszélésen igen paprikás volt a hangulat, hiszen a Magyar Posta Rt. 98-as keresetfejlesztési javaslatát kellett volna megvitatni.

Konrád Ervin, a PSZ bérbizottságának vezetője higgadtan, de határozottan visszautasította, hogy a posta vezetése használhatatlan előterjesztést adjon a szakszervezetnek. Ez nem elegendő a tárgyalások megindításához. Konrád Ervin véleményéhez az elnökség tagjai közül ki-ki vérmérséklete szerint csatlakozott, abban azonban mindannyian egyetértettek, hogy új, részletesebb, használhatóbb előterjesztést kell kérni a posta vezetőitől. Egyöntetű volt az elnökség véleménye, hogy *a 16%-ot nem fogadja el és a szakszervezet ragaszkodik a 21%-os béremeléshez, annál is inkább, mert 1998-ra a Posta vezetői 3 milliárdos nyereségre számítanak.*

Az elnökségi ülésen Máté Mária gazdasági vezérigazgató-he-

A Magyar Köztársaság Miniszterelnöke HORN GYULA úr részére

Tisztelt Miniszterelnök Úr!

A Postás Szakszervezet elnöksége a mai napon tárgyalta a Magyar Posta Részvénytársaság 1998-ra vonatkozó keresetfejlesztési javaslatát. A tárgyalás folyamán megdöbbenéssel hallottuk, hogy a Kormány az 1997. októberi ÉT megállapodással ellentétben korlátozni kívánja a tulajdonosi jogkörében tartozó társaságok keresetnövelésének mértékét. Az utóbbi hét évben a postások méltó fejlődelmey folyamatosan csökkentek. Jelenleg a versenyszférához képest a bruttó keresetelmaradásunk mintegy 20%-os. Szakszervezetünk ezért olyan mértékű tartó bérigényt fogalmazott meg, amely mintegy 3-4 év alatt ezt a lemaradást megszüntetné. A Magyar Postánál 40.000-en dolgoznak, talán említeni sem kell, milyen fontos szolgáltatásokat teljesítenek nap mint nap, rendkívül megalázó béréért.

Kérjük a Miniszterelnök úr választát, vajon megváltozott-e az álláspontja 1997. októbere óta.

Budapest, 1998. január 28.

Üdvözlettel
Mundruczó Kornél,
a Postás Szakszervezet elnöke

LOTZ KÁROLY miniszter úr! KHVM

Tisztelt Miniszter Úr!

A minisztérium kezdeményezésére 1997. novemberében meghívást kaptak az ágazathoz tartozó érdekvédelmi és szakmai szervezetek vezetői, hogy értékeljék az elmúlt három év, de különösen 1997-ben kereset alakulást és a bérfejlesztési elképzeléseket 1998-ra.

A Postás Szakszervezet ezen a megbeszélésen bemutatta a postások 1990. óta végbement reálkereset csökkenését, valamint a versenyszféráról és az ágazathoz képest is folyamatosan halmozódó bérleamaradását. A megbeszélésen Kovács Kálmán politikai államtitkár és Kovács Ferenc helyettes államtitkár urak elismerték a posta bérleamaradását és tudomásul vették, valamint engedélyezték azt a jelenlévő MP Rt. képviselőinek, hogy az ÉT által ajánlott felső határ fölött tehetnek javaslatot az 1998-as keresetfejlesztésre. Felhívták a jelenlevők figyelmét arra, hogy a keresetfejlesztést 1997. végén, de legkésőbb 1998. elején tájékoznak a Szakszervezet el és állapodjanak meg.

Ezzel szemben a Postás Szakszervezet elnöksége megdöbbenéssel vette kézhez azt az előterjesztést, amely a Magyar Posta Rt. 1998-as keresetfejlesztési elképzeléseit tartalmazza. Az anyag szakmailag hiányos. Nem tartalmazza azokat az információkat, amelyek a bértárgyalásokhoz elengedhetetlenül szükségesek lennének.

Az elnökség elfogadhatatlannak tartja, hogy a Posta Rt. 16%-ban határozza meg a bértömeg fejlesztés felső határát, annál is inkább, mert ez azt jelentené, hogy mindössze 12 és fél %-os lehetőség lenne az átlagkereset növekedésére, ami pedig nem érne el az ÉT ajánlás alsó határát sem. A Szakszervezet elnöksége továbbra is ragaszkodik a 21%-os keresetfejlesztéshez. Nem fogadjuk el a szakmának azt az érvelését, amely arra hivatkozik, hogy a tulajdonos korlátokat szabott volna a Posta Rt-nek. Ezért az elnökség megkérdezi Önt és a miniszterelnököt, vajon korlátozták-e a szabad bért megállapodás lehetőségét. Ha így lenne, ellentétes lenne az ÉT megállapodás 4.1. pontjának tartalmával, mely szerint a Kormány a tulajdonosi irányítása alá tartozó társaságok körében nem kívánja közhatalmi eszközökkel befolyásolni a bérek alakulását.

A Postás Szakszervezet elnöksége a bértár-

gyalások megfeneklése miatt döntött a sztrájkbizottság létrehozásáról, és február 2-án a tagság véleményének ismeretében határoz kényszerítő eszközök alkalmazásáról.

Kérjük a miniszter úr választát arra vonatkozóan, hogy a novemberi ígéretét tartja-e még. Budapest, 1998. január 28.

Üdvözlettel:
Mundruczó Kornél
a Postás Szakszervezet elnöke

MPRT. DOROS BÉLA vezérigazgató úr részére

Tisztelt vezérigazgató úr!

A Postás Szakszervezet elnöksége a mai napon tárgyalta a Posta Rt. bérfejlesztési elképzeléseit. Az elnökség nem tartotta alkalmasnak az előterjesztést arra, hogy véleményt fogalmazzon meg. Az ajánlott százalékos bérfejlesztési mértéket pedig elfogadhatatlannak és megalázónak ítélte. Ezért döntött arról, hogy megke- resi az alapító minisztert és levélben fordul a miniszterelnök úrhoz. Tájékoztátja a postás munkavállalókat arról, amit az Rt. megfogalmazott.

Az elnökség a tagság támogatásában bízva már ma döntött a sztrájkbizottság létrehozásáról és kéri, hogy azonnal kezdődjenek el a tárgyalások az esetleges sztrájk ideje alatt teljesítendő minimális szolgáltatásokról.

Reméljük, hogy az MPRT. felülvizsgálja eddigi elképzeléseit és olyan javaslatot terjeszt a Postás Szakszervezet elé, ami lehetőséget ad a Szakszervezetnek a kényszerítő eszközök alkalmazásának elkerülésére.

Budapest, 1998. január 28.

A Postás Szakszervezet
elnöksége nevében
Mundruczó Kornél,
a PSZ elnöke

A Postás Szakszervezet közleménye az MTI-nek

A postások nem riadnak vissza a sztrájktól sem! A Postás Szakszervezet elnöksége megdöbbenéssel vette kézhez azt az előterjesztést, amely a Magyar Posta Rt. 1998-as keresetfejlesztési elképzeléseit tartalmazza. Az anyag szakmailag hiányos, nem tartalmazza azokat az információkat amik a bértárgyalásokhoz elengedhetetlenül szükségesek lennének.

Az elnökség elfogadhatatlannak tartja, hogy a Posta Rt. 16%-ban határozza meg a bértömeg fejlesztés felső határát, annál is inkább, mert ez azt jelentené, hogy mindössze 12 és fél %-os lehetőség lenne az átlagkereset növekedésére, ami pedig nem érne el az ÉT ajánlás alsó határát sem. A Szakszervezet elnöksége továbbra is ragaszkodik a 21%-os keresetfejlesztéshez. Nem fogadjuk el a szakmának azt az érvelését, amely arra hivatkozik, hogy a tulajdonos korlátokat szabott volna a Posta Rt-nek. Ezért az elnökség megkérdezi a miniszter elnököt és a minisztert, vajon korlátozták-e a szabad bért megállapodás lehetőségét. Ha így lenne, ellentétes lenne az ÉT megállapodás 4.1. pontjának tartalmával, mely szerint a Kormány a tulajdonosi irányítása alá tartozó társaságok körében nem kívánja közhatalmi eszközökkel befolyásolni a bérek alakulását.

A Postás Szakszervezet elnöksége a bértárgyalások megfeneklése miatt döntött a sztrájkbizottság létrehozásáról, és február 2-án a tagság véleményének ismeretében határoz kényszerítő eszközök alkalmazásáról.

Budapest, 1998. január 28.

A Postás Szakszervezet elnöksége

lyettes ismertette a posta vezetőinek álláspontját és továbbra is ragaszkodott a 16%-hoz. Ezt azonban az elnökség nem fogadta el és különösen sérelmezte az előterjesztés-kísérlet egyik kitételét, amelyben a Posta vezetői azt szeretnék, hogy *„a postai érdekképviselők vállalják, hogy bázisszintű létszámbírány esetén nem mozgósítanak a dolgozók körében.”*

Mundruczó Kornél, a Postás Szakszervezet elnöke ezzel kapcsolatban kijelentette, hogy ha ezt a kérést megfogadnák, akkor a PSZ Sárga Szakszervezet lenne és hamarosan elvesztené tagságát. Az elnökség több tagja visszautasította a Posta vezetőinek az előterjesztését és javaslatot tett arra, hogy alakítsanak *sztrájkbizottságot*.

Körösztös Teréz, a BUVI TSZB titkára pedig kifejtette, a szakszervezeti tagság kemény fellépést kíván a bértárgyalások idején (is), mert ha ez nem történik meg, elszalasztjuk a lehetőséget és elfogy a szakszervezetünk.

Az alábbiakban szövezerint közöljük azokat a dokumentumokat, amelyeket az elnökség jóváhagyott. Egy-egy levelet Horn Gyula miniszterelnök úrnak, Lotz Károly miniszter úrnak és Doros Béla vezérigazgató úrnak. Ezen kívül közreadjuk a közvéleményhez, pontosabban az MTI-nek küldött anyagunkat:

Mundruczó Kornél úr elnök

Postások Szakszervezete

Tisztelt Elnök Úr!

Köszönettel vettem az 1998. évre szóló átlagkereset növekedési tárgyalásokról adott tájékoztatást.

A minisztérium folyamatosan figyelemmel kíséri a szakmai irányítása alá tartozó ágazatokban a keresetek alakulását. A korábban kialakított gyakorlatunknak megfelelően, ebben fontos szerepe van a középszintű érdekegyeztetéseknek is, amelyek segítik az ÉT-n kötött megállapodások realizálását. Eme célokat szolgálta a múlt év utolsó negyedében tartott két ágazati bérforumunk is.

Az említett fórumon a tárca vezetői részéről elhangzott – a tulajdonosi irányításom alá tartozó társaságok körére vonatkozó – 1998. évi bérpolitikánk nem változott. Az ott jelzettnek megfelelően azonban a konkrét bért megállapodásokat a munkáltatóknak és a munkavállalói érdekképviselőknek kell megkötniük, a helyi lehetőségek ismeretében, azok megfelelő mérlegelésével. Változatlanul fenntartom, hogy a szervezeti- és létszámstruktúra bővítő hatását külön elismerem.

Szeretném hangsúlyozni, hogy a KHVM miniszterét, mint a Kormány tagját, ugyanúgy köti az ÉT-n kötött bért megállapodás, mint a másik két oldal tagszervezeteit. Ez vonatkozik a megegyezésnek a levelében visszautalt 4.1. pontjában foglaltakra is.

Kérem, hogy tájékoztatásom ismeretében az elmúlt évekhez hasonlóan, higgadt, átgondolt döntést hozzanak.

Budapest, 1998. február 3.

Szívélyes üdvözlettel

dr. Lotz Károly

Mundruczó Kornél úrnak, a Postás Szakszervezet elnöke Budapest

Tisztelt Elnök Úr!

Miniszterelnök úrhoz a postai bérek tárgyában írt levelét megkaptuk.

Levelét intézkedés és válaszadás céljából megküldtük a Munkaügyi Minisztériumnak, az Érdekegyeztető Tanácsnak és az MSZOSZ-nak, mely szervek az ügyben hatáskörrel rendelkeznek.

Válaszukig szíves türelmét kérem.

Budapest, 1998. január 30.

Üdvözlettel:

Nagyné dr. Abonyi Katalin
közigazgatási főtanácsadó

Mundruczó Kornél úrnak, a Postás Szakszervezet elnöke Budapest

Tisztelt Elnök Úr!

A Postás Szakszervezet és a Magyar Posta között kialakult bért vita ügyében – a Miniszterelnök úrhoz intézett levelére – az alábbiakról tájékoztatom.

A kormány meggyőződése, hogy az Érdekegyeztető Tanácsban 1997. októberében született 1998-ra szóló bért megállapodás – amely 13,5 és 16% közötti bért növekedésre tesz ajánlást a vállalkozási szférában, megfelelő alapot teremt a vállalati bértárgyalások eredményes lefolytatásához, a kollektív (bér) megállapodások megszületéséhez. Ezek – a kormány szándéka szerint – reálkeresetnövekedést hoznak a vállalkozói szféra munkavállalói – így reményeink szerint – a postai dolgozók számára is.

Amennyiben a megállapodás elérését célzó tárgyalások eredményes lefolytatása – a felek kompromisszumkészsége dacára – akadályokba ütközne, javasolom, hogy vegyék igénybe a Munkaügyi Közvetítői és Döntőbírói Szolgálat segítségét.

Öszintén remélem, hogy mielőbb sikerül bértárgyalásaikat eredményesen lezárni.

Budapest, 1998. február 4.

Szívélyes üdvözlettel

dr. Héthy Lajos

ELLENDRUKKEREK ÉS POTYAUTASOK

Azt mondja egy régi ismerősöm, egyébként kiváló postás, aki szereti a kutyákat, a gyerekeket és a nőket. Egyszóval amúgy rendes ember. Azt mondja, hogy ő egész életében mindig meg tudta védeni magát, neki soha nem volt szüksége szakszervezetre. Megkülönböztet is, ez a szakszervezet nem védi meg a postások érdekeit. És még folytathatnám a szokásos kiábrándult szöveget.

Aztán megkérdeztem tőle, mi a véleménye a sztrájkról? Erre is exkatedra, nagyképpen reagált: ez csak egy színjáték, mondták és különben is micsoda lelkiismeretlenség a többi állampolgárnak kellemetlenséget okozni.

Elgondolkodtatott ez a beszélgetés. Bizonyára olvasóim is találkoztak már hasonló mentalitású emberekkel, akiknek eszébe sem jut, hogy amikor szakszervezetünk bérharcot folytat, vagy valamilyen szociális juttatást próbál tárgyalásokkal vagy kényszerrel kipróbálni a munkaadókat, akkor ők, az ellendrukkerek és potyautasok is részesülnek a kivívott előnyökből. A potyautas, aki nem szakszervezeti tag, aki lenézi a szakszervezeti tagokat és tisztviselőket, aki azt a pénzt, amit a szervezett dolgozók tagdíjra fizetnek be, sörre vagy hasonlóan fontos árukra költi. A potyautas az, aki csak akkor dőbben rá, hogy egyedül nem védheti meg magát, amikor létszámleépítés áldozatává válik, amikor súlyos pénzekért kell vásárolnia ügyvédet, pedig a jogsegély szolgálat ingyen vállalná védelmét. Még sorolhatnám azokat a szolgáltatásokat, amelyeket igénybe vehetne. Az ellendrukker azt hiszi, hogy ha lojális – a szolgáltatásig a munkaadóval -, akkor nem bántják, nem rúgják ki, nem építik le, nem csökkentik bérét és nem részmunkaidőben foglalkoztatják.

Kíváncsi vagyok, hogy ellendrukkerünk mit mondana, ha a szakma által eredetileg felajánlott 12,5%-os béremelést fogadott volna el szakszervezetünk. Akkor nyilván azt mondaná fünek-fának: no ugye megmondtam, gyenge ez a szakszervezet, ezek semmire sem jók.

Amikor ezeket a sorokat írom a szakma már rég túl van 12,5%-os ígéretén, már 15-nél tart és valószínűleg ennél magasabb %ban fogunk majd megegyezni. Amikor mindezt elmeséltem Mundruczó Kornél-nak, a Postás Szakszervezet elnökének azzal tréfálkozott, hogy az ellendrukkereknek és a potyautasoknak csak annyival kellene emelni a fizetését, amennyit eredetileg a szakma ígért és az lenne tulajdonképpen az igazságos, ha csak a szakszervezeti tagok kapnának béremelést. De tette hozzá, akármi is a szakszervezet szervezetsége, akármennyi is a taglétszám, a postások érdekvédelmi szervezete, amikor bérharcot folytat, végső soron, minden postás érdekét védi. Ezért van az, hogy a megállapodás után, ami mindig jóval magasabb, mint amennyit kezdetben a szakma ajánlott, a potyautasok is pénztárhoz járulnak, tartják a markukat. És természetesen továbbra is szidják a szakszervezetet, amelyik elintézte nekik, hogy nagyobb fizetésük legyen, többet tudjanak vásárolni a piacon.

Udvarhelyi

POSTÁS! NE HAGYD MAGAD!

Paszternák László, a Vasas Szakszervezeti Szövetség elnöke is nyilatkozott lapunknak a postások sztrájkfelhívásáról, és hogy a vasasok mennyire szolidárisak a postásokkal?

– Senkinek nem lehet közömbös, hogy a postások milyen körülmények között élnek, végzik munkájukat, így a vasasoknak sem. Mert, ők közéleti szereplők, az emberek közötti kapcsolatok erősítői, véleményük befolyásolja a közhangulatot. A posta stratégiai terület. Ezenkívül a vasasoknak nemcsak a szolidaritás miatt van közülk a postásokhoz, hanem azért is, mert egy szakszervezeti szövetségbe az MSZOSZ-be tartozunk, és mint ilyenek nekünk köteleességünk támogatni tagtársunkat. A vasasok számára sem lehet közömbös, hogy a postások milyen eredményt érnek el, hiszen ez példaértékű lehet, vagy jelzésértékű, milyen eredményt érnek el és milyen eszközökkel. Ezekből levonhatjuk a megfelelő tanulságokat. Ha pedig a postások kénytelenek a sztrájk eszközához folyamodni, akkor mindannyiunknak el kell gondolkodni azon, hogy mi hasonló helyzetben mit tehetnénk. A Vasas és az MSZOSZ alapvetően a szolidaritás elvén működő szervezet. Ha mi bajban lennénk, mi is elvárhatnánk a segítséget, amit minden bizonnyal meg is kapnánk, a postásoktól. Ha mi elvárjuk a szolidaritást, akkor a legkevesebb az, hogy mi is együtt érezzünk és lehetőség szerint segítségünk tagtársunknak, a postás szakszervezetnek és rajta keresztül a postásoknak.

Ilyenkor a szakszervezetellenesek előveszik a demagógia fegyverét és azt mondják, a postások sztrájkja károkat okoz a társadalom többi rétegeinek. Nekünk erről az a véleményünk, hogy a vasasoknak, de más ágazatokban dolgozóknak is, el kell viselniük az átmeneti kényelmetlenséget, hiszen ennek vállalása is a szolidaritás megnyilvánulása. Ha elviseltük a vasutasok sztrájkja idején a kényelmetlenséget, akkor azt a postások esetében is megteesszük. A vasasok jelszava több mint száz év óta: Vasas! Ne hagyd magad! Ezt átfogalmazva, azt üzenem: Postás! Ne hagyd magad!

U. A., U. B.

Mundruczó Kornél, szakszervezetünk elnöke, a választmányi ülésen elmondta, hogy nem értelmezhetőek a létszámfelmérésre és karbantartásra vonatkozó adatok, hisz nem tudjuk, milyen elemzéseken alapulnak. A tapasztalatok azt mutatták, hogy magas volt a forgalom, egyes hivataloknál még létszámgondok is jelentkeztek. A Postás Szakszervezet ragaszkodik ahhoz, hogy a minimálbérek mértékét a szociálpolitikán kívül értékeljék. Az 1998-as üzleti terv nem veszi figyelembe a szakszervezeti igényeket, sem az alaphér, sem a szociálpolitika, sem az üzemi étkeztetés, de még a minimálbérek tekintetében sincs elfogadható javaslat. A szakszervezet továbbra is hangsúlyozza a pótlékok fontosságát. Az érkezés-indítási, és a pénzkezelési pótlékok utoljára három éve állapították meg, azóta a kormánypárti kötődésű szakértők szerint is 60 százalékot vesztett értékéből. A további értékvesztést meg kell gátolni.

A Választmány hangsúlyozza, hogy a Postás Szakszervezet elsősorban alapbérérdekelt, ennek fontosságáról nem tud lemondani. A területi igazgatóságoktól azt kéri, hogy a saját bérpolitikájuk megfogalmazásakor, az ösztönző és jutalmazási rendszer kialakításakor az alapbér elsőlegességét tartsák szem előtt. A szakszervezet szükségesnek tartja, hogy a Magyar Posta már túlzottan szétnyílt bérolói kicsit összeháródjék, hogy a bértarifarendszert kisebb feszültségekkel lehessen megvalósítani.

A Választmány nem mond le az eredeti elképzelésekről, de a tárgyalások folytatását is szorgalmazza. Mundruczó Kornél kiemelte a szakszervezet nem érdekelt abban, hogy sztrájkot hirdessen, és ezzel veszélyeztesse a '98-as elképzeléseket. Abban viszont érdekelt, hogy a szakmát támogató, kiegyensúlyozott postáság üljön az ablaknál, menjen az utcán. Európához nem csak a Magyar Posta, hanem az ország közeledik a postásaival együtt. A csatlakozás bérpolitikáját is feltételez, ne csak a munkavállalók terhei, hanem az alapító felelőssége is nőjön!

A szakszervezet kifejtette tárgyalási szándékát. A bértárgyalásokat február 15-ig lehet folytatni, s ha eddig nem sikerül megállapodásra jutnunk, megteesszük a dolgozók által is támogatott lépést, sztrájkolni fogunk. Bizottságot hoztunk létre, hogy a minimális szolgáltatással kapcsolatban megbeszéléseket folytassunk. Sajnos, erre a tárgyalásra a sürgetés ellenére még nem került sor.

Mundruczó Kornél felhívta a figyelmet, hogy a munkavállalók elutasítják a bértömeg kategóriáját, keresetfejlesztésről kell beszélni.

A Választmány ülését követő sajtótájékoztatón az elnök elmondta, hogy a szakszervezet még az elmúlt év végén 21 százalékos keresetfejlesztési igényt jelentett be. Szakképzetlen munkaerő esetében 22 500, érettségizett vagy összetettebb feladatot jelentő munkakörökben 26 ezer forintban határozta meg a minimálbér összegét. Az első szakmai javaslat 16 százalékos kereset-tömeg-fejlesztésben gondolkodik, emellett 3,1 százalékos létszámfejlesztést irányoz elő. Ez átlagosan, egyénekre bontva mindössze 12,5 százalékos keresetnövekedést jelent. Ezt az ajánlatot a szakszervezet méltatlannak és megalázónak ítélte. A szakma előterjesztését Máté Mária gazdasági vezérigazgató-helyettes szóban kiegészítette, a keresetfejlesztés mértéke – az ajánlat szerint – 15 százalékra mozdult el. A szakszervezet úgy ítélte meg, hogy ez az összeg még olyan távol van a követelt 21 százaléktól, hogy további tárgyalások szükségesek. Kifogásunk elsősor-

NEM ALAMIZSNÁT AKARUNK!

Február 2-án lezajlott a bértárgyalások profi boksmérkőzésének újabb menete. A szó szoros értelmében zajlott, mert a Választmány tagjai élesen bírálták a szakma január 30-án keltezett újabb táblázatokkal, számözlönnel tűzdelt javaslatát.

ban az volt, hogy ez a 15 százalék az Rt-nek egy fillérrel sem jelent többet, ugyanis nem a 3,1 százalékos létszámfejlesztéssel, hanem pusztán 1 százalékkal számol.

A Postás Szakszervezet elnöke az érdeklődő újságíróknak határozottan kijelentette: „nem gondolkodunk azon, hogy legyen sztrájk, vagy ne, ha nem lesz megegyezés február 15-ig, sztrájkolunk!” A postások elkeseredettek és elszántak. Nem figyelmeztető, hanem általános munkabeszüntetést terveznek, amely nemcsak az Rt-t, hanem a szolgáltatásokat igénybevevőket is komolyan érinti. A postások bére nincs arányban a felelősséggel, a fizikai megterheléssel, s most már a hivatás veszélyeivel, ezért kéri a társadalom együttérzését és megértését.

Hangok, vélemények a tárgyalásról

Kónya Lajos (Debreceni Igazgatóság): Nem fogadható el az a tulajdonosi magatartás, amely a bérfejlesztésről úgy tárgyal, hogy meghatározza az elvárt nyereséget, és azt mondja, férjetez bele a bérköltségbe!

Pecze Pál (Pécsi Igazgatóság): Ez a létszámgazdálkodás a bérfejlesztésből 7-8 százalékot levonne. Pécs területén 90 kisposta vár privatizációra. Nem mindegy, hogy ezek bér és létszámvonzata hogyan csapódik le. Bekerül a nagy kalapba, vagy a költség a pécsi területé és a bérkérdés visszakerül a vezérigazgatóság-hoz.

Máté Mária, a Posta Rt. gazdasági vezérigazgató-helyettese: Megtélés dolga, hogy mi elegendő és mi nem. Mi nem azzal tettük meg javaslatainkat, hogy most mindenki boldog lesz, és megoldjuk, amit a nemzetgazdaság nem tud. Megdöbbenve hallom, hogy Önök igazán nem is akarják megtárgyalni ezt az anyagot. Hangsúlyozom, javaslatunk 15 százalék átlagkeresetnövekedés... Valójában azt szeretnénk, ha Önök is hoznának valamiféle kompromisszumos javaslatot. Most csak azt halljuk, hogy amit letettünk az asztalra, azzal elégedetlenek.

Dr. Körösty Jánosné (Budapest-Vidéki Igazgatóság): Mindig megkapjuk, hogy a dolgozók csak nekünk panaszkodnak, a szakmának nem. Ez így van, mert féltik az állásukat és az éhbéruket! Most azonban aláírásaikkal támasztották alá, hogy a türeshatárra érkezünk... nevetséges bérért az életükkel játszik a Posta. Igenis kell a bértömeg! Az átlagkeresetek emelése mellett valamilyen módon jelenjen meg a bértömeg emelése is!

Biczó Péter (Budapesti Igazgatóság): A kézbesítő 200 ajánlott levéllel megy ki. Ha erre 4 perc a munkaráfördítés, akkor 13 óra a munkaidő. A feldolgozásban 3 órát töltenek. Azt üzenik Önöknek, hogy 15 óra 20 perckor becsukják a táskát! Önök mindig elfelejtik, hogy nem ez az 50 ember a Posta, mi 32 ezren vagyunk! A felvételtől a kollegák nem mennek ki a WC-re, mert ki kell szolgálni. Lassan katétert kell mindenki be bekötni, és egy közös csővön elvezetni. Erkölcstelen, hogy a szakma ilyen fizetésekért ekkora nyereséget termeltet!

Takács Violetta (Budapesti Igazgatóság): Ha feudális eszközöket alkalmaz a munkáltató, nem fog Európa felé haladni. Alacsony létszámmal alacsony bérekkel akar magas színvonalú szolgáltatással a közönség előtt megjelenni. A postások nem alamizsnát kérnek, hanem a kemény munka után járó megérdemelt bért!

Fodor-Filipsz

SZOLIDÁRISAK VAGYUNK

Megkérdeztük Sándor Lászlót, az MSZOSZ elnökét, mi a véleménye a Postás Szakszervezet sztrájkfenyegetéséről, és mint az MSZOSZ elnöke befolyásolni kívánta-e Mundruczó Kornélt, illetve az általa képviselt postásokat.

– Az MSZOSZ tagszervezetei közül a vasutasoknál volt hasonló helyzet, mint a postásoknál. Mindkét esetben felhívtam az érdekvédelmi szervezetek vezetőit: Márkus Imrét, ill. Mundruczó Kornélt és csak annyit kértem, adjanak folyamatos tájékoztatást a helyzetről, hogy adott esetben segíteni tudjunk.

– *Ön lebeszélheti a postásokat a sztrájkról?*
– Szó sincs róla. A postások tudják, hogy követeléseik indokoltak. Ez az ő belügyük. Szuverén módon döntenek arról, sztrájkolnak-e vagy sem. Én tudom, hogy a Postás Szakszervezet mindig is mértéktartó volt, de ha most sztrájkfenyegetést fogalmaz meg, akkor annak komoly oka van. Mindig is figyelemmel kísérem a Postás Szakszervezet működését és tudom, hogy a postások az elmúlt két év során sokat vesztettek. Reálkeresetük folyamatosan csökkent, ennek ellenére egyezkedtek legalább a minimumot kicsikarni a menedzsmentből. Azt is tudom, hogy a mostani sztrájkhangulatnak komoly indíttatása van, s ezért mi inkább segítünk és szolidárisak vagyunk a postásokkal.

U. A.–U. B.

KUNCOG A KRAJCÁR

Február 6-án, a Napkelte c. tévéműsorban Mundruczó Kornél mellett feltűnt egy okosan érvelő „kispostás”, Éder Miklós szakszervezetünk választmányának tagja, a Debreceni TSZB egyik hangadója. Amikor hallgattam, úgy éreztem, a többi postás kézbesítő gondolatait mondja el. Ezért is kérdeztem őt, mi a véleménye a sztrájkhangulatról.

– Mint kézbesítő saját bőrömről érzem, mit jelent kis fizetésből máról holnapra élni, s azt is, hogy a piacon egyre kevesebbet ér a postás bér. *A kézbesítők 50-60 ezer forintos fizetéssel lennének megelégedve.* Mi nemigen szívetünk százalékokról beszélni, számunkra egy konkrét összeg sokkal többet mond. Ez az 50-60 ezer még mindig nem lenne sok, de legalább valamelyest felzárkózhathánk más ágazatokhoz, ahol többet keresnek. Mert az a munka, amit mi végzünk szakértelmet kíván, nagy felelősséget. A mi munkaerőnk a piacon legalább 50-60 ezret kell, hogy érjen. Tudomásul kell vennünk, hogy lemaradásunkat egy ütemben behozni nem tudjuk. A 21%-os alapbéremelés csak valamelyest ki-sebbitené a távolságot. Még 4-5 évig legalább ilyen arányú fizetemeselésre lenne szükségünk, hogy utolérjük a közlekedési és hírközlési ágazatban dolgozók átlagbérét. Nekünk most arra kell törekednünk, hogy a felzárkózást már most elkezdjük, ledolgozzuk hátrányunkat.

– *Engednek a 21-ből?*
– Nálunk Debrecenben volt egy titkári értekezlet, ahol többek között ez volt téma. Ott egyöntetű volt az a vélemény, hogy 19%-os alapbéremelés, 2000 Ft-os étkezési hozzájárulás elfogadható lenne. Pontosabban, hogy a „csomag” együttesen kitegye a 21%-ot.

– *Most február 6-án milyen megállapodásra számít?*
– 19%-os alapbéremelést sikerül elérnünk. Ez a szakma által ma ígért 15%-hoz képest jó eredmény lenne és biztos vagyok benne, hogy sikerül 2000 Ft-ra felemeltetni az étkezési hozzájárulás összegét is.

Udvarhelyi András

ÍGY VÁLTOZNAK A NETTÓ JÖVEDELMEK IDÉN

A bértárgyalások bruttó 19%-os jövedelememelkedést eredményez az étkezési hozzájárulással együtt. Ez a nettó jövedelmek alakulásában az alábbiak szerint tükröződik.

Teljes munkaidős munkavállalók nettó jövedelem változása 16%-os bérfejlesztés esetén

1997			1998			Nettó jöv. 1998/1997
Bruttó bér	Étk. hozzáj.	Nettó jöv.	Bruttó bér	Nettó bér	Étk. hozzáj.	
18 500	1600	17 872	21 500	19 290	2600	21 890
21 000	1600	19 582	24 500	21 339	2600	23 939
25 000	1600	22 242	29 000	25 326	2600	27 926
30 000	1600	25 117	34 800	27 486	2600	30 086
40 000	1600	30 867	46 400	34 170	2600	36 770
50 000	1600	36 283	58 000	40 578	2600	43 178
60 000	1600	37 967	69 600	42 337	2600	44 937

Részmunkaidős munkavállalók nettó jövedelem változása 16%-os bérfejlesztés esetén

4 órában foglalkoztatottak			6 órában foglalkoztatottak			Nettó jöv. 1998/1997
Bruttó bér	Étk. hozzáj.	Nettó jöv.	Bruttó bér	Nettó bér	Étk. hozzáj.	
9 000	1600	7 965	10 750	9 544	2600	12 144
15 000	1600	12 275	17 400	15 704	2600	18 304
20 000	1600	17 500	23 200	19 770	2600	22 370

6 órában foglalkoztatottak			8 órában foglalkoztatottak			Nettó jöv. 1998/1997
Bruttó bér	Étk. hozzáj.	Nettó jöv.	Bruttó bér	Nettó bér	Étk. hozzáj.	
13 500	1600	11 947	15 660	14 133	2600	16 733
20 000	1600	17 700	23 200	19 770	2600	22 370
25 000	1600	20 642	29 000	23 450	2600	26 050

A számítás figyelmen kívül hagyja a nyugdíjpénztári tagságot.

Kárpáti Sándor rovata

POSTÁS FERI

Postásból lett polgármester Somogyországban, ám polgármesterként is elsősorban postásnak érzi magát. Ebben az egy mondatban foglalható össze Gálosfa első emberének, a 41 éves Kóvári Ferencnek az eddigi életútja.

– Hogyan kezdődött a történet? – kérdeztem vendéglátómat, akivel egy szép nyári estén beszélgettem a zselici kis falu főutcájában meg-búvó családi házban.

– Kaposváron születtem – kezdi pályaképé-nek rajzát a kerekarcú, fekete haját hátrafésülő, kövérkés, kedélyes, fiatal polgármester. – Gyer-mek- és ifjúkoromat Kercseligetén töltöttem, Balatonbogláron végezte el a Kertészeti Szak-középiskolát, s innen kerültem Mosdóra ker-tésznek. Itt lettem *postás* tanuló. Ezután a me-gyeszékhelyre vezetett az utam, ahol a Kapos-vár 1. Postahivatal rendszeres helyetteseként dolgoztam. Közben úgy alakultak a körülmé-nyek, hogy 1977 márciusában, egy napra Gá-losfára hívtak helyettesíteni. A hivatal vezető-je azonban megbetegedett, s én itt ragadtam tíz évre, rendszeres helyettesként. Ez idő alatt *nagyon megszerettem a postát*. Észrevehették ezt, mert 1981-ben megkaptam a Kiváló Dol-gozó kitüntetést. 1987-ben megpályáztam a gálosfai hivatalvezetői posztot, amit elnyer-tem. Ebben a beosztásban tevékenykedtem 1996-ig. De menet közben történt még egy és más. 1994-ben önkormányzati képviselőnek választottak, majd alpolgármester lettem, s amikor lemondott a polgármester, magam ve-zettem a hivatalt, s az időközi választás ered-ményeként, 1995 júniusa óta, immár polgár-mesterként.

– Mit szeretett a postás mesterségben?
– Talán furcsán hangzik, de a papírmunkát, amelyben elintéznivaló ügyek lapulnak, ami mögött emberi gondok és sorsok húzódnak. Szeretem a *fegyelmet, a pontosságot*, kedvelem a találkozást az emberekkel, élvezem a segít-ségnyújtás örömét. Ezt mindig szívesen csinál-tam, pedig nem kerestem sokat. Ezerkétszáz forinttal kezdtem, majd három-négyezerrel folytattam, tavaly, óta harmincezer bruttó a fi-zetésem.

Amikor idáig értünk az ismerkedésben, meg-csörrent a telefon. Valaki jelezte, hogy egy el-köborolt lovat találtak a hajmási kukoricás-ban. Kérte a polgármester intézkedését.

– Ilyen dolgokban is a polgármesterhez for-dulnak? – jegyzem meg kérdőn, amikor a hír vétele után visszaült a fotelba.

– Aja! Mindenben. Ha összeveszik az

asszony az urával, ha családi perpatvar támad, akkor azért hívnak: békítőnek, igazságtevő-nek. Kora reggeltől késő estig jönnek, beko-pognak az emberek. A múltkor azzal riaszot-tak, hogy meghalt a harangozó. Egész nap ezt intéztem, az anyakönyvi bizonyítvány beszer-zésétől a temetésig. Nem nagy *Az én falum* – mondja Gárdonyi Géza regénycímével – mind-össze háromszáznegyvenen lakják, ebből szá-zan téesznyugdíjasok, de sok gondot okoz a *munkanélküliség, a szociális ellátás*. A segé-lyek elosztása jelenti a legtöbb fejtörést. A pénz kevés a hivatal működéséhez.

Összesen egy gazdasági előadónk van, a jegyző is hetente egyszer érkezik Kaposvárról. Én vagyok a titkárnő is, magam gépelek, ügy-intézek. Nem mondom, szép ez a munka is, *de jobban tetszett a postásság*. Azelőtt is egyszer-voltam önkormányzati tisztségviselő és pos-tás. Most is fizetés nélküli szabadságon va-gyok a postánál. Mindenkit személyesen isme-rek Gálosfán, s úgy érzem, engem is szeretnek az emberek. Mindenki csak úgy hív, *Postás Fe-ri*. Vagy: Ferikém. Ritkán és csak kevesen szá-lítanak polgármester úrnak. Mióta itt élek, be-segíték az egyházi szolgálatba is, mint sekre-tys. Korábban vállaltam lelkipásztori munkát is, néha meg beugrok kántorként; énekelek. Intézem a templom dolgait: takarítás, díszítés, pénzbeszedés.

– Ez bizony sokrétű elfoglaltság.

– Tudok sütni, főzni is – húzta ki magát a házigazda –, én végzem a háztartási munkát, takarítok. Varrok is – mutatott büszkén a dívá-nyon sorjázó, díszes párnákra. Van még 800 négyszögöl kukoricás és 100 négyszögöles zöldséges kert, azt is gondozni kell.

– Asszony, gyerek, család?

– Nőtlen vagyok, gyári munkásként nyugdíj-ba vonult apámmal élünk ketten, a mama há-rom éve hunyt el – tájékoztat magánéletéről, miközben felálltunk, hogy szétnézzünk a há-romszobás, összkomfortos, tágas lakásban.

Othona szépen berendezett. Tisztaság, rend, szőnyegek. A falakon családi fotók, rep-rodukciók, falvédők, szentképek, a sarokban feszület. A polcokon értékes könyvek: Mik-száth, Jókai, versek, lexikonok, a világiroda-lom remekei, vallásos tárgyú kötetek. A televí-zió mellett harmónium, amelyen rendszerint esténként játszik...

Későre járt, amikor a csillagos estében már a kerítés mellett folytattuk és zártuk a jóízű dis-kurzust. Vendéglátóm még elmondta, hogy Gálosfán megállt az elvándorlás, a kastélyszál-ló, az erdészet és a falusi turizmus nyújt mun-kát. A jövőt illetően a *termálkúthoz* fűznek re-ményeket. Elkészült a rendezési terv, kivitele-zőt keresnek. Vonzó üdülőfaluvá szeretnének válni.

Erre megvan az esélyük. A Surján patak völ-gyében lévő település – ahol Rippl Rónai Jó-zsef is megfordult – a varázslatos, nyugalmas táj kedvelt helye lehet a turistáknak. A felújí-tott Festetics kastély kényelmes, kultúrált szál-lást biztosít, egyszersmind olyan kedvtelések-re nyújt alkalmat, mint a horgászat, teniszezés, lovaglás, kocsikázás. A természeti értékek pá-rusulhatnak tehát a falu vezetőinek és lakói-nak kezdeményezéseivel, összefogásával, ér-téktերemő akaratával. Ha Postás Feri nem is ugyanezekkel a szavakkal fogalmazta meg dé-delgetett vágyait, de ezt éreztem ki mondani-valójából. Annak az embernek az őszinte val-lomásából, aki postásból lett polgármester. Aki bármédig lesz is Gálosfa önkormányzatá-nak a vezetője, *mindig* postás marad.

KAPACITÁSVIZSGÁLAT GYULÁN

Hát ilyen nincs, hát ilyen nincs, vagy mégis van. Ez jutott eszembe, amikor nemrégiben a gyulai 1-es postán járva Kovács István kézbesítő KSZB titkár elmesélte, hogy már 1928-ban felmerült a gondolat: új posta kellene Gyulának. Hát igen. Nagy szervezettel, lassan jár. 1928 óta sok víz lefolyt a Körösön, több rendszerváltás volt, csak a posta nem változott. Sok terv született és hiába ajánlott fel telket az önkormányzat, a posta nem élt vele, pedig a Haruckern tér és városház utca sarkán igen előkelő helyet kapott volna az új posta. Egy másik variáció az Eszperantó teret jelölte ki. Ráadásul ingyen adták volna a telket. A telket elfogadta a posta, újabb terveket csináltak, aztán nem történt semmi.

Az lódiótta meg az ügyet, hogy a katolikus egyház bejelentet-te igényét 1995-ben a posta épületére. Akkor a vezérigazgató-he-lyetes is meglátogatta az 1-es postát és megállapította, hogy már rég kinőtte magát, a 40 ezer lakos kiszolgálását ilyen körülmé-nyek között már nem lehet biztosítani.

Ezt első látásra is lehetett tudni, de biztos, ami biztos, kapaci-tásvizsgálatot készítettek 1995-ben, amelyben az illetékesek megállapították, hogy a közönség tér nagyon kicsi: 34 m². Innen kell hat felvételi és két főpénztári munkahely elérését biztosítani, itt vannak elhelyezve az ügyfelek számára a bútorok. Nagy forgalom esetén 40-50-en vagy még többen is tartózkodnak a helyiségben. A fiókberletek száma kevés, 182, viszont újakra igény van, s a meglévő postafiókokból is 50 egy mozgatható szekrényben van elhelyezve, a fiókok nehezen elérhetők.

Egy pillanatra letezszen a jelentést, tekintetem a falra téved, s ott a következő Hamingway idézetet olvashatom: „Ezberi törvény kibírni mindent, s menni mindig tovább. Még akkor is ha nem élnek már benned remények és csodák.”

Tovább olvasom a jelentést, mi mindent kellett kibírniuk a szegény gyulai postásoknak csak azért, mert elfeledtek róluk, vagy mert nem is tartották fontosnak, hogy jobb körülmények kö-zött dolgozzanak.

A főpénztár előtt a bizalmi sávot vagy helyiséget csak a 34 m²-es ügyféltér rovására és minimum egy felvételi munkahely meg-szüntetésével lehetne kialakítani. Az egyik főpénztári munka-hely alig elérhető. A felvételi terem kicsi, a felvételi munkahelyek száma kevés: hat. A felvételi munkahely zsúfolt. A kiosztó-leszá-moló munkahely kicsi: 4,5 m². Ezen a területen 3 embernek kel-lene dolgozni. Az Európai Unió által előírt börtönügyi normá-nál, 4 m²-nél alig nagyobb. Az emberekben az ilyen mértékű zsú-foltság eleve stresszt, feszültséget, idegességet okoz. A kézbesí-tőterem 53 m², 21 ember dolgozik benne, 21 asztalnál. Ha min-denki jelen van 2 m²-nél alig több jut egy embernek. A dolgot bonyolítja, hogy itt vannak elhelyezve a különböző zsákbon-tó

asztalok, beosztó szekrények, amelyek az anyagfeldolgozás mi-att szükségesek. A főpénztár alapterülete 21,5 m². A helyiség ki-csi és zsúfolt. Az asztalokon a munkahely kezelők nem tudnak írni, mert nincsen rá hely. Az irattár 7 m². Az előadók 17 m²-en dolgoznak négyen. Nem biztosított a kultúrált ügyfélfogadás. Nincs hely az alapvető fontosságú irodabútorok számára. A por-tásfülke 2,6 m². Nem fűthető. Az ablaka kicsi és magasan van.

A helyiségben lévő asztal miatt gyakorlatilag mozgási lehetősé-g nincs. A szociális helyiségek száma nem elegendő. A föld-szinten nincs öltöző és zuhanyozó. 70 embernek 2 WC jut a for-galmi épületrészben. Az épület tetőszerkezete és homlokzata fe-lújításra szorul. Alápcincézett a ház, de a pince nem használha-tó, mert alja felvizesedett. A kapacitásvizsgálók megállapították, hogy a belső munkafeltételek nem kielégítők, a biztonságos és színvonalas munkavégzés tárgyi feltételei nem biztosítottak. Helyszűke miatt nem megoldható a hivatal forgalma által egyébként indokolt modern kezelési gépek és segédesszközök elhelye-zése. Az ügyfelek számára nem biztosított a szolgáltatások kellő bemutatása. Nincsenek meg a kultúrált félfogadás tárgyi feltéte-lei, csúcsgorgalom idején sok ügyfél be se megy a postára. Egy még 95. októberében elvégzett közvélemény-kutatás szerint a megkérdezettek mindegyike elégtelenre osztályozta a postát. Az a gyanúm a helyzet nemigen változott.

Már látom magam előtt, hogy az illetékes csóválja a fejét. A KSZB titkára és az újságíró talán rosszindulattal gyanúsítja. Már hallom is a kérdést, minek bolygatni az ügyet, amikor a legújabb ígéret szerint, hiszen a város polgármestere fent járt Pesten és ott ígéretet kapott arra, hogy 98. nyarán elkezdik az építkezést. Én azért úgy gondolom mégis csak szükséges volt ezeket a tényeket a közvélemény tudtára adni, hiszen minden dicsőretet megérde-melnek azok a postások, akik kevés fizetésért ilyen hihetetlenül rossz körülmények között is helytállnak. Másrészt nyoma lesz annak, hogy unokáink is olvashassák, nagyapáik, nagyanyáik milyen körülmények között dolgoztak. Azért is fontos hírt adni, mert annyszor kaptam már ígéretet, amit nem tartottak be, hogy most már a gyulai postások nem hisznek.

A Szegedi Postaigazgatóság még tervpályázatot is kiírt, aztán lelassult a folyamat. Az sem megvetendő szempont, hogy most több mint 30 ezer postás tudhatja meg, mikorra ígérték az új pos-ta építésének elkezdését. Amikor elmenőben megint a Haming-way idézetre néztem, Kovács István KSZB titkár arról kérdeztem, reménykedik-e a csodákban. Küzdő típus vagyok válaszolta, nem igen szoktam feladni, ez most már presztízs kérdés nekünk gyulaiaknak, hogy felépüljön az új posta. De úgy gondolom ez most már az egész posta presztízsét is szolgálná.

U. A.–U. B.

Várkonyi Endre

EGYÜTT MENNI FOG!

Egyedül nem megy. Néhány éve divatos volt ez a dal, ha jól em-lékszem, Garazs Dezső és Kern András énekelte, miután – a film-ben – sok mindent kipróbáltak. Külön-külön. Aztán rájöttek (nem is volt olyan nagyon nehéz), hogy ami együtt egyszerű és könnyű vagy legalábbis könnyebb, arra egyedül vállalkozni is kár. Úgysem megy.

Mindezt egy régi ismerősöm juttatta eszembe nemrégiben. Ká-romkodott a jóember kegyetlenül, merthogy nagyon méltánytala-nul jártak el vele a munkahelyén. Természetes, hogy ilyenkor az ember – lehet, hogy régi megszokás alapján – azt kérdi: „Miért nem fordulsz a szakszervezethez?” Mire a válasz: „Mert olyan nincs is nálunk, a göré ragaszkodott hozzá még a privatizálás-kor, hogy ne legyen szervezkedés.”

Hűha! Hát itt tartunk? Nem nagy dicsőség, hogy valaki – mint én is – magas kort ér meg, de annyi „haszna” van, hogy emlék-szem az – mint mostanában féltréfásan szokták mondani – „át-kos előtti átkos”-ra, vagyis Horthy-rendszerre. (Ha nem is szíve-sen.) Arra azonban nagyon is jól, hogy akkoriban voltak mun-kálatók, akik csakis és kizárólag szervezett munkásokat alkalm-ztak. (Például a legtöbb nyomdában.)

Azok az egykori munkálatók – mondjuk ki magyarul: tőkések – nem estek a fejükre. Nem is valami jó tündér sügta nekik, hogy csak szakszervezeti tagokat alkalmazzanak. Egyszerűen tudták, hogy a szervezett munkás megbízható, mert a szakszervezet nem vesz fel akárkit tagjai sorába.

No, de ezek régi idők voltak és – legtöbb tekintetben – jó, hogy elmúltak. Mostanában sok mindent felelevenítenek azok-ból. Elsősorban azt, hogy a legtöbb üzem, gyár, vállalat – ha úgy tetszik: munkahely – ma ismét tőkés tulajdonban van. Ideje hát, hogy felnőjünk a „másik oldalon” is: a szervezetség oldalán. Ugyanis „akkor” az is hozzá tartozott, s nem is utolsósorban, hogy ha a dolgozónak, mai divatos szóval a munkavállalónak bármilyen gondja-baja, nézeteltérése támadt a munkálatóval, termé-szetes volt, hogy a szakszervezethez fordult.

Kell-e mondani, hogy efféle nézeteltérés, vita ma is akad, méghozzá bőségesen. A kép teljességéhez tartozik, hogy az 1989 előtti évtizedekben ritka volt az a szakszervezet, amely egyértel-műen a dolgozó mellé állt, ha annak vitája lett az állami vállalat vezetőjével. Hogy volt, mint volt, miért volt – most ne fe-szegessük. Am ez is elmúlt, az akkori „jelszóval” együtt, amely szerint a dolgozó nem fordulhat szembe a dolgozók államával. Merthogy ma nem a láthatatlan „össznépi tulajdonnal”, hanem a nagyon is látható főnökkel, a tőkéssel áll szemben. S a szakszer-vezet dolga, hogy minden igazságot, méltányos követelés eseté-ben a „munkavállaló” mellé álljon.

Igenám, de ennek az éremnek is két oldala van. Mert jó és he-lyes, hogy a sérelmet szenvedett embernek eszébe jut a szakszer-vezet, de nem jó, hogy csak olyankor, ha valami baja van. Hi-szen a szakszervezet nem önmagától, valami felsőbb utasításra jött, jön létre, hanem a munkavállalók szervezik meg és tartják fenn. Magyarán: csak akkor lehet erős és tárgyalóképes, sőt egyéb törvényes akciók szervezésére is képes, ha megvan hozzá a tagsága, amelyet képvisel a munkálatóval szemben.

Ahhoz még idősebbnek sem kell lenni, mindenki jól emlé-k-szik rá, hogy az 1990-194 közti években, az Antall-Boross kormá-nyok idején részben hivatalos, részben „suttogó” propaganda folyt a szakszervezetek ellen. Elmondták akkor a „pártállami” szakszervezetek minden hibáját, többnyire jócskán felnagyítva, de elhallgatták azt, hogy a megváltozott időkben – jöllehet meg-változva milyen új és nagy feladatai lesznek.

S azt sem kell elhallgatni, hogy a sokszázezer akkori szakszer-vezeti tag között ugyancsak sokan voltak, akik úgy gondolkoz-tak: „nem leszek szakszervezeti tag, így legalább eggyel keve-sebb a fizetni valóm”.

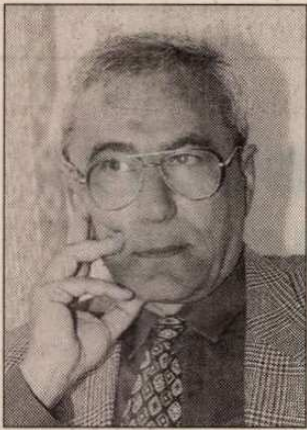
Most pedig – bizvást mondhatjuk: a többségük – vakarja a fe-jébűbát és szidja önmagát, amiért hallgatott a sűgásokra. Ahol mindezek ellenére megmaradt vagy újjáalakult a szakszervezet, ott (még ha néha restelkedve is) sokan, egyre többen újra belép-nek. Vagy még gondolkoznak. Esetleg addig, amíg valamelyik-valamilyen főnöknek egy újabb mesterkedése rá nem ébreszti őket: még a szűgyenkezve visszalépés is sokkal jobb, mint véde-lem nélkül maradni.

Hiszen még némelyik kormányintézkedés ellen is szükség van a közös fellépésre. Onnan, „felülről” másképp látszanak a dol-gok, mint a munkahelyekről, a vállalatoktól, s bizony előfordul, hogy az egyoldalúan, költségvetés-központúan tervezett vagy már kiadott intézkedés sért munkavállalói érdekeket. Jöllehet a mai miniszter nem is olyan régen még a „másik”, a munkavállalói oldalon állt, de hát neki is megváltoztathatta a szemléletét a helyzetében beállt változás. Hiszen emberek vagyunk...

Ha még nem is általános, de máris akadnak esetek, amikor a szakszervezet fellépése meghozta a várt eredményt. Vasutasok, autóbuszvezetők, egészségügyiek és számosan mások is ki tud-ták harcolni, ami nekik jár. Egyszerűen azért, mert erős és követ-kezetes volt az adott esetben a szakszervezetük.

S az sem utolsó szempont, hogy a mai széthúzó, egyénieske-dő világban bizony jó valahová tartozni. Ahol meg lehet beszél-ni ügyes-bajos dolgainkat, ahol lehet tanácsot kérni és adni, ahol egyszer-egyszer még üdülőbe is be lehet jutni. No, de mi-nek is folytatnám, sorolnám tovább. Mindenki tudja, csak végig kell gondolnia. Mint ahogyan azt is, hogy nem is sejtethetjük, mi-lyen idők jönnek el még ebben a sokmindent tapasztalt kis ha-zánkban. Szervezetten, együtt a jó dolgok is kellemesebbek, a rosszaz meg könnyebb úgy elviselni.

Egyedül tényleg nem megy. Kár megpróbálni. Együtt menni fog...

„A BIZTONSÁG NEMCSAK POSTAI ÉRDEK...”

A folyamatosan romló közbiztonságnak köszönhetően egyre több támadás éri a munkájukat végző postásokat. A postás szakszervezet elnöksége ezért elnökségi határozatban hívta fel a figyelmet a dolgozók védelmére. Miért kell ezzel a problémával nyomatékosan foglalkozni? Erről kérdeztük **Mundruczó Kornélt**, a Postás Szakszervezet elnökét.

– Ma már fontosabbnak ítéljük a postás védelmét, mint a hivatalokba történő betöréseket. Rengetegen szenvedtek tavaly komolyabb sérüléseket, balesetet, sőt az év elején halálest is történt postás megtámadását követően. Kétségtelen, hogy egy hivatal kirablása magában hordozza a veszélyt, hogy az ott dolgozókkal is történhet valami, azonban a kézbesítőt ért támadások hihetetlenül megszorodtak. Ezzel kapcsolatban hosszú években keresztül gyenge figyelemzetekeket kapott a posta, mert csak szórványosan fordult elő postás elleni támadás, és postai betörés. Sajnos a bűnözés mai helyzete miatt ezt az ügyet kiemelten kell kezel-nünk.

– Mit tehet a szakszervezet?

– Most, a bértárgyalások napjaiban ismét fel fogjuk hívni a szakma figyelmét, hogy sokkal nagyobb gondot kell fordítani a biztonságra, a szükséges biztonsági rendszereket, és azok felhasználási lehetőségeit az üzleti tervekben realizálni kell. A pénzkímélő rendszerek bevezetése önmagában nem oldja meg ezt a problémát.

– Szakmailag milyen veszélyeket rejtnek ezek a támadások? Hallottam arról, hogy miattuk nem tudnak betölteni állásokat. Elnéptelenedhet a kézbesítői pálya?

– Kaptunk olyan jelzéseket, különösen azoktól, akik szenvedő alanyai voltak egy ilyen támadásnak, hogy nem merik felvenni a munkát. Többen betegállományban maradnak, mert félnek az újabb bűncselekményektől. Ezért sokszor már az a kérdés, hogy lehet a szolgálatot olyan emberekkel ellátni, akik nem félnek. Bármennyire is nehéz erről beszélni, előbb-utóbb meg kell teremteni a lehetőséget, hogy a kézbesítők kevesebb pénzzel járjanak, jövedelmük pedig ne csökkenjen olyan drasztikus mértékben, mint bérfejlesztés nélkül csökkenne, ha megszűnne a közpénzfizetés.

– Már látom néhány postás vezető arcát, miközben legyint, és azt mondja, mi köze ehhez a szakszervezetnek? Én is ezt kérdezem, miért fontos ez az érdekképviseletnek?

– Azt hiszem, azok a postavezetők, akik kézlegyintéssel minősítik a szakszervezetet, és megkérdézik, hogy mi köze van hozzá, azok egy dolgot figyelmen kívül hagynak: A szakszervezet a munkavállalók képviselője, az ő érdekükben teszi a dolgát. A biztonság pedig olyan komoly dolog, hogy nem lehetünk vele szó nélkül mellette. Mindent meg kell tennünk azért, hogy ezek az emberek nyugodt körülmények között, félelem nélkül végezhesék munkájukat. Ez sokkal több, mint csupán postai érdek...

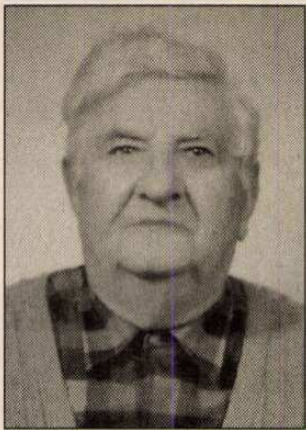
Rácz András, Udvarhelyi András

POSTARABLÁS – MINDENNAP

Rákóczi
Margit
összeállítása

Csengeri Hajdu Sándor

GYANÚ két postáskisasszony ellen és egy betörő vallomása

(Folytatás az 1. oldalról.)

Éjjel 11-körül érkezünk haza. A mamámék lakásából semmi mozgást, hangot, vagy világosságot nem észleltünk. Megdöbbenve tapasztalatuk vizsgált, hogy távollétünk alatt – bár a kapu zárva volt – valaki a lakásunkat felnyitotta, a szekrényeket feltörte, s az egyikből 1400 pengő, 6000 dinárt, 630 cseh szokolt, egy antik zsebrórt és egyéb értékeket vitt el. A kár együttes összege mintegy 4000 pengő.

– A bűncselekménnyel kapcsolatban van-e még valami mondandója? – érdeklődött a zsaru, látva, hogy a bejelentő még mondani szeretne valamit.

– Igen – kapott a szón a károsult. Hosszabb ideig nálunk lakott két fiatal postáskisasszony. A bért pontosan fizették. Az utóbbi hónapokban azonban gyanús kinézésű fiatal emberek jártak hozzájuk, akik gyakran csak kései órákban távoztak. Mi ezt nehezményeztük és kifogásunkat szóvá is tettük. A kisasszonyok ezért megsértődtek és december elseje előtt elköltöztek. Arra gyanakszunk, hogy a fickókat bosszúból ők bérelték fel, hogy törjenek be hozzánk.

– Nem érzi, hogy ez a gyanú kissé erős?

– Kérem, más idegen nem tudhatta, hogy nálunk az előszobaajtó dupla és csak a belső van kulccsal bezárva, mert a külsőt csak kilincsre csukjuk. Aztán, hogyan tudhatta volna például egy teljesen idegen azt, hogy az ebédlőszekrény középső fiókjában van egy kulcs, amellyel az íróasztalom fiókját lehet kinyitni, ahol megtakarított pénzemem tartottam. Uram, ezt csak olyan ismerős tudhatta, aki a lakásban tájékozott volt! Ezért kérem, hogy a nyomozást a postáskisasszonyoknál kezdjék, akiknek az adatait máris megadom!

A bűnügyi szakembereknek már régen is az volt a szokásuk, hogy a károsult bejelentését meghallgatták, de a nyomozás munkáját mindig a helyszíni tanulmányozásával kezdték. Molnárnéknál viszont a helyszíni kipróbált, elővigyázatos, profi bűnöző „munkájára” utalt. Íme: amikor a kerítésen átmászva bejutott az udvarra a kapubejárat mellett lévő padlásfeljáró ajtaját kinyitotta, hogy az „utcai járókelők” ne láthassák, amint ő az előszobaajtót álkulccsal igyekszik kinyitni, s így ne lephessék meg behatolás közben.

Amikor a helyszíni szemlét végző detektívek az előszobából az ebédlőbe értek, a károsult az utcai nyitott ablakra mutatva így szólt:

– Látják kérem, itt jöhetett be a betörő...

– Igen, mert mielőtt elmentünk hazulról, minden ablakot ellenőriztem és mind be volt zárva – vágott közbe a károsult felesége.

– Csakhogy lehetetlen, hogy a betörő bezárt ablakot nyisson kívülről, ablaktörés nélkül. Az önök „látogatója” álkulcs segítségével, az előszobán át hatolt be és az utcára nyíló ablakot csak azután nyitotta ki, hogy meglepetés esetén azon át tudjon menekülni – felelte a helyszínelő csoport vezetője, s aztán nyugtatta a házaspárt, hogy mindent megtesznek a betörő mielőbbi kézrekerítéséért.

Másfélnap múlva Molnárné azzal a panasszal kereste fel a rendőrségi tisztviselőt, hogy ők hiába hívták fel a figyelmet korábbi albrőlőkre, a két postáskisasszony még mindig szabadon jár, nincsenek letartóztatva.

– Kérem, nagyságos asszony, a szükséges intézkedés megtörtént, a kisasszonyok szemünk előtt vannak. Minden lépésükről tudunk, munkahelyükön is tájékozódunk, de semmi olyan nem merült fel, ami letartóztatásukat indokolhatná.

Az asszony már távozni készült, amikor hirtelen újra a hekus-hoz fordult:

– Amikor otthon, az urak azt kérdezték, hogy elmenetelünk előtt nem láttunk-e valakit a ház közelében ólálkodni, azt feleltük: nem. Azóta eszembe jutott, hogy valójában láttunk egy 160-170 cm magas sötét felöltös, szürke ruhás, szürke simléderes sapkás, 23-25 év körüli férfit, aki a szemközti villanyoszlop mellé húzódva úgy ácsorgott, hogy az utcai világítás fényénél az arcát nem láthattuk.

– No asszonyom, ez már segítség! Hasonló személyleírású fickót már régen keresünk. Emberünk rákospalotai születésű és csak az elmúlt nyár elején került szabadlábra. Azóta betörést, a mi adataink szerint nem követett el, de jó néhány kerékpárlopás, ruhanemű, pénz s egyéb lopás már sorakozik a rovásán.

Molnárné távozása után az ügyben nyomozó detektívek figyelme most már Kuhlmann Ignácra irányult, akire a személyleírás illett és a panaszos által elmondott ruházat is hasonló volt ahhoz, amit a börtönből szabadult férfi a testvérétől kapott. A hekusok csapdájába Kuhlmann a rákospalotai állomáson néhány nap múlva be is futott. Elfogása után a bizonyítékok súlya alatt hamarosan megtört és négy betörést, valamint néhány alkalmi lopást mindjárt beismert. Elmondotta, hogy Rákospalotán egy gimnáziumba a kerten át azért tört be, hogy az irodából okmányokat szerezzen, mert a saját papírjaival sehol sem volt maradása, hiszen Budapesten és Újpesten a rendőrség, vidéken meg a csendőrség kereste.

Egy Kiss György névre szóló és a VII. gimnázium elvégzését tanúsító bizonyítványt lopott, amelyben az életkort kissé meghamisította, s aztán a kölcsönvett új néven Újpesten lakást bérelt, majd „vadászatra” indult. Palotán, a Pál utcában szimatolt, amikor meglátta, hogy a 7-es számú családi házból előbb az idős, majd egy fiatalabb házaspár távozik. Némi várakozás után a kapuhoz lépett és a két lakás csengőjének a gombját egyszerre nyomta meg, és várt. Azonnal cselekvéshez látott. Álkulccsal próbálta az ajtót kinyitni, de az magától kinyílt. Az utca felől, hogy rejtve legyen, a tömör padlásfeljáró ajtót kinyitotta. Ezután a belső-bejáratot ajtót kinyitotta, s így bejutott a lakásba. Gyufával világított, s az ebédlő egyik utcára nyíló ablakát kitérte, hogy veszély esetén elmenekülhessen.

– Uram, ez volt az első lakásbetörésem és higgyék el, nagyon féltem. Az utcai járókelők minden lépésének zajából a háziak hazaérkezését véltem kihallani. Szerencsémre a túldoldali villanylámpa fénye beszűremlett, s így az ebédlőszekrény fiókjait sikerült átkutatnom. Az egyikben találtam egy kulcsot, ami az íróasztal fiókját nyitotta. Három kövér borítékot leltem benne, különböző bankjegyekkel. Megörültem. Most már csak végigfutottam a lakáson és közben egy antik zsebrórra bukkantam. Naná, hogy zsebrebáztam. A zsákmánnyal igyekeztem gyorsan köddé válni és csak a harmadik utcában, egy lámpa alatt győződtem meg a borítékok tartalmáról. A magyar és külföldi bankjegyek szinte melengették a kezemet, s aztán a zsebemet. Loholtam is egyenesen az állomásra, hogy mielőbb vonatra ülhessek.

Amikor végre megszámláltam a pénzt, kiderült, hogy 1400 pengő, 6000 dinár, 630 cseh szokolt és 650 db különböző címletű, a forgalomból már kivont koronás ezüstpénz a zsákmány. No, Náci ez kell neked, gondoltam és Kiss György gyáros fiaként pezsgős mulatozásokat rendeztem. El is úszott az összes dohány. A nők úgy tapadtak rám, mint mágnesre a vas. Úgy érzem, ha a börtönből nem fogok megjavulni, szabadulásom után betörő leszek, mert ez a legjövődmezőbb mesterség!

Postarabló. Álarcos, pisztolyos férfi kereste fel Cegléden a Jászberényi úti postahivatalt. „Postarablás, ide a pénz!” – közölte a hivatalvezetővel, aki félelmében kinyitotta a széfet és átadott 400 ezer forintot. A rabló sietve távozott, majd a posta egyik alkalmazottja értesítette a Ceglédi Rendőrkapitányságot. (Pesti Riport, 1997. január 3.)

Bombariadó a gyöngyösi 2-es postán. Ismeretlen telefonál azzal fenyegette meg szombatán a gyöngyösi 2. számú postahivatalt, hogy a csomagok között bombát helyezett el. Annak fejében, hogy ne robbantasson fel, hárommillió forint váltságdíjat követel... kiderült: a bombariadó vaklármá volt. (Magyar Hírlap, 1997. január 6.)

Postarablás. Kedden este öt óra után kirabolták a kaposvári donneri városrészben lévő postát. Összesen 353 ezer forintot vittek el. (Magyar Nemzet, 1997. január 15.)

Elrabolt újságpénz. Filmszerű körülmények között rabolták el ismeretlen tettesek egy zalaegerszegi terjesztőtől a beszédet – 154 ezer forint – újságpénzt. (Népszabadság, 1997. január 23.)

Postást püföltek s raboltak ki a Ferencvárosban. Tegnap délidőben ért a Koppány utca 3. sz. alatti házhoz O. J. Ám a levélládákba már nem tudta bedobni a küldeményeket. Ketten megtámadták... alkalmas pillanatban leemelték válláról postástáskáját, melyben 208 ezer forint, más küldemények és O. J. személyes iratai lapultak. (Pesti Bulvár, 1997. január 28.)

Lenin-kötet volt a pokolgép. Egy fiatallamber hiúsította meg a józsefvárosi postarablást. Budapest – Robbantással fenyegetőzött egy férfi tegnap délután a VIII., Népszínház utca 42. szám alatti postahivatalban. Pénz helyett néhány pofont kapott, ám a tűzserézek is meghökkenek. (Blikk, 1997. február 8.)

Kézigránátot vitt a postás. Gödöllő – Nyeles kézigránátot tartalmazó csomagot küldött ismeretlen személy a postán. (Blikk, 1997. február 13.)

Négymilliósi rablás. Négymillió forintot raboltak szerdán este a fővárosi XI. kerületi Kérő utca 3. szám alatt lévő 113-as postahivatalból. (Magyar Nemzet, 1997. február 13.)

Megijedtek. Egy postahivatalt szeretett volna kirabolni tegnap délután két férfi a Komárom–Esztergom megyei Környén. Miután követelték a hivatal aznapi bevételét, az alkalmazott megnyomta a riasztót. A két rabolni szándékozó ijedtében elmenekült. (Kurir, 1997. február 15.)

Amatőr késes rabló. Kecskemét – Postarablás! Két ezrest az asztalra! – üvöltötte a postarabló, miközben túsza torka előtt elhúzta a kést... Az utcára kilépő rablót két rendőr várta, akiket az egyik ügyfél – a postáról kiosonva – értesített. (Blikk, 1997. február 18.)

Postásokra támadtak. Budapest – Egy órán belül két postást is megtámadtak tegnap délután a fővárosban.

1. XI. József Attila lakótelep, a Dési Huber utca 14. sz. alatt – 760 ezer forintot vittek el.

2. VI. Weiner Leó utca 3. sz. ház lépcsőházában ...a támadás sikertelen volt. (Blikk, 1997. február 20.)

Meghiúsított postarablás. A kézpénz átadását követelte az 51 éves L. P. a fővárosi Népszínház utca 42. szám alatti postahivatalban: egy csomaggal hadonászva azzal fenyegetőzött, hogy ha kérését nem teljesítik, felrobbantja az épületet... elfogták, s a csomagban nem volt semmi. (Szabad Föld, 1997. február 18.)

Udvariasan leütötték. Zalaegerszegen, a landerhegyi városrészben, a Madách utca egyik tízemeletes házának előterében villáskulccsal fejbe vágta egy jómodorú fiatallamber a kézbesítőnőt. ... 127 ezer forintot vitt el. (Új Magyarország, 1997. február 26.)

Postarablás Csepelen. A XXI. kerületi Rendőrkapitányság rablás bűntett alapos gyanúja miatt eljárást indított egy ismeretlen tettes ellen, aki tegnap 15 óra körüli időben bement a XXI. kerületi Vénusz utca 2.

NEM KELL HŐSKÖDNI

(Folytatás az 1. oldalról.)

– Annyi rémséget hallani megtámadott, kirabolt postásokról. Kinek a dolga vigyázni rájuk?

– Biztosan nem hat újdonságnak, ha leszögezzük: az első a tulajdonos felelőssége, azaz a postának kell gondoskodnia hivatalainak és alkalmazottainak biztonságáról. Hogy ebben még lenne tennivalója, két biztos forrásból is tudom: a húgom egy Szeged melletti településen kézbesítő és egy kitűnő szakember kollégánk, Turós András ott van a Posta Rt. igazgatótanácsában.

– Milyen intézkedésekkel adós a cég?
– Csak a legfontosabbakat sorolom: megszabott kerete van a kézbesítők egy fordulóban magukkal vihető készpénzösszegének. Még festett tűz fölé se tenném a kezemet, hogy ezt mindig, mindenütt betartják. Arról sem vagyok meggyőződve, hogy a fokozott veszélynek kitett kézbesítőket megtanították-e a helyzetfelismerésre: mikor, hol, kitől, hogyan kell óvakodniuk. Vannak igen hatékony támadásjelző eszközök, amelyek segítségkérésre nagy hatókörben alkalmazhatóak; a tanyavilágot járó postások alighanem nagyobb biztonságban éreznék magukat, ha legalább a nyugdíjkezelések napjaiban kaphatnának mobiltelefon – biztos, ami biztos...
– De ez tengernyi pénz...

– Bizony, a biztonságnak ára van, viszont elég fölmérni a lehetséges kárértéket – hogy a postások életét, testi épségét ne is említsem –, máris kiderül, talán érdemes volna kicsit többet áldozni erre a célra. Az sem volna baj, ha ösztönöznék az érintett polgárokat, hogy járandóságukat vegyék föl a hivatalban. Egy kisebb településen ügyis kevés a társadalmi esemény, sokan szívesen látogatnak be a postára, mert ott ismerősökkel találkozhatnak, lehet beszélgetni, híreket cserélni. Így mindjárt könnyebb lenne betartani a szabályokat, csökkenne a kockázat is...
– És a hivatalok biztonsága?
– Arról gondoskodni ugyancsak a tulaj-

donos feladata. Megoldhatatlan ugyan a kisebb posták őrzése, de azok belső biztonsági berendezéseire lehetne a mainál nagyobb gondot fordítani.

– Mekkora hősiesség várható el a postásoktól?

– Semekkor! Akinek nem feladata az erőszak elhárítása, az ne kíséreltezzon. Ez persze nem vonatkozik a fegyveres őrökre, akiket nem árt nagyon gondosan megválogatni. Tapasztalatból mondom, a civil biztonsági szolgálatok emberei nem egyszer aktív részesei a rablásoknak: egyesek számára a pénznek, pláne a sok pénznek leküzdhetetlen a vonzása. Még szerencse, hogy az ilyen „megtévedtek” rendszerint gyorsan horogra akadnak, de azért mindenkinek jobb volna, ha picivel több gyanakvó óvatossággal inkább megelőznék a riadalmat.

Jó végszónak bizonyult a horograakadás, áttérhetünk a derűsebb témákra. A sikerélményt ígérő horgászhelyek címcseréje mellett egyebek között arra, hogy a tábornok úr irányította készenléti rendőrség népes gárdája – már kétezenél többben vannak – eredményesen őrizte az ünnepek bevásárlási lázában helyettünk is a pénztárcánkat. Jó, hogy vigyáznak ráink, de az se árt, ha mi is vigyázunk magunkra...

Gedényi Éva

KÍSÉRLETI RABLÁS

Sopron –
békés sziget

Nem múlik el hét, hogy ne érne támadás egy-egy postát, vagy kézbesítőt. A postások természetesen nyugtalanok, senki sem tudhatja, mikor válik a rablók céltáblájává. Nyomasztó, hogy a kézbesítők elleni támadások egyre brutálisabbak. Ha a térképen egy-egy pöttyel jelöljük a rablási helyszíneket, kiderül, hogy a nyugati végeken feltűnően kevés a „szeplő”. Dr. Horváth Istvánnal, a Soproni PIG TTT titkárával a postások biztonságáról beszélgettünk.

– Gyakran fő a fejük rablások miatt?

– Hál’Istennek rég nem fosztottak ki kézbesítőt, posta elleni rablótámadás sem borzolja a kedélyeket. A betörők viszont aktivizálták magukat. Két Veszprém megyei postán indult úgy az év, hogy betörték. A tartható készpénzmennyiségnél többet nem tartottak a dolgozók, a bűnözőknek kevéssel kellett beérniük. Az ilyen bűncselekményeknél többnyire a rongálási kár jelentősebb, mint az elvitt készpénz értéke.

– Hány ilyen eset fordult elő az utóbbi időben?

– Erről nem vezetnek statisztikát, egy időszak lezárásaként kérünk tájékoztatást a vezetéstől. Nem konkrétan a biztonság, hanem a munkafegyelem helyzetét figyeljük. A kettő szorosan összefügg. Ha valaki nem tartja be a biztonsági szabályokat, a dolgozó viselheti ennek következményét. Az igazgatóság célja, és ellenőrzése arra irányul, hogy a szabályok betartása automatizmussá váljon. Az értékőrzők, a páncélszekrények legyenek zárva, a kulcs se legyen elől, csak a tényleges pénzkezelés idején. Az esetleges rabló rendszerint nem várja meg míg az időzár ki nyílik, így megvédhető a postára bízott pénz.

– Miért kevesebb ezen a területen a rablás, mint a keleti országokban?

– Talán a gazdasági helyzet az oka. Nincs nyomasztó munkanélküliség, a nyugati határ közelében jobb életkörülmények vannak, általában kevesebb itt az erőszakos bűncselekmény.

– Egy azért mégis volt!

– Szervezték a területünkön egy gyakorlatot. Sem a postai személyzet, sem a riasztott rendőrök nem tudták, hogy megrendezett akcióról van szó. Nagyon életszerűen zajlott le, a személyzet nagyon megijedt, de kitűnően vizsgázott mindenki. A gyakorlat a rendőrségnek is jó próbája volt. Gyorsan a helyszínre érkeztek, a rablót is elfogták – bár az értékelés az ő dolguk – szerintem jól szerepeltek.

– Nem veszélyes egy ilyen gyakorlat? Egy feszült pillanatban elszűlhet a pisztoly...

– Minden olyan kísérlet, amely a társadalomban zajlik, és nem laboratóriumokban, hordoz magában veszélyeket is. Bizom abban, hogy a szervezők mindenre gondoltak és a kockázatot a minimálisra csökkentették. Ezzel együtt mint minden emberekkel zajló kísérletnek, ennek is lehetnek veszélyei. Az ilyen kísérleteket személy szerint helytelenítem.

– Az érdekképviselet befolyásolhatja a biztonságot?

– Az élet- és munkakörülményekkel kapcsolatosan van jelzési lehetőségünk. Konkrét biztonságra vonatkozó észrevétel a területről nem érkezett. Tájékozódom, hogy a dolgozók mennyire tartják be a biztonsági előírásokat. Nagyon szigorú szabályok ezek, és a munkáltató a felelősségre vonásban következetes. Alapbércsökkentés a büntetés. A nem túl magas összegű, de hosszú ideig tartó jövedelemcsökkenés sokáig emlékezteti a mulasztót az előírások betartására.

Lapzárta után érkezett a hír, hogy a Veszprém megyei Bakony-szentkirályi rablótámadás érte a postát. A fején harisnyát viselő rabló – kezében fegyvernek látszó tárgyat tartva – az időzárát kívárta és mintegy 330 ezer forintot zsákmányolt.

Fi-Fo

MÉG MINDIG AZ IGAZÁT KERESI

A Postás Dolgozó tavaly februárban és márciusban olyan ügygel foglalkozott, amely máig sem zárult le megnyugtatóan sem jogi, sem lelki szempontból: a 15 milliós szegedi pénzzsállítmány eltűnésével. A bűntügyi vonatkozásokkal, egyebek között a február 11-ére kitűzött első bírósági tárgyalással bővebben foglalkozunk. Ezúttal azonban egy olyan ember sorsára térünk vissza, akit a bűnügy következményei anélkül sodortak el, hogy őt bárki, bármilyen jellegű bünyességgel gyanúsította volna.

Rác Lajosról, a Szegedi Igazgatóságon jól ismert – s mindeddig elismert – postásról van szó, akit szököárszerűen sodortak el a bűntügyi botrány utóhullámai. Az igazgatónő – feltételezhető, hogy saját véleménye szerint igen lágy szívűen – áthelyezte Rác Lajost, a Szeged 1. hivatal vezetőjét, s korábban megállapított jutalmát előbb az ügy végső tisztázásáig felfüggesztette, néhány hétre rá viszont végleg megvonta. Sokan életpékeket annyira igazságtalannak érezték, hogy a Gyimesné dr. Elsedy Sarolta igazgatónőhöz is, úgymben küldött-kérő-ültakozó levelet több mint 450 szegedi postás írta alá...

Január közepén otthonában, telefonon váltottam szót Rác Lajossal. – Július elseje óta rokkantnyugdíjas vagyok – mondja Rác Lajos –, minden második napon orvosi kezelésre járok. Hiányzik a posta, majdnem négy évtizedet nem lehet csak úgy elfeledni... A jutalmamért indított peremet másodfokon is elbuktam. A bíróság nem ítelt bűnösnek, csupán azt állapította meg, hogy a bűnügy rontotta a Posta „arculatát”. Doros úr ugyan belső vizsgálatot ígért, de azóta sem történt semmi.

– Mit gondol a bűnügy februári tárgyalása előtt?

– Kíváncsi vagyok az eredményre. Két gyanúsított van, de a pénz átvevőjének szerepe érdekes módon nem került föl. A 15 millió azóta

sincs meg. A rendőrség elzárkózott a helyi kisgazda képviselő érdeklődése elől. A postaigazgatónő nem tűzött ki nyomravezetői jutalmat, de az is furcsa, hogy az eset után elég gyorsan úgy döntött, a hiányt a Posta terhére kell átvinni. „Eset”-ről beszélnek, mert még ma sem lehet tudni, mi is történt a pénzzel.

– Találkozik-e a kollégákkal?

– Nem járok be, sem senkit sem akarok kellemetlen helyzetbe hozni. Csak ügyfélként megyek el néha az 1-esben, s legfeljebb egy-két percig beszélnek a kollégákkal. Sajnos, ma sem áll jól a hivatal. Nekem az eset előtt 89 százalékos pénzkezelési minősítésem volt – fél évvel később, az utódomnak az igazgatóság 52 százalékot adott. Akkor félegyházi vezető volt, ma az a kollégánő, aki Mindszenten volt vezető. Az utóbbit már jó ideje ismerem: ügyes és aranyos nő, de korábban csak 16 ember főnöke volt, s nem lehet könnyű beletanulni a negyedoszaltúy hivatalt követően a Szeged 1-es egészen más nagyságrendjébe. Nehéz dolga van a csapat összefogásával, és azt sem tudom, most van-e kézbesítőszálya-vezetőjük...

– Mikorra jön rendbe?

– Felülvizsgálat nélküli rokkantnyugdíjas vagyok. Egy éve, másodnaponta kell injekciózásra járnom. Ha a kezelésnek vége lesz, napi 4 óras munkát akarok keresni – de nem a jelenlegi vezetősz PIG-en. Lehetőleg olyan munkát keresek, aminél felhasználhatom a szakmai végzettséget és tapasztalataimat.

– Mit üzen a kollégáinak?

– Ismételtelen köszönöm a kiállásukat. Ez éltet azóta is, segítséget adott elviselni a megpróbáltatásokat.

úvi

22-ES CSAPDÁJA

Lukács Ildikó, a Buvi üzemi tanácsának elnökének munkaköri kötelessége, hogy elbeszélgesse a postásokkal. De ha nem is lenne kötelessége, kíváncsi lenne véleményükre, hiszen immár tíz éve foglalkozik érdekvédelemmel. Nemrégiben Vácott járt és megérdeklődte, mi foglalkoztatja leginkább a postás kollégákat.

Bérekérdéseken kívül leginkább a biztonságukról beszéltek. Megtudta, hogy Vácott az el-

múlt évben négyszer támadták meg a postásokat. A harminc-negyen éves fiatal kollégák is félnek. Van közöttük olyan is, aki felépülése után visszatért régi munkahelyére, kézbesített, de privát alapon testőrt fogadott maga mellé. Attól a pillanattól kezdve, hogy a testőr nem tudott vele járni, kérte áthelyezését más területre. Ez decemberben volt, amikor a postások nagyobb borraivalókat szoktak kapni. Inkább lemondott a borraivalól, semhogy újabb támadásnak tegye ki magát.

A postások tehát félnek. Biztonságuk érdekében többet tehetne a szakma, mert hova-

vább jelentkezni sem fognak kézbesítőnek. Máris vannak kisposták, ahová a veszélyek miatt, a többszöri betörés után nem lehet embert találni. Fokozatosan kellene emelni a kézbesítők bérét, hogy akkor is megérje dolgozniuk, amikor csak leveleket és egyéb küldeményeket kézbesítenek majd, ha már nem kell pénzt vinniük ügyfeleiknek. Most a postás a 22-es csapdájában van. Kézbesítene is meg nem is. Hiszen, ha pénzzel megy ki területére, akkor támadás érheti, de ha nem viszi ki a pénzt, akkor a keresete csökken. Úgy tűnik mindenképpen a kézbesítő jár rosszúl.

szám alatt lévő 4-es számú postahivatalba, és az ott dolgozó postai alkalmazottat a napi bevétel átadására szólította fel. ... 390 ezer forinttal elmenekült. (TV1 – Napkelet, február 27. 6.00)

Whiskys Police-Dzsekiben ...valamivel az esti zárás előtt ugyanaz a két ember, ismét rendőrnek álcázva magukat, a Kelenföldi pályaudvar melletti postahivatalt támadta meg. Innen az előzetes becslések szerint hárommillió forintot vittek el. (Mai Nap, 1997. március 11.)

Postarablás Budaörsön. Március 11-i budaörsi postarablás, 3 millió 447 ezer forintot zsákmányoltak. (Blikk, 1997. május 29.)

Eltűnt milliók. Csaknem húszmillió forint tűnt el tegnap reggel a Magyar Posta egyik páncélozott pénzzsállító járművéből. Az autó hajnalban pénzeszsákokkal indult a Verseny utcai központból. Három kerületi postafiók érintésével reggel 7-re ért a csillaghegyi postához, ahol azonban a zsákok közül egy hiányzott. (Magyar Hírlap, 1997. március 12.)

Elvitte a postarabló a négytalálatos, nyertes szelvényt. Milliós pech. Ismeretlen férfi behatolt az adácsi postahivatalba, adott egy hete lakunkban is hírül, és elvitt egy tömött postaszákokat, amely nagyrészt beklüdesre váró lottószelvényeket tartalmazott... Azon a héten 1,9 millió forintot ért a négyes. (Mai Nap, 1997. március 3.)

Postarablás Szombathelyen. Szombathely – 100 ezer forintot rabolt egy 22 éves helyi férfi a kámoni városrész Szent Imre herceg úti postahivatalban. A fegyvernek látszó tárgy ezúttal egy játék pisztoly volt... A rendőrség őrizetbe vette a férfit. (Blikk, 1997. március 19.)

Fegyveres rablás. Szerdán délben egy ismeretlen férfi a budakalászi postahivatalban az ott dolgozó B. Vincénét fegyvernek látszó tárggyal arra kényszerítette, hogy 1 millió 400 ezer forintot átadjon, majd távozott. (Új Magyarország, 1997. március 21.)

Rendőrségi Hírek. Tegnap délelőtt fél 10-kor Tárnokon egy 19 éves helyi lakos fiatalember, fején csuklyával, kezében fegyverrel megtámad-

ta a 47 éves postai kézbesítőt, aki szintén tárnoki lakos. A sértett felismerte a csuklya ellenére támadóját, erre az elmenekült, és így nem tudta magával vinni a 760 ezer forintos zsákmányt. (TV1 – Napkelet, 1997. március 21. 6.00)

Ismét postarablás történt Csepelen. 4-kor egy fiatalember ideált az ablakhoz és a felvevőtől kérte, hogy adja oda a napi bevételt... Ezt a bűncselekményt nem gondoltam komolyan... Sok, sok pénz elment, olyan 150 ezer forint körül biztos. (MTV 2 – Kriminális, március 25.)

Meghiúsult postarablás. Fegyveres postarablás hírsítoztak meg tegnap a posta pénzzsállító a fővárosban. Este 9 órá tájban a III. kerület, Juhász Gyula utcai postahivatalból a napi bevételt kívánták zsákokban elszállítani pénzzsállító autóval. (Magyar Hírlap, 1997. március 28.)

Postarablás Kelenföldön. Fegyvernek látszó tárggyal a pénz átadására kényszerítette a kelenföldi 11. postahivatal dolgozóit egy férfi tegnap este. A megrémült alkalmazottak mintegy 1 millió 300 ezer forintot tartalmazó zsákokat adtak át a támadóknak, aki a zsákmánnyal elmenekült. (Magyar Hírlap, 1997. március 29.)

Postarabló. Lövések dördültek péntek este, zárás előtt néhány perccel a Pest megyei Nagytarcsa község postahivatalában... A megszeppent postásiskasszonyok először ellenálltak, mire a rabló előkapott egy stukkert és többször a levegőbe lőtt. Erre a hivatal dolgozói már átadták a 20 ezer forintot. (Mai Nap, 1997. április 1.)

Elrabolt milliók. Két és fél millió forintot vittek el ismeretlen tettesek tegnap a XII. kerület Költő utcai (121-es) postahivatalból. A két férfi valamilyen ismeretlen anyaggal leöntötte az alkalmazottat, és kísélt a zsákmánnyal. (Kurír, 1997. április 5.)

Megtámadták a kézbesítőt. Erd – ...760 ezer forint volt akkor csak nálam. (TV2 – Kriminális, 1997. április 15. 21.00)

»»»

VESZÉLYESSÉGI PÓTLÉKOT!

Magyar Posta Rt. Budapest-Vidéki Igazgatósága
Bor Sándor Igazgató

Tisztelt Igazgató úr!

A dunaiújvárosi 1-es posta dolgozói mostanában egyre gyakrabban halljuk, hogy országszerte elszaporodtak a postarablások és a kézbesítők ellen elkövetett rablótámadások.

Úgy látjuk, már nem elég, hogy az utcákon időnként fel-felbukkannak a rendőrájárók, hogy helikopter cirkál a levegőben, hogy ipari kamera van (lesz) felszerelve az épületekben. Ezek egyáltalán nem rettennek el az elkövetőket. Teljesen védtelenek, kiszolgáltatottak vagyunk. Rettogunk a következő naptól, vajon melyikünk lesz a sorra kerülő újabb áldozat. Félünk kimenni az utcára. A TV, rádió, sajtó ellenünk dolgozik. Minden esetben közlik az elrabolt összeg nagyságát, ezáltal ránk irányítva a banditák figyelmét. Ezért arra van szükségünk, hogy megvédjünk bennünket. Kérjük a Magyar Posta Igazgatóját és a vezetőséget, hogy határozottabban álljanak ki a testi épségünk jogainak megvédelmére mellett, a hírközlő szervezetekkel szemben. Arra van szükségünk, hogy az elkövetők ellen a Parlamentben hozzanak új törvényt, és ezt a Magyar Posta elsőként terjessze elő. Kérjük, hogy az eltörölt halálbüntetés helyett javasolják az elkövetőkkel szembeni évekig tartó nehéz fizikai kényszer munkát. Az ebből befolyt összeget fordítsák új munkahelyek megteremtésére (akár postai bővítésekre), hogy a jövőben ne forduljanak elő szegénység miatti postarablások, ami napjainkban a pénzszerezés egyik leggyorsabb formája, és egyben a kézbesítők és posták veszélyforrása.

Kérjük, hogy a körülményekre való tekintettel szíveskedjenek a munkabérünkbe veszélyességi pótlékot beépíteni.

Bizunk az Ön (Önök) helyes megítélésében, és abban, hogy az ezzel kapcsolatos döntésük mindannyiunk számára a legkedvezőbbek lesznek.

Dunaújváros, 1997. december 12.

Tisztelettel: *Mucsi Erika* egyesített kézbesítő
Jankovics Lászlóné kszit titkár

A hálózatzüzemeltetési igazgatóhelyettes
6/1998. sz. utasítása

A POLGÁRŐR EGYESÜLETEKKEL KÖTENDŐ SZERZŐDÉSRŐL

B.4. Valamennyi postagynökségnek, postamesterségnek, főköpostának, postának, PFÜ-nek.
Ügyintéző: Rónai Árpád (tel.: 118-3491, 06/20-382-537)

A Magyar Posta Részvénytársaság Vezérigazgatósága együttműködési megállapodást kötött az Országos Polgárőr Szövetséggel. A szerződésben az Országos Polgárőr Szövetség vállalta, hogy közreműködik a postai létesítmények és a postás dolgozók védelmében. Az országos szervek által megkötött szerződés alapján igazgatóságunk a helyi polgárőr egyesületekkel kívánja megkötni az együttműködési szerződést. Arra nincs lehetőségünk, hogy minden egyesületet személyesen keressünk meg. Ezért egy levéllel és egy együttműködési szerződés tervezetével keressük meg az egyesületeket. A szerződés aláírása érdekében a postának nincs feladata. A mellékletben megküldött anyagok azt a célt szolgálják, hogy a posták tisztában legyenek a szerződés tartalmával. A gyakorlati végrehajtás során azonban a postára is feladat hárul.

Mint az anyagokból kitűnik a polgárőrök csak a posta kérésére, a postával való egyeztetés alapján végezhetik védelmi, segítő munkájukat. Vagyis a helyi postának az általános járőrözésen túl konkrétan meg kell határozni a polgárőröktől igényelt segítséget.

Ilyen konkrét feladat lehet:
a járat kezelése idején való figyelés; a zárlat készítésének időszakában a fokozott járőrözés; a kézbesítők útjának a figyelemmel kísérése; a zárás, nyitás idején való fokozott figyelem, járőrözés; a hangoskodó csoportok pénz felvételt követelő megjelenésekor a fokozott figyelem.

A polgárőrök társadalmi munkában végzik segítő tevékenységüket, a posta felkérése. Szó sem lehet arról, hogy direkt elvárásokat fogalmazzanak meg a postával szemben. A posta belső - üzemi - területére a polgárőrök megfigyelés céljából sem léphetnek be. Nem kérhetnek a postai titok körébe tartozó információkat. A posta vezetője ügyeljen arra, hogy tárgyalásait, a feladat egyeztetéseket ténylegesen a polgárőrség tagjaival végezze. A polgárőrség tagjainak igazolni kell tudni magukat (igazolvány, jelvény). Nem engedhető meg, hogy arra illetéktelenek betekintést nyerjenek a posta tevékenységébe.

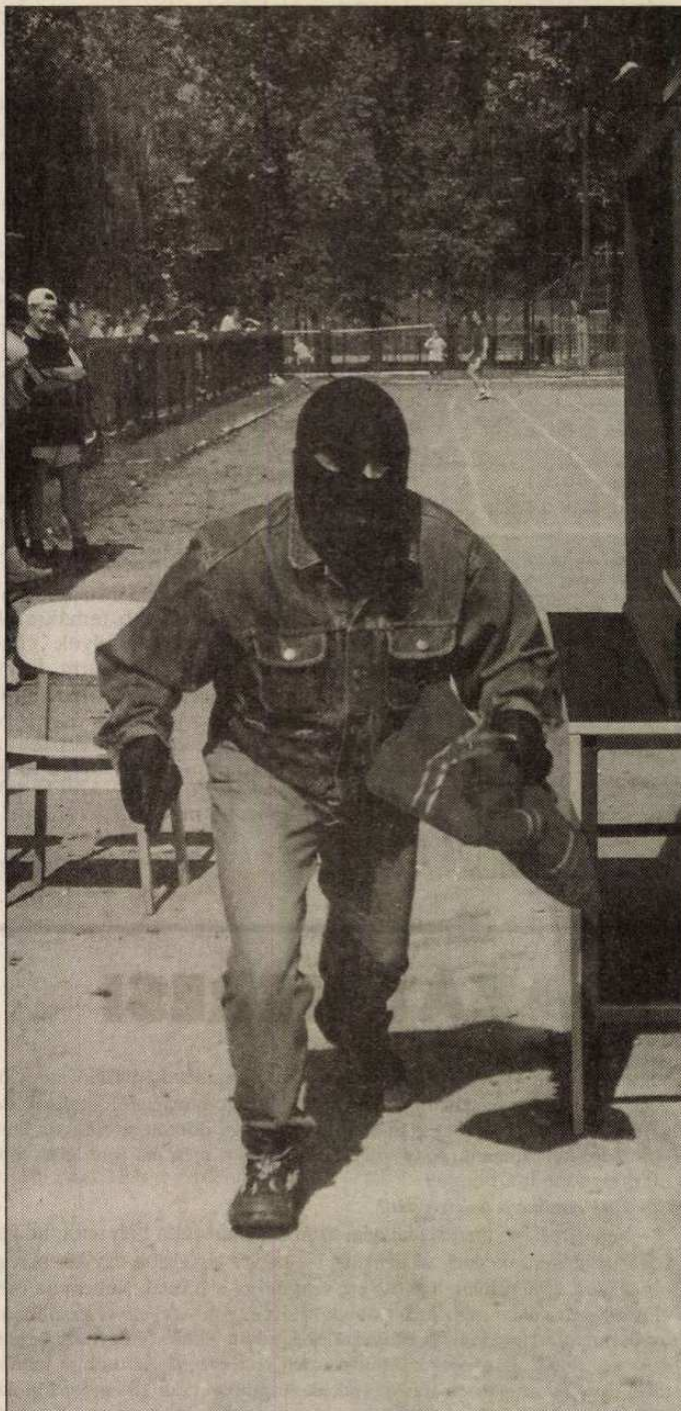
A postának naplót kell vezetnie a polgárőrök tevékenységével összefüggően. A naplóban rögzíteni kell a polgárőrség képviselőivel (név megjelölésével) történő egyeztetés időpontját és az egyeztetés tartalmát (mint kértünk, miben állapodtunk meg). Rögzíteni kell a polgárőrök által ellátott feladatok megtörténtét, az azzal kapcsolatos észrevételeket. Rögzíteni kell a polgárőröktől érkezett információkat, az ezek kapcsán kért rendőri intézkedéseket. A naplózás felesleges adminisztrációnak tűnik, de nem az. Mindig vissza kell tudni keresni az eseményeket, a történeteket. Fontos az is, hogy az esetenkénti értékelésnél konkrétumokkal tudjunk érvelni. Ismétlem, a polgárőrök a posta kérésére végezzék feladataikat. Az irányítás nem adható ki a kezükből. Egyetlen külső szerv sem határozhatja meg a mi munkánkat.

Ha bármilyen negatív észrevétel lenne a polgárőrök munkájával kapcsolatban, azt azonnal jelenteni kell az igazgatóság üzemeltetés-ellenőrzési osztályára, az ügyintézőnek telefonon, vagy írásban.

Bízom abban, hogy az együttműködés alapjainak megfelelő megértésre talál mind a postások, mind a polgárőrség körében. Elvárom, hogy az utasítás szellemében minden postán kellő gondtal kezeljék az együttműködés lehetőségét.

Budapest, 1998. január 5.

Képes András
hálózatzüzemeltetési igazgatóhelyettes

HÁBORÚ

Hosszan tartó politikai csatározások után az 1867. február 17-én kelt császári leirat elismerte az 1848-as törvények érvényességét, és helyreállította az alkotmányos kormányzást. Az újonnan kinevezett magyar kormány földművelés-, ipar- és kereskedelemügyi minisztere, *Gorove István*, 1867. március 10-én lépett hivatalába, s azonnal megkezdte a tárgyalásokat Bécsben a tárcájához tartozó ügyekben.

Ezek közé tartozott a magyar posta önálló igazgatása is. A magyar postaügy sürgős rendezése legelőször is azt kívánta, hogy olyan szakembert találjanak, aki – a magyar viszonyokat ismerve – sikerrel láthat hozzá az önálló postaigazgatás megszervezéséhez.

Először a pesti kerület postaigazgatója, *Brielmayer Máté* volt a kiszemelt, minthogy azonban a poszt elfogadásához szükséges beleegyező nyilatkozatát a bécsi fölttes hatóságok véleményéhez kötötte, sürgősen más jelölt után néstek.

Volt egy alkalmas postaigazgató Nagyváradon – *Gervay Mihály* –, aki habozás nélkül vállalkozott a nehéz, de nagyon szép feladatra. Kinevezése után nyomban rendeletet adott ki, amely a magyar posta új közjogi helyzetének megfelelően sok mindenben megváltoztatta a postát.

A rengeteg nehézség mellett leginkább az okozott gondot, hogy az ország közbiztonsága hihetetlenül leromlott, ennek következtében a postai szállítást majdhogynem életveszélyes foglalatosságnak számított. A gyakori postarablások és az utak katasztrofális állapota már a kezdet kezdetén szinte megoldhatatlan probléma elé állította a hatalmas energiával munkához látó új postavezetőt.

Az akkori Magyarország a betyárok, útonálló, rablógylkosok valóságos eldoradojának számított, jóformán nem múlt el nap anélkül, hogy valahol meg ne támadtak volna valakit. Hírhedt rablóvezérek garázdálkodtak: *Jubász András* Somogyban, *Babáj Gyuri* Csongrádban, *Macsványszky* a Bácskában, *Rózsa Sándor* pedig az Alföldön veszélyeztette a közbiztonságot. No és persze a többi lovas és gyalogbetyár, akiknek a nevét megőrizte az emlékezet: *Búza Sándor*, *Modok Gergely*, *Kása Lebőcz István*, *Zöldág Gyurka*, *Virág Miska*, *Birgés Sándor*, *Kiskosár Vörös Pista*, *Lépő Pali*, *Pap Bandi*, *Farkas Kanász Jancsi*...

A betyárballadák, a vásári ponyván árusított füzetek regények a romantika ködével burkolták be a „szegénylegények” működését, az igazság azonban sokkal földhözragadtabb volt a történeteket sorozatban gyártó névtelen firkászok fantáziájánál. Primitív, kíméletlen gyilkosok garázdálkodtak szinte akadálytalanul az utakon. Egy malacért, egy vásáron vett vég szövetért megöltek bárkit. Szó sem volt itt arisztokrata ősókkal dicsekvő „úri banditákról”, akik a gazdagokat megsarcolják, a szegényeket megsegítik.

A legszegényebb embertől képesek voltak az utolsó krajcárját is elvenni, és ha nem adta szépszerével, máris villant a fejsze, eldőrdült a pisztoly vagy a puská.

Természetes, hogy a pénzt különösen nagy becsben tartották a vármegyék által üldözött futóbetyárok, éppen ezért valóságos háborút folytattak a postajáratok ellen, nem kímélve sem a postások, sem a kísérő katonák, de az utasok életét sem.

Még a vonatok sem voltak biztonságban. Már 1868-ban kísérletet tettek a vasút kirablására, amikor Péteri és Kistelek között egy akácfarönköt láncoltak a talpfákra. A mozdony azonban átgázolt a fán, a kísérlet kudarcot vallott.

Rózsa Sándor és bandája – mert ők voltak a „kísérletezők” – azonban nem nyugodott bele a sikertelenségbe, rövidesen ismét próbálkoztak.

December 9-ére virradóra Péteri és Félegyháza között kiszedték a sínek csavarjait, és a közeli erdőben félrehúzódtak a várakoztak. A mozdony lefutott a sínről, a szerelvény megállt.

A postavagon kecsegtetett a legnagyobb zsákmánnyal, de a sötétben eltévesztették. A közönséges málhakocsiba ugrottak be, ahol nem sikerült a várt javakat fellelniük. Természetesen az utasokat sem hanyagolták el, igyekeztek valamennyit megszabadítani az értékeiktől. Amíg a banda másik fele a postát kereste, néhány katonatiszt és bátrabb civil utas fegyverekkel megfutamították őket.

☛ **A pisztolyos rabló elmenekült.** A pénz a postán maradt. Május 13. Hős is lehetne a kisari posta vezetője, a 47 éves B. Gyuláné, aki nem engedelmesskedett a hivatalba belépő fekete álarcos, pisztolyos, pénzt követelő támadónak. (*Új Magyarország*, 1997. május 15.)

Sikertelen postarablás Olaszon. Meghiúsított egy fegyveres rablási kísérletet a postahivatal vezetője Olasz közsgében. (Baranya megye) (*Magyar Hírlap*, 1997. május 16.)

Két postarablás, fél siker. A Hajdú-Bihar megyei Konyáron tegnap délelőtti kirabolták a postahivatalt – jelentette debreceni tudósítónk ...majdnem 800 ezer forintot vitt el. (Meglett a tettes és a pénz is.) (*Népszabadság*, 1997. május 16.)

Postarablás tízezerért. Inárcs – A jelek szerint mindössze tízezer forintra volt szüksége annak a postarablónak, aki fegyvert fogott P. Györgyné (41) és B. Lászlóné (41) pénztárosa, majd a bevételből a pénzt kiemelve motorra pattant, és elmenekült. (*Blikk*, 1997. május 16.)

Postarablás játékpisztollyal. Pilisborosjenő – Játékpisztollyal rabolta ki a postahivatalt az a két férfi, aki zárás előtt fogta „fegyverét” a négy postai alkalmazottra. Az 53 ezer forintos zsákmánnyal gyalog menekültek. (*Blikk*, 1997. május 20.)

Postarablás kempingkerékpárral. Telki – A rabló komótosan érkezett a Fő utcai „egyszemélyes” postához, kempingkerékpárját pedánsan a falnak támasztotta, majd a hivatalba belépve közölte: Ez itten postarablás! ...mindössze tízezer forint van a kasszában... zsebre vágta a pénzt, majd távozott. (*Blikk*, 1997. május 23.)

Rablás nappal. Tegnap délelőtti Vácott, a Nagymező utcában a nyugdíjat szállító postásikasszonyt megtámadta egy álarcos férfi... a rabló 670 ezer forinttal elmenekült. (*Mai Nap*, 1997. május 24.)

Kék hírek. Szombaton délután fél 4-kor két 20-25 év körüli fiatalember csomagfeladás ürügyén ment be a XIV. kerületi Amerikai úton lévő

postahivatalba, majd az ott dolgozó alkalmazottakat egy fegyvernek látó tárggyal megfenyegették, és pénzt követeltek. Az egyik alkalmazott a riasztót megnyomta, ezért az elkövetők elmenekültek. (*TV1 – Nap-Kelte*, 1997. június 2. 7.30)

Újdombrád – Motoros rablás. Kirabolták a postahivatalt a Szabolcs megyei faluban. Két bukósisas ember arra kényszerítette az alkalmazottakat, hogy adják át a pénzt. A 700 ezer forintos zsákmánnyal a rablók elmenekültek. (*Blikk*, 1997. június 11.)

Megtámadták a pénzzállítót. Budapestten tűzpárbajt vívtak fényes nappal postarablók és biztonsági őrök a VI. kerületben. (VI. kerületi postahivatal: Király utca és Hegedű utca sarkán) Két férfi egy pénzzállító autót támadott meg és 4,5 millió forintot akart elvinni, a biztonsági őrök azonban ezt megakadályozták. A lövöldözés után a támadók egy hamis rendszámú kék Ladával menekültek el. (*Kossuth – Hírek*, 1997. június 20. 20.00)

Kirabolták a kézbesítőt. Négy bukósisasakot viselő férfi tegnap (csütörtökön) délelőtti közrefogott és megelőzött egy 22 éves kézbesítőt a XVIII. kerület Madách Imre utcában. Fegyverrel elrabolták tőle a postás táskáját. Az okozott kár 800 ezer forint. A férfi szerencsére nem sérült meg. Az elkövetőket körözik. (*TV1 – Nap-Kelte*, 1997. június 20. 6.00)

Kipucolták a postát. Majdnem egymillió forinttal távozott az a két baseballsapkás és napszemüveges férfi, akik tegnap délután négy órakor meglátogatták a Pest megyei Szada postahivatalt. (*Mai Nap*, 1997. június 24.)

Kirabolt postások. Fényes nappal támadták meg őket. Cs-né, aki a perbáti nyugdíjasok pénzével indult a postahivatalból a faluba, betegálmányban van. Elképzelhetetlen dolog történt vele: fényes nappal kirabolták. Egy nyúlánk, magas férfi volt a tettes, aki társával és egy lopott sárga Wartburggal járta a vidéket. A rabló nem teketóriázott, egyszerűen

letépte Cs-né válláról a postatáskát... a rablók félmillió szákmánnyal bevették magukat a perbáti erdőbe. (*Népszabadság*, 1997. július 1.)

Harcias postás. Budapest – A rendőrség keresi azt a két húsz év körüli fiatalembert, aki a Kertész utcában megtámadott, majd gázsprayvel lefűjt egy 43 éves postai kézbesítőt. Bár a 210 ezer forintot tartalmazó váltáskáját magukhoz ragadták a támadók, a postás nem hagyta magát, és megakadályozta a rablást. (*Blikk*, 1997. július 7.)

Postarablás Tatán. Fegyveres postarablás történt hétfőn Tatán, a 4. számú hivatalban... 300 ezer forintot vittek el... a Postán a dolgozókon és a rablókon kívül más nem tartózkodott. (*Népszava*, 1997. július 16.)

Postarablás Váncsorban. A Hajdú-Bihar megyei Váncsod közsgében délbén kirabolták a postahivatalt, a két tettest és a fél millió forintos zsákmányt a rendőrség egy órán belül megtalálta. (*Kossuth – Késő esti krónika*, 1997. július 15. 22.00)

Kiraboltak egy postást. A VIII. kerületben világos nappal kiraboltak egy postást. Ismeretlenek tegnap délbén a Bérkocsis utca egyik bérházában leütötték a 38 éves férfit, és elvitték 300 ezer forintot tartalmazó kézbesítő táskáját. (*Kossuth – Reggeli Krónika*, 1997. július 19. 5.00)

Keresik a postabetőröket. A bajai kapitányság azt vagy azokat keresi, akik éjszaka a födémeket megbontva bemásztak a bálcsszentgyörgyi postahivatalba és megpróbálták a páncélszekrényt kinyitni, de a macskó ellenállt. (*Kossuth – Dél Krónika*, 1997. július 20. 12.00)

Postarablás Tinnyén. Kiraboltak egy postást a Pest megyei Tinnyén. A fiatal kézbesítő csaknem 500 ezer forinttal indult útnak, hogy kikébesítse a nyugdíjakat. Egy melléte lefekező autóból kiszállt egy férfi, megragadta a táskáját és elkezdte húzni maga után. (Megi.: 20 éves kézbesítőről van szó!) (*Kossuth – Hírek*, 1997. július 23. 11.00)

Postarablás. ...Ismeretlen elkövetők szerdán dél körül Pátróhán, a Szabadság úti postahivatalban az alkalmazottakat fegyvernek tűnő

A POSTA ELLEN

Nem ez volt az első kísérlet a vasúti postarablásra, ezt megelőzően Szegeden a pályaudvaron rabolták ki a postát, majd a pályaudvar és a városi posta között közlekedő postakocsit támadták meg és rabolták ki. A postakocsist és a kísérő katonát agyonlőtték. Ezek után nem lehetett mást tenni, mint nyolc fegyveres kíséretében útnak indítani a járatokat.

A szükségessé vált fegyveresek járandósága 1868-ban 75 ezer forinttal növelte a posta költségeit, és még így is kilenc postarablás történt csak Szeged környékén, amelyeknek három postakocsis és két kísérő esett áldozatul. Ennek következtében a kormány kénytelen volt a pénzes posták szállítását egy időre beszüntetni Szeged, Hódmezővásárhely, Dorozsma, Kecskemét és Kalocsa között.

Az ellenzék nem is hagyta ezt szórtlanul a Parlamentben: „*A kormány az ország kellős közepéből egy enclavét kerekít ki, mely többé nem a mienk, hanem a zsványoké.*”

Vegyük számba tehát a nagyobb támadásokat a Magyar Királyi Posta működésének kezdeteitől.

Alig cserélték ki a címtáblákat a magyar címerre, alig festették át a fekete-sárga postakocsikat és a postaládákat nemzeti színűvé, két ismeretlen rabló megtámadta az örkényi postát Dános és Irsa között. Elvittek 327 forintot, és valamennyi levelet összetépték. A kísérők ezúttal megúszták.

A Krajova és Bukarest közötti postakocsi támadói nem voltak ilyen kíméletesek. Elkeseredett ellenállás után a nagy létszámú rablócsapat magához kaparintotta a szállított 35 000 forintnyi postapénztárt, és a valóságos tömegmészárlás után a kocsis, a kísérő katona, valamint tizenkét utas maradt holtan a helyszínen. Nem csoda, hogy az 1868. március 25-én Pesten tartott postai szakértekezlet jegyzőkönyvébe is belefoglaltatott: „*Folytatólag óhajtanának véleményezni a magas állam érdekében is, hogy olyan helyeken, ahol a postahivatalok nagyobb mennyiségű pénzeket forgatnak, ha ott katonaság állomásoz, mint-hogy a véletlen kirablás által nemcsak a postamester, hanem nagyobb mérvben az állam is károsodhatik, a postahivatalok éjjel katonai őrizet alá helyeztessenek. Figyelembe véve a napirenden levő rablásokat, a katonai őrizet elrendelésével a magas államnak az érdekében újabb költség sem okoztatik – pártolásra talált, s ennek kérvényileg leendő kieszközlése egyhangúlag elfogadott.*”

A postarablók azonban úgy látszik, nem olvastak postai közlönyöket, mert a „háború” folytatódott.

A zombor-bajai levélpóstát szállító postalegényt Gakova község közelében ismét útonállókat támadták meg, s tulajdonképpen nagyon kevésen múlt, hogy agyon nem lőtték. A golyók ugyanis a postalovát találták el. A kincstári jószágból a gakovai kovácsmester hat, babszem nagyságú vasdarabot távolított el.

A szerencsés postalegénynek csak a kabátja bánta a heveny lövöldözést: a golyóütötte lyukakat azonban könnyebb volt befoltozni, mintha a bőrét lyukasztották volna ki. A leginkább azért volt felháborodva mindenki, mert ez a támadás fényes nappal, utazók által járt országúton következett be.

Pár nappal e támadás után a Kalocsáról kiinduló postakocsit állították meg hajnalban Izsák és Kerekegyháza között. A szállított pénzt – pontosan 2842 forint 51 krajcárt – a rablók elvették. A vizsgálat megállapította, hogy a hajnali országúton roppant viaskodás tanúja lehetett a felkelő nap.

A kísérő katona és a kocsis kezei között kitépett hajfűrtök, mindenhol vér és csontszilánkok. A katonát tucatnyi késszúrás és baltaütés ölte meg, a kocsison lövések és szúrások nyoma, a fejét pedig szinte tökéletesen összezúzták.

Találtak egy harmadik halottat is. Kiderült, hogy a kocsis útközben felvett egy Kecskemétre igyekvő csizmadialegényt, akit a rablók szintén lelőttek. Elszenesedett holttestét a felgyújtott postakocsi maradványai között lelték meg a pandúrok.

A Kecskemétről jövő postakocsi találkozott is a tettesekkel, akik a második rablást már nem kockáztatták meg, sebes vágásban elmenekültek.

Ezután a rablás után oly nagy lett a félelem, hogy a postakocsisok nagy része az éjjeli szolgálatot megtagadta.

És még mindig nem volt vége!

Szegeden lelőttek egy postalegényt, mert vonakodott átadni a szállított leveleket, majd a kisvárdai vásár idején rabolták ki a Kárászból jövő cariólt, a kocsist pedig nyomtalanul eltüntették.

Rablás rablás hátán.

Megtámadták a Karánsebes és Orsova között közlekedő postakocsit is. Itt azonban a postások és az utasok együttesen megfutamították a banditákat.

Következett a Garamberzence és Jálma közötti postajárat. A postalegényt és kísérőjét leütötték, és elvitték a szállított értékeket.

A Torontál megyei Melence közelében ekevassal verték agyon a postalegényt. Egy *Kevecsán* nevű helybeli gazdálkodó és cinkosai a rablógyilkosság ideje alatt a Törökbecse felől érkező másik postát is lesték, de a kísérők a rossz időnek köszönhetően – megálltak Melencén – megmenekültek.

A gyilkosokat hamarosan elfogták, annak köszönhetően, hogy volt közöttük egy őrtállással segítő suhanc, aki később nem tudta tartani a száját.

A kiszombori kocsmában karácsony előtt megjelent egy fiú, és bort kért. A kocsmáros, akinek már tartozott a legény régebbiről, vonakodott adni, előbb a tartozás megadására szólította fel. A kései vásároló ekkor kivett a zsebéből egy megtömött bőrtárcát, és dicsekedni kezdett a pénzével. A kocsmáros hozta a bort, *Balla Jancsi* pedig – így hívták a legényt – még kölcsönt is ajánlott, 150 forintot. Iddogálás közben elmesélte, hogy azért van ilyen sok pénze, mert kirabolták a postát.

Titokban táviratoztak a közeli rendőrbiztosnak, aki még azon éjjel megérkezett. Hajnalban elfogták a többi tettest is. *Szabó Pál* és *Taragó Pál* kiszombori lakosokat, *Sós György* csősz. Hamarosan a bandavezér *Kevecsánt* is vasra verték. A vizsgálat részletesen megállapította, mi történt, és nem is húzták tovább az időt: valamennyi bandatag akasztófán találta magát.

A tarthatatlan állapotokon most már változtatni kellett. Ez volt a feladata gróf Ráday Gedeon királyi biztosnak, aki hihetetlen eréllyel látott munkához, hogy a betyárvilágot felszámolja, az útonállókat mielőbb akasztófára juttassa, és lehetővé tegye az utakon való közlekedés zavartalanságát, a kereskedők és a posta biztonságát. Amíg azonban siker koronázta fáradozásait, történt még egy s más...

Dvorák – Rákóczi

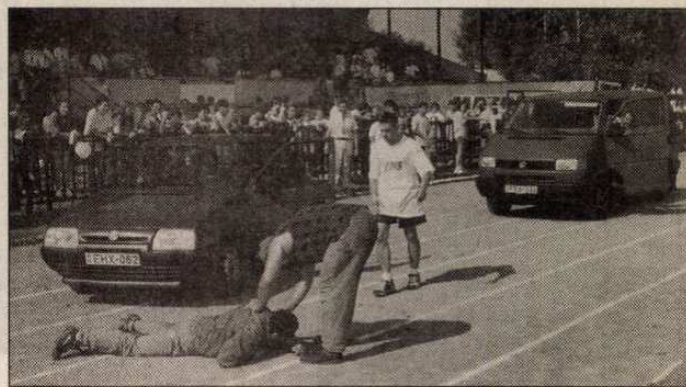
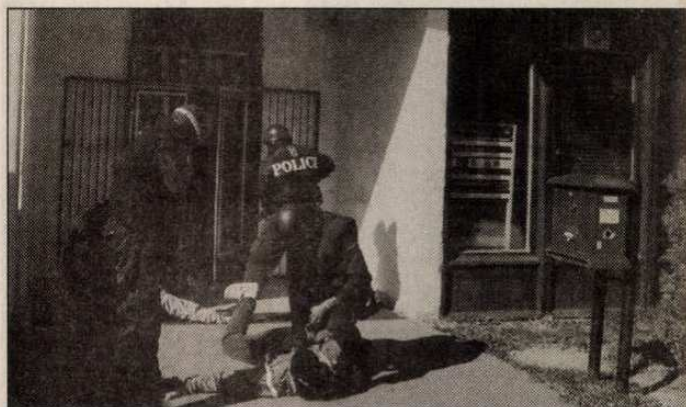
Igencsak aktuális könyv jelent meg a napokban. Címe: **Postarablók.** A szerzők - *Dvorák Ede és Rákóczi Margit* - tulajdonképpen nem tettek mást, mint az évszázadok óta divatszokmának számító foglalkozás legkiemelkedőbb „egyéniségeit” mutatták be.

A könyv azonban nem csak rövid összefoglalót ad az „ősidőkről”, hanem a Magyar Királyi Posta 1867-es megalakulása utáni idők rémtörténeteit is tartalmazza. Megtudjuk többek között, hogyan áll bosszút az anyós, ha nem szeretik, miként viseltek háborút a posta ellen a múlt századi kegyetlen betyárok és hogyan sikerült hidegre tenni őket.

Amikor nemrégiben sajtótájékoztatót bemutatták a könyvet és a szerzőket, megtudhattuk, hogy a posta több mint százmillió forintot költ évente a biztonságra, és sajnos azt is, hogy a rablók ennél jóval többel károsítják meg a Magyar Postát, pontosabban bennünket. Bármennyire sokat tesz is a cég vezetése a postásokért, úgy tűnik, csak a rablók önmérséklete menti meg őket. A posta és a postások elleni bűncselekmények száma sajnos nem csökken. Remélhetőleg majd az hoz gyökeres javulást, ha a készpénzforgalom csökken, ha az emberek többsége csekken kapja meg a pénzét és intézi pénzügyeit. Igenám, de ez csapda: akkor csökkenni fog a kézbesítők bére is.

(Udvarhelyi)

A cikk az említett könyv egy fejezete, a képek egy korábbi bemutatón készültek.

tárggyal az aznapi 780 ezer forint bevétel átadására kényszerítették, majd a helyszínről elmenekültek. (*Új Magyarország*, 1997. augusztus 8.)

Nagyon peches rablók. Kéthetes nyomozás után elfogták azt a három huszonéves fiatalembert, akik a XXI. kerületben fegyverrel fenyegetve sikertelenül próbálták kirabolni a pénzespostást. (*Blikk*, 1997. augusztus 8.)

Postarablás Atkárón. Kirabolta a Heves megyei Atkár község postahivatalát szerdán délelőtt három férfi, akik fegyverrel kényszerítették a fiók alkalmazottait a kasszában található félmillió forint átadására. (*Magyar Nemzet*, 1997. augusztus 14.)

Rablók pénzközelben. Jászberényben hétfőn reggel egy ismeretlen férfi személygépkocsijával szándékosan elütötte J. Vendel 44 éves postai kézbesítőt, majd a kocsiból kiszállva elrabolta a kézbesítő táskáját 700 ezer forinttal együtt. A postás viszonylag könnyebb sérüléseket szenvedett. (*Új Magyarország*, 1997. augusztus 27.)

Rablási kísérlet. A Szolnok megyei Kuncsorbán hétfőre virradóan egy betörő behatolt a postahivatalba, ahol megpróbálta a számkombinációs páncélszerkény feltörését, ám kísérlete csődöt mondott. (*Új Magyarország*, 1997. augusztus 27.)

Postarabló kudarca. Fegyveres rabló támadt a kállói postára, ám a fényes nappal indított ostrom befuccsolt. Az álarcos banditával ugyanis a postásiskasszonyok egyszerűen nem voltak hajlandók szöba állni. (Mégis: a rablás időpontja nincs benne a cikkben!) (*Mai Nap*, 1997. augusztus 27.)

Gyalogosan távozott a postarabló. Kirabolták a postahivatalt kedden délután fél kettőkor a Veszprém megyei Márkón. Egy álarcos férfi fegyverek látszó tárggyal megfenyegette az alkalmazottat és a készpénz átadására kényszerítette. Több mint százezer forintot vitt el. (*Népszava*, 1997. augusztus 21.)

Ismeretlen férfit keres a rendőrség. Az ismeretlen férfi Dombóváron a postahivatalban hamis belföldi postautalvány segítségével próbálta meg pénzt felvenni. A fiatalember a veszélyt érezve az általa hamisított személyigazolványt hátrahagyva elmenekült. (*TV1 – Hívószámunk* 107, 1997. augusztus 18. 21.15)

Kidobta a rablót a postáslány. Szálka – fegyveres rablót zavart el a kisközség postáján dolgozó W. Henrietta. (*Blikk*, 1997. augusztus 23.)

Nem rabolt az álarcos. Álarcos férfi lépett be tegnap délelőtt a kállói postahivatalba, kezében egy fegyvernek látszó tárggyal. A pultnál azonban hirtelen sarkon fordult és távozott. (*Magyar Nemzet*, 1997. augusztus 23.)

Kirabolt postás. Bajna – Kora reggel rabolta ki két férfi Zs. Antalt, a falu postását. A rablók félmillió szákmánnyal menekültek el. (*Blikk*, 1997. augusztus 25.)

Ha péntek, akkor postarablás. A múlt pénteken a kállói postát, azt megelőzően a nagyorosi takarékszövetkezetet, most pénteken pedig a nézsai postát rabolták ki Nógrád megyében. Tegnap dél körül két álarcos hatolt be a nézsai hivatalba, fegyverek látszó tárggyal fenyegetőztek. A megrémült pénztárosnő azonnal kipakolt 400 ezer forintot, amivel a rablók eltávoztak. (*Magyar Nemzet*, 1997. augusztus 30.)

Krimi a várbán. Filmforgatáshoz illő jelenet tanúi lehettek Sárváron mindazok, akik végignézték egy román tolvaj sikertelen menekülését. ... A helyi postahivatal előtt megállt egy román rendszámú Dacia, amelyből két férfi szállt ki... (*Mai Nap*, 1997. szeptember 11.)

Ismét rabolt a whisksy. Tegnap délután egy ismeretlen férfi kirabolta a Budapest IX. Kerület Soroksári út 48. szám alatti 92. számú postahivatal. Mintegy 300 ezer forintot zsákmányolt. (*Népszava*, 1997. szeptember 13.)

Postarablás Vácszentlászlón. A vácszentlászlói postahivatalban egy álarcos rabló fegyverrel megfenyegette a két alkalmazottat, és 190 ezer forintot, valamint 30 forint értékben sorsjegyet vitt magával. (*Új Magyarország*, 1997. szeptember 13.)

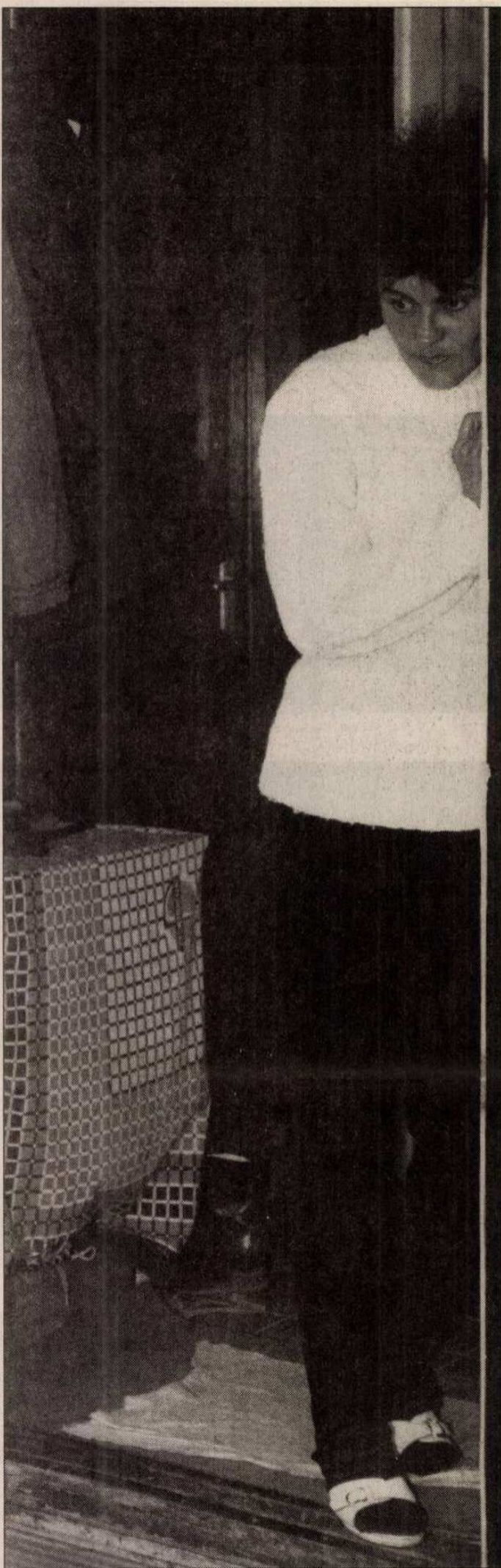
Postarablók. Két álarcos férfi lépett csütörtökön a tahitótfalui postahivatalba, fegyverrel megfenyegették a helyiségben dolgozó alkalmazottakat, majd kinyitatták velük a páncélszekrényt. Később a mellékhelyiségbe tereltek a rémült hölgyeket, így akadálytalanul vihettek el 350 ezer forintot. (*Kurír*, 1997. szeptember 27.)

Három perc alatt egymillió forint. Több órán keresztül ácsorgott a fiatalember tegnap a csepeli 3. számú Posta előtt a Szent István úton, mielőtt akcióba lendült. Kivárta a kellő pillanatot, amikor egy árva lélek sem volt a hivatalban, s egy nagy hangtompított pisztolyserű tárggyal fenyegetőzni kezdett. A többi már ment mint a karikacsapás. (*Mai Nap*, 1997. szeptember 27.)

Pusztarabló. Hétfőn délután a Békés megyei Pusztatotlakán egy postarabló fekete harisnyával a fején, fegyvernek látszó tárggyal lépett a hivatalba, s követelte a bevételt. A postásiskasszony a „kedves” kérésnek nem tudott ellenállni, s 300 ezer forintot átadott neki. (*Kurír*, 1997. október 1.)

Postarablók. Pisztollyal a kezében lépett hétfőn a dombrádi postahivatalba két férfi. Miután megfenyegették az alkalmazottakat, egyszer a levegőbe lőttek, majd 3 millió 700 ezer forintot vittek el. (*Kurír*, 1997. október 1.)

Hét óra alatt elfogták a hétszer már elítélt postarablót. Nem mondható szerencsés bűnözőnek a budapesti H. R., aki szeptember 26-án a Tolna megyei Sárszentlőrincen két társával kirabolta a postát... a tettesek 650 ezer forinttal távoztak. (*Népszava*, 1997. október 6.)

ERZSIKE NÉNI! ILYEN

TÖBB, MINT HÁLÁTLANSÁG

Erre a tetre a primitív szó enyhe kifejezés – mondja Bakos Pál rendőr őrnagy a Fejér Megyei Rendőr-főkapitányság vizsgálója, aki két nap óta nem aludt, hiszen most éppen egy csecsemőgyilkosság tetteseit keresi, mégis kötélnek állt, hogy a Postás Dolgozónak nyilatkozzon. – Előre kitervelték a bűncselekményt. Jogi minősítése, hogy különös kegyetlenséggel, brutális módon, nyereségvágyból elkövetett rablás és emberölési kísérlet. Nyilvánvaló, hogy meg akarták ölni, nehogy tanúskodhassék. A legmegdöbentőbb az, hogy ez a postásasszony rengeteg szívességet tett a cigánytelepen élőknek, köztük ennek a négy elkövetőnek is.

– *Mennyi idő alatt fogták el a tetteseket?*

– 11 és fél 12 között indultunk forrónyomon és délután 3-kor már képbén voltunk. 14 cigányembert hallgattunk ki, számoltattunk el, köztük volt a 4 alaposan gyanúsítható.

– *Bevallották bűnüket?*

– Akkor még nem, de azóta négyből ketten beismerő vallomást tettek.

– *Nebéz volt a nyomozás, vagy csak egyszerű rutinfeladat volt?*

– Nem volt rutinfeladat. Nagy segítséget jelentett, hogy az ercsi rendőrőrs munkatársai segítettek. Jól jött helyismeretük. Végeredményben ennek köszönhető, hogy a gyanúsítottakat hihetetlenül gyorsan elkaptuk.

– *Mint vizsgáló, Ön sok üggyel foglalkozik. Mi volt ebben az ügyben a legtanulságosabb?*

– Felháborító, hogy egy olyan embert bántottak, vertek véresre, aki csak jót tett. Úgy tűnik egyre több az olyan ember az országban, aki a hála szót nem ismeri.

A POSTÁS VÉDTELEN?

– Nagyon nehéz a cigányoknak kézbesíteni – kezdi Harsányi Györgyné, az ercsi postahivatal vezetője, amikor a tragikus napról és következményeiről kérdezem. – Nem értem, még pénzt is adott kölcsön ezeknek. Szegénynek nem volt szerencséje, hiszen hogyha az a néni, aki a nyugdíját várta, előbb néz be az elnéptelenedett utcába, talán jelenlétével is megakadályozhatta volna a durva támadást. Így csak a vértócsát és az elhagyott hírlapszatyrot látta, meg a véres lécet. A rablók a tehetetlen, összevert asszonyt behurcolták az út melletti kis erdőbe, s ott magára hagyták. Elmenekültek. Az biztos, hogy előre eltervelték a rablást, tudták hol és mikor követik el. Erzsike férje, aki gyakran elkísérte nyugdíjkifizetéskor feleségét, most nem ment el, azt monda később nekem: De kár, hogy nem mentem vele.

– *A többi kézbesítő mit szolt az ügyböz?*

– Félnék, és én is félek. Képzelve el azt az érzést, hogy szegény Erzsikének a fejéből nem látszott semmi, csak a vér. Az ő véres tollával írtam alá a jegyzőkönyvet. Eddig is tudtuk, hogy a rablótámadás benne van a pakliban, de mégis megdöbbenett ez a kegyetlenség. Sajnos, akármenynyi támadás ér bennünket: a postás védtelen.

„NEM HARAGSZOM, CSAK ANNYIRA BÁNT”

A tragédia után másfél hónappal kerestem meg Galambosi Andrásné ercsi otthonában. Előbb nem lehetett vele beszélni, mert nem volt „kihallgatható állapotban”. Ahhoz képest, hogy az orvosa 2%-nyi életesélyt adott neki, viszonylag jó állapotban találtam. Még ágyban feküdt, beszéde egy kicsit vontatott volt, kicsit gyengécske ez az asszony. Nagyon jól esett neki, hogy a Budapest-Vidéki Igazgatóság TSZB titkára, *Köröszts Teréz* és munkatársa *Lukács Ildikó* ÜT elnök nemcsak részvétüket és kedvességüket vitték a szomorú házba, hanem a szakszervezet anyagi segítségét is. Egyébként segítségben nem volt hiány, hiszen a Budapest-Vidéki Igazgatóság azonnal utalt pénzt a bajbajutott házaspárnak, sőt amíg az asszony kórházban volt Galambosi András utazási költségeit is fedezték.

Galambosi Andrásné egyesített kézbesítő másodszor született. 43 éves. Van egy 22 éves fia és 20 éves lánya. Férje rokkantnyugdíjas. Az asszony 1973-ban került a postához, jobb híján, hiszen a faluban más munkaalakalom nemigen volt. A hivatalvezető szerint „Galambosiné megbízható, jó dolgozónak tekinthető, munkájában pontos, pénzkezelése tiszta. Körzetét tekintve sajnos a lakosság erősen vegyes. A cigánycsaládok 90%-a az ő körzetében lakik.”

– *Történt-e az évek során különleges esemény kézbesítés közben, megtámadták-e, kérdeztem az asszonyt.*

– Nem, soha. Olyan persze volt, hogy viccelt egy cigány, hogy lespréz, erre én azt mondtam neki: Ide figyelj fiam, ne bántsál, inkább odaadok mindent, ami nálam van. Nekem 2 gyerekem van fel kell őket nevelnem. Erzsike néni, nyugtatott meg a roma, csak vicceltem. Én is viccnek vettem. Álmomban sem gondoltam volna, hogy ezek, akikkel mindig csak jót tettem, ilyen piszkos munkát végeznek velem.

– *Milyen kapcsolatban volt a cigányokkal? Valóban nehez közöttük kézbesíteni?*

– Hogy őszinte legyek nagyon nehéz. Talán azért fogadott el a többség, mert én soha nem tettem különbséget cigány és nem cigány között. Ugyanúgy bántam velük, mint a magyarokkal. Ha valamire megkértek, megcsináltam. Ezért is bánt, hogy megtámadtak. Bejártam a lakásukba, szinte családtag voltam sok helyen. Kicsit sajnáltam őket. Nézzte, ott van az a sok gyerek, nehezen élnek. Úgy, hogy én ott segítettem, ahol tudtam. Levelet vittem, kiharcoltam a családít több cigánynak. Aztán, hogy mondjam magának, ott inkább a nők viszik a prímét. Tehát nem úgy, mint a magyar családoknál, hogy a férfi dolgozik és a családot eltartja. Ott inkább a nők dolgoznak. Bármit csinálni kellett, mindig a nők. Ők voltak a beszerzők, ők tartották fenn a családot. A férfiak meg csak olyan kényelmesen élnek. Mindig a nőknek kellett gondoskodni, hogy minden meglegyen.

– *Igaz, hogy a cigányok között az az értékrend, hogy a mások tulajdona nem szent, azt nyugodtan el lehet venni? Vagy ez csak kitaláció?*

– Nézzte, tény és való és köztudott, hogy a cigányság jelentős része lop.

– *Minden cigány lop?*

« **Kilencmilliós postarablás.** Több mint 9 millió forint volt a zsákmánya annak a két postarablónak, aki tegnap este kirabolt a XIII. Kerületi Fiastyúk utcai postahivatalt. A két 17 év körüli támadó közvetlenül zárás előtt érkezett a hivatalba, ahol a kezükben lévő fegyverrel követelték a bevétel átadását. A nagy összegű zsákmányon kívül magukkal vitték a biztonsági őrfegyverét is. Személyi sérülés nem történt. (*Magyar Hírlap*, 1997. október 7.)

Elfogták a kesztölci postarablás tetteseit. Összehangolt nyomozás eredményeként sikerült elfogni a kesztölci postarablás két elkövetőjét, tudtuk meg a Nógrád és Komárom-Esztergom megyei rendőrkapitányságtól. Az álarcosok közel 1 millió forintot tulajdonítottak el a Postáról, az ott dolgozó két alkalmazottat pedig a hátsó raktárba zárták. (*DTV – Híradó*, 1997. október 6. 23.35)

Többmilliós postarablás. Egy éven belül másodszor rabolták ki tegnap este a XI. kerületben a Kérő utcai postahivatalt. A rablók közvetlenül zárás előtt érkeztek a hivatalba, és fegyverrel kényszerítették az alkalmazottakat a napi bevétel átadására. A két álarcos férfi több millió forintot vitt magával. (*Magyar Hírlap*, 1997. október 14.)

Postarablás Bánhalmán. A Jász-Nagykun-Szolnok megyei Bánhalmán tegnap szintén kirabolták a postahivatalt: 13 óra után néhány perccel két álarcos férfi berontott a postára és egy fegyverrel arra kényszerítették az ott dolgozót, hogy adja át a napi bevételt, kb. 1 millió forintot. (*Magyar Nemzet*, 1997. október 15.)

Postarablás Nógrád megyében. Pisztollyal a kezében lépett be tegnap dél körül a Nógrád megyei Dorogházán a postahivatalba egy ismeretlen személy, s pénzt követelt. A postahivatal vezetője nem állt kötélnek. Azt mondta: nincs pénzünk! Az álarcos azonban a kassza fiókjából kihúzott százezer forintot, majd a levegőbe lőtt egyet és távozott. (*Magyar Nemzet*, 1997. október 15.)

Bankrablások. Fél négykor az éppen záró mezőkövesdi 2. számú postahivatalba egy a fején harisnyát viselő férfi lépett be és fegyvert szegezett az alkalmazottakra. A hivatalban 200 ezer forintot zsákmányolt a rabló. (*Népszabadság*, 1997. október 16.)

Bukósisakos rabló. Az érdi postahivatalban csütörtökön délben megjelent egy bukósisakos, napszemüveges férfi. Betörte a térelválasztó üveget és 30 ezer forintot rabolt el. (*Népszava*, 1997. október 18.)

Megtámadtak egy kézbesítőt. Az utóbbi időben szinte naponta éri támadás a postás kézbesítőket. A hét elején több postás táskáját próbálták közlekedési eszközökön kivágni. Tegnap a Murányi utca 38-as számú ház kapualjában ütték le a kézbesítőt.... nem vesztette el eszméletét, segítségért kiabált. A járőrök elfogták a támadót. (*TV1 – Nap-Kelte*, 1997. október 17. 6.00)

Újabb postarablás történt a fővárosban, a tettes fél milliót vitt el. A rabló este ment be a csillaghegyi postahivatalba, egy fegyvernek látszó tárggyal földre kényszerítette az ott dolgozókat és mintegy 500 ezer forintot vett magához, majd egy lopott autóval távozott. (*Kossuth – Hírek*, 1997. október 21. 23.00)

Újabb postarablás. Budapest – Két ismeretlen rablót keres a rendőrség, akik szerda délután fél négy körül, a XV. ker. Pestújhelyi út 31. szám alatt lévő postahivatalban – harisnyával a fejükön – fegyverrel kényszerítették az alkalmazottakat a bevétel átadására. – 25 ezer forint készpénzt sikerült zsákmányolniuk. (*Blikk*, 1997. október 24.)

Megijedt a rabló. Hernád – Fekete sisakából készített álarccal követelt pénzt az e heti első postarabló, de Zs. J.-né főpénztáros nem jött meg pisztolyától, ezért támadója üres reklámszatyorral szaladt el. (*Blikk*, 1997. október 30.)

Elmenekült a postarabló. Pisztolynak látszó tárggyal verte be ismeretlen tettes a hajdúszoboszlói kisposta ablakát s pénzt követelt. Miután

kérését megtagadták, pánikszerűen elmenekült a helyszínről. (*Magyar Nemzet*, 1997. október 30.)

Postarablás. Zalaegerszegen a postahivatalban szerdán a déli órákban egy álarcos férfi pisztollyal megfenyegette az alkalmazottat, az aznap bevétel átadására kényszerítette őket, majd 211 ezer forinttal elmenekült. (*Kurír*, 1997. október 31.)

Postabetőrök. Átány – Csomád – A hevesi község postájának riasztóberendezését megrongáló betörő a falból kifeszített páncélszekrényből 600 ezer forint értékű telefonkártyát vitt el.

Telefonkártyákat és sorsjegyeket zsákmányolt – 275 ezer forint értékben – a Pest megyei Csomád község postájába behatoló, miután lángvágóval sikerült kinyitnia a páncélszekrényt. (*Kurír*, 1997. november 1.)

Rablási kísérlet Soroksáron. Zárásra készültek a soroksári postahivatal dolgozói, amikor megjelent egy férfi és késsel fenyegetőzve visszakényszerítette őket a hivatalba. A támadó pénzt követelt, azt azonban már korábban elszállították, a rabló végül üres kézzel távozott. (*Népszabadság*, 1997. október 31.)

A macsó erősebb volt. Egyházaskozár – Betörő járt hajnalban a postán, de a 3 milliónyi értékpapírt és közel félmillió forint készpénzt rejtő páncélszekrényt nem sikerült felnyitnia. (*Blikk*, 1997. november 5.)

Újrázó postarablók. Fegyveres-álarcos rablók szorgoskodtak Csepelen. Idén már harmadszor fosztották ki a csepeli 3-as számú postát. Zsákmányuk az első becslések szerint 200 ezer forint lehet.

Újpalotán a Nyírpálota utca 1-ben lévő postahivatalba rontott be egy álarcos fegyveres férfi, aki 300 ezer forintot vitt magával. (*Kurír*, 1997. november 8.)

Leűtöttek egy pénzespostást. A minap Budapesten leűtöttek egy pénzespostást. A táskájában lévő 800 ezer forintnak nem esett bántódása. (*Kossuth – Szemle*, 1997. november 8. 18.25)

ÉLNI AKARÁST MÉG NEM LÁTTAM!

– Háát... nem. Náluk is van egy lecsúszott réteg. Persze élnek rendes cigányok is, akik gyönyörű szép lakásban laknak, adnak magukra, meg a környezetükre is, de ők nagyon kevesen vannak.

– Azonkívül, hogy majdnem agyonverték, az eset előtt meghálálták Önnek a segítséget?

– Igen, igen. Volt olyan cigányasszony, aki a lányának tekintett. Mindig azt mondta: leányom. Nem is volt velük tulajdonképpen semmi bajom. El akartam jönni a postától, de nem a cigányok miatt, hanem mert az utóbbi években nagyon nehéz volt a munka. Egy évvel ezelőtt fel akartam mondani és akkor a cigányasszonyok mentek a hivatalvezetőhöz és könyörögtek, beszéljen le erről. És hát akkor azt mondták a cigányok a hivatalvezető asszonynak: Pirooska ne engedjétek el az Erzsikét. Mert az Erzsike olyan, mintha a testvérünk lenne. Tehát ennyire ragaszkodtak hozzám, hiszen 11 éve jártam közük. Ez nagyon jól esett... akkor.

– Érez gyűlöletet most a cigányokkal szemben?

– Nem. Nem. Most sem haragszom rájuk, csak annyira bánt. Annyira fáj, hogy ezt csinálták velem. Szinte mind-egyikükkel baráti viszonyban voltam, ismertem a családi életüket, mit csinálnak a gyerekek, a férjek, a feleségek, szóval mindent és ezért fáj, hogy megtámadtak. Hát ezeknek én mindent elintéztem.

– Emlékszik a támadás napjára?

– Egyáltalán nem, már arra sem emlékszem, hogy be-mentem dolgozni... Semmire.

– Amikor megtudta, hogy azok támadták meg, akikkel jót tett, mi volt az első gondolata?

– Fáj, hogy éppen ők. Mind a négynek segítettem. Egyiknek a családit a Társadalombiztosításnál, a másiknak az anyakönyvi kivonatát intéztem, a harmadiknak a nyugdíját. Rengeteg levelet írtam. Volt egy család, ahol a két gyereknek állandóan dolga volt a rendőrséggel: lop-tak, betörték. Az óvodába is ők törtek be. Írtam az érde-
kükben, hogy nehéz körülmények között élnek, engedjék haza őket. Kérvényeket írtam... és látja, mégis. – Az asszony a könnyeit törölgeti, várni kell még újból meg-nyugszik és beszélni tud.

– Nem tudom magának elmondani, mennyire fáj, amit csináltak... Ha felépülök, elmegyek közéjük és olyan bal-hét csinállok... Megkérdem tőlük, miért tették? Miért? Azért a papírért? A pénzéért? Elvihették volna, ilyen csúnya munka nélkül is. De így tönkretenni! Egy életre!

– Vissza fog menni dolgozni?

– Nem tudom.

– Nem fél?

– Félni nem félek... Én állítom magának, hogy itt ezek-ben a cigányokban valami kikattant. Ezek valami lökött cigányok.

– Megbocsát nekik?

– Megbocsátani?! Nekik? Azt nem!

– Ugye ballotta, hogy az egyik orvos szerint alig volt esé-lye az életbenmaradásra? Ön nagyon erős asszony.

– Ezt mondták a kórházban is, amikor magamhoz tértem az intenzíven. Alig láttam valamit, mert a látásom is tönk-re volt. Nézegettem ide, nézegettem oda, homályosan lát-tam csak. Azt kérdezgettem, hol vagyok, ki vagyok? S ak-kor egy hosszú időnek kellett eltelni, hogy rájöttem, én postás vagyok. Éjszaka újra álmodtam az életem. Ott jött vissza, ki vagyok, mi vagyok. Olyan erős volt az álom, hogy amikor felébredtem, mindenre emlékeztem.

– Fájdalmi voltak?

– Nem emlékszem semmire. Amikor magamhoz tértem a fejem nagyon vitt. Nehéz volt a fejem. Amikor felálltam, azt hittem hasraestem, még most is bizonytalanul járok. Még mindig nehéz a fejem. Csak az bánt, hogy a hivatal-vezető asszony elvette a kulcsomat a postához. Hát miért? 11 éve nálam volt, nem értem. Már nem bízok bennem? Teljesen kivagyok a postából zárva?

– Ha már itt tartunk, hogyan viselkedtek a kollégái a támadás után?

– Nagyon szépen. Azonnal kaptunk anyagi segítséget az igazgatóságtól és a szakszervezettől is. Úgy hallottam, se-gélyt gyűtenek nekünk. Eddig minden kiadásunkat térít-tették, ami a betegséggel kapcsolatos.

– Mennyibe kerül egy ilyen támadás?

– Nehéz ezt kimutatni, veszi át a szót a férj, mindenfé-leképpen ráfizetés. Nézze, azt semmiféle kártérítéssel nem tudják elfeledtetni, mit éreztem, amikor megtudtam, hogy megtámadták a feleségemet. Nem tudhatják milyen volt, amikor megláttam ott, véresen. Annyira összeverték, hogy csak a kezéről ismertem meg. Szörnyű volt. Én rokkant-nyugdíjas vagyok, 21 ezer forinttal már másfél éve. Az ő keresetéből élünk, mert az enyém elmegy a rezsire.

– Milyen kárpótlást várna a postától, mert hogy az elkö-vetektől nem kap, az biztos.

– Nem tudom. Most még nem. Nekem az lenne a legfon-tosabb, hogy ő rendbejöjjön. Mert már semmi nem biztos. Lehet, hogy közbejön valami komplikáció. Az orvosok is

azt mondják: várjunk, várjunk, várjunk, majd csak alakul valahogy.

– Hogy értesült a tragédiáról?

– Úgy, hogy a főnökasszony telefonált. Be a kocsiba. Tűz... Hát aztán a látvány... az borzalmas volt... Nagyon hálás vagyok Várföldi Tamás doktor úrnak, a mentősök-nek és az ápolóknak, akik visszahozták az életbe.

– Ön visszaengedi a feleségét a postára?

– Nézze, nincs miből megélnünk. Ha az egészsége en-gedi és vissza akar menni, akkor minden további nélkül.

– És Ön – fordulok az asszonyhoz – visszamegy a pos-tára?

– Nem megyek vissza, én már belefáradtam. Sok volt ez a 11 év. Belefáradtam.

– És mibez kezd?

– Egyelőre itthon maradok, aztán majdsak lesz vala-hogy. Nem tudom, de én a postára vissza már nem me-gyek. Ezt én mégegyszer nem reszkirozzom meg, hogy le-üssenek. Volt itt a munkaügytől egy férfi és azt mondta: kérhetek a postán másik körzetet. Na most, kérdem én ma-gától, még őt kézbesítő van. Én most melyik kézbesítőt túrjam ki, melyiket küldjem a cigányok közé?

– Mennyiért kockáztatta az életét?

– Havi huszonhétért. Ebben benne van minden... a le-ütés is. Tudja, az egészségből az maradt meg leginkább az emlékezetemben, hogy amikor magamhoz tértem, ott volt egy fiatalember és azt mondta: Erzsike néni! Az Isten áld-ja meg! Ilyen élni akarást én még nem láttam.

Fotó: Andó Csaba

Udvarhelyi András

✂ **Bombával fenyegettek a motoros postarablók.** Soltvadkert – Motor-kerékpárral érkeztek, és csaknem kétfélmillió forintos zsákmánnyal távo-ztak azok a postarablók, akik a – rendőrség épületétől kétházyira lévő – helyi fiókot látogatták meg. (Blikk, 1997. november 14.)

Elfogták a rablót. Nem jutott messze zsákmányával az a rabló, aki teg-nap délután fosztotta ki a budapesti XII. kerületi Pihenő utcai postát. A férfi arra kényszerítette a hivatal két alkalmazottját, hogy adja át neki a pénztárból levő több mint 650 ezer forintot, majd menekülőre fogta a dolgot... a helyszín közelében elfogták a budapesti postarablót. (Kos-suth – Hírek, 1997. november 15. 11.00)

Betörő a postán. Alsószentiván – Hetvenhatezer forint értékű érték-papírt lopott el az a betörő, akinek hajnalban sikerült bejutni a postahi-vatal épületébe és ott feltört egy Botond típusú páncélszekrényt. (Blikk, 1997. november 17.)

Betörő a postán. Újlengyel – Betörő járt hajnalban a postahivatalban, és két páncélszekrényt felfeszítve 484 409 forintot lopott el. (Blikk, 1997. november 19.)

Kirabolttak egy postát Békéscsabán. Tegnap este zárás előtt negyed órával két álarcos férfi jelent meg Békéscsabán a lencsési lakótelepen lé-vő Féja Géza téri postahivatalban... a két álarcos fegyveres postarabló mintegy 1 millió 200 ezer forinttal távozott. (Kossuth – Déli Krónika, 1997. november 20.)

Pénz helyett leveleket zsákmányoltak. Budapest IV. ker. – A Galopp utcai postahivatal előtt ugyanis tegnap este 8 óra után két fegyveres fér-fi támadta meg a csomagszállító gépkocsiban tartózkodó alkalmazottat. Az autó csomagterébe zárták őket, majd egy üres pénzeszsákot és három levelekkel megtömött zsákot elrabolva egy Wartburggal elmen-e-kültek. (Blikk, 1997. november 22.)

Fegyveres postarablás történt szerdán Mezőtúron. Egy fekete sí-maszkot viselő, ismeretlen férfi délután öt óra után néhány perccel pisztollyal a kezében arra kényszerítette a vasútállomás melletti posta-hivatal vezetőjét, hogy adja át az a nap bevételét. A postamesternő – aki éppen végzett a pénzszámlálással – 600 ezer forintot adott át a rab-lónak, aki azonnal eltűnt a helyszínről. (Népszabadság, 1997. novem-ber 28.)

Kiraboltták az újrírási postát. A berettyóújfalui rendőrkapitányság köz-lése szerint ismeretlen tettes hatolt be keddre virradóan az újrírási postá-ra, ahonnan 600 ezer forintot készpénzt, nyugdíjtalványokat és a nyug-díjasok listáját vitte el. (Magyar Nemzet, 1997. november 28.)

Reggeli postarablás. Székesfehérvár – Hétfő reggel, nem sokkal nyitás után két ismeretlen férfi álarokban baseballütővel és pisztollyal betop-pant az 5-ös számú postahivatalba. A megfenyegetett alkalmazottaktól 800 ezer forintot vittek el. (Blikk, 1997. december 3.)

Postarablás Debrecenben. Csütörtökön este két álarcos férfi kirabol-ta Debrecenbe a Csapó utcai postát... a rablók több százezer forintot vettek magukhoz. (Népszabadság, 1997. december 6.)

Baltával támadtak. Másfél millió volt nála – az orvosok semmi bizta-tól nem mondanak. Sok ercsi nyugdíjas hiába várta szerdán Erzsikét, hogy megkérje a pénzt... (Mai Nap, 1997. december 7.)

Postát fosztott ki. Örményes – A Szolnok megyei faluban kedden haj-nalban betörő járt a postahivatalban. Felnyitotta a páncélszekrényt, amelyből 900 ezer forintot zsákmányolt. (Blikk, 1997. december 11.)

Rablások kicsiben és nagyban. Cegléden a rendőrség eljárást indí-tott Zs. András 24 éves abonyi lakos ellen, mert csütörtökön a déli órák-ban a postahivatalban álarcosan megjelent és gázpisztollyal 693 ezer fo-rint átadására kényszerítette az alkalmazottakat. (Népszava, 1997. decem-ber 13.)

✂ **Kis híján agyonverték egy kézbesítőt.** Tegnap délből mindössze 68 ezer forintért kis híján agyonverték egy postai kézbesítőt, a IX. kerület Várház krt. 15. sz. ház lépcsőházában. (MTV1 – Nap-Kelte, 1997. decem-ber 17. 5.50)

Giczy Dénesné egyszerűen eltűnt. A XVI. kerületi postahivatal dol-gozójáról péntek óta semmit nem tudnak. Az asszonnyal együtt nyoma veszett több százezer forintnak is, amit kézbesítenie kellett volna. A rendőrség úgy véli, hogy a postást megölték. (RTL Klub – Fókusz, 1997. december 17. 19.30)

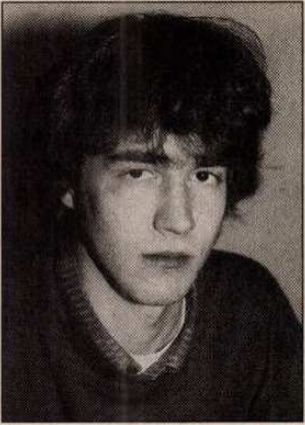
Fegyveres rablás Ruzsán. Péntek reggel 9 óra környékén négy sí-maszkba bűjt álarcos, kezében Skorpió géppisztollyal belépett a ruzsai postahivatalba, ahol arra kényszerítették az alkalmazottakat, hogy adják át a páncélszekrényben lévő pénzt – 300 ezer forintot vittek el. (Magyar Nemzet, 1997. december 20.)

Lángvágóval a postán. Éjjel tört be egy ismeretlen a Tolna megyei Szenderesen lévő postára, ahol a GB 4 típusú páncélszekrény állt... más-fél millió forinttal távozott. (Riport, 1997. december 20.)

Postáskaland. Kiskőrös – a 19 éves kézbesítő táskájában mindössze 5,600 forint volt, amikor ismeretlen útonálló esett neki. Alaposan hely-benhagyta, majd a csekélyke zsákmánnyal elillant. (Riport, 1997. decem-ber 17.)

Nem múlik el nap postarablás nélkül. Budapestén lassan nem mú-lik el nap postarablás nélkül. Ma sem volt ez másképp. Röviddel azelőtt a Clark Ádám téri postahivatal támadták meg. A zsákmány ezúttal sze-rénynek mondható. Nem több 3-400 ezer forintnál. (TV2 – Tények, 1997. december 23. 19.00)

Összeállította: Rákóczi Margit

Rácz András

VALAMI BÜZLIK?

A mozgóposta menetek leépítésével több szempontból is rossz döntést hozott a posta vezetése – legalábbis ezt állítja Kuvik Pál, a Postaszállítási Igazgatóság területi szakszervezeti bizottságának titkára. Aggodalmaikról, valamint a mozgó helyébe lépő közúti szállítás és helyi feldolgozás hátrányairól Losonczy István menetvezetővel és Moldovány Sándor üzemi tanácsi taggal együtt beszélgettünk.

– Mi lehet az oka a mozgóposta elleni támadásnak?
– Ráfogják, hogy drága, és hogy jobb lesz közútra áttérni, a postavagonok helyett autók beszerzésével. Igaz ugyan, hogy a vasúti mozgóposta nem olcsó szállítási mód, egy ilyen vagon ára 60 millió forint körül mozog, de ezek hűsz, felújításokkal huszonöt évig is működnek. Ráadásul a mostani hetven vagon egy része 2005-ig, a többi ennél jóval tovább is üzemelhetne. Egy gépjármű nem fog húsz évig közlekedni, hanem bizony négy-öt év alatt nullára amortizálódik az értéke. A vasúti kocsit 24 méter hosszú, ezért legalább három nagyméretű gépjármű kell a kiváltásához. Csak ezek az útközben dolgozó mozgópostákat tudják biztosítani Magyarországon, hogy Szombathelyről a levél Záhonyba ugyanannyi idő alatt érjen el, mint Budapestről Záhonyba. Ezt úgy hívják, esélyegyenlőség.

Azt gondoljuk tehát, hogy csúsztatnak azok a felmérések, amelyek a közutat tartják olcsóbbnak. Ezekben a felmérésekben nincs szó arról, hogy mennyibe fognak kerülni azok az üzemek, amelyekben a mozgó anyagát akarják feldolgozni, hiszen a közúti szállításnál menet közben erre nincs lehetőség és hiányzik a számításokból az álló mozgópostakocsik költsége, és a már a karácsonyi csúcsforgalom előtt jelentkező csomagmaradványok elszállítására Budapestre feljáró rk. gépkocsik költsége. Magyarországon egyszer már volt egy olyan koncepció, hogy építsünk feldolgozó üzemeket. Ezek közül mára szinte mindegyiket bezárták. Rengeteg pénzt költöttek rájuk, a székesfehérvárira pl. 450 milliót, aztán rájöttek, hogy Budapesttől 60 km-re semmi értelme ilyen beruházást csinálni. De e beruházás miatt megszüntették a 82-es veszprémi, 85-ös zalaegerszegi és a 86-os síófoki mozgópostát. Ezekben a mozgópostákban 2-3 ember dolgozott, a fehérvári feldolgozóban pedig ugyanezt a munkát 100-nál is több ember tudta csak elvégezni. Mégis újra feldolgozókat akarnak építeni és vásárolják az autókat abban a világban, amelyben a gépjármű környezetszennyező. Akkor, amikor kamionok kerülnek fel vasúti szerelvényekre, akkor, amikor nyugat-európai posták szinte kivétel nélkül a környezetvédelmet részesítik előnyben, mi ellenkező irányba indulunk.

– Milyen érvek szólnak még a közúti szállítás ellen?
Elég csak a benzinárak drasztikus emelkedésére gondolni, aztán itt az autópálya díj Szeged felé, és tervezik Miskolc irányába is bevezetését. Sajnos, kivédhetetlen költség, hiszen ha el is kerüljük az autópályákat, a rossz és forgalmas főutak a vártól hamarabb elhasználják a gépjárműveket, akár 2-3 év alatt is. Az időjárásról sem lehet megfeledezni, amely több hónapon keresztül szintén hátráltatja a közúti szállítását. A biztonság is kisebb az utakon, mert ezek a járatok egy gépkocsivezetővel közlekednek. Hátrányként szintén meg kell említenem a sorozatos anyag visszamaradást, ami miatt a közel múltban Szekszárd, Szeged és Miskolc viszonylatában is vidékről külön gépkocsik jöttek fel az anyagért.

Az el nem szállított anyag miatt zárt mellékkocsikat is hamarabb kellett az év végi csúcsforgalomhoz megrendelni és üzembe helyezni. Kérdem én: ezek a költségek hozzá lettek számolva a közúti szállítás költségéhez? Meg kell még említenem az értékküldemények darabszámának drasztikus emelkedését a mozgópostákon, mivel a közúton készpénz tartalmú és nagy értékű értékeket nem szállítanak.

– Helyettesíthető-e ésszerűbben a mozgóposta?
Az útközi munkát Nyugat-Európában is helyettesítik, de ilyen kilométer távolságokra az anyagot ott is mozgópostákkal szállítják. A feldolgozásra komoly feldolgozó üzemeket építenek, onnan indulnak ki a mozgóposták. Magyarországon ha tetszik, ha nem Budapest-centrikus a postai feldolgozásban is, ezért elég lenne itt építeni egy komoly feldolgozó üzemet, amellyel az útközi munka egy részét ki lehetne váltani. Ez a feldolgozó üzem megoldaná a mostani pályaudvarok között közvetítést, lerövidítve annak idejét, s modernizálhatná technológiáját.

Érdekes módon ezt még senki sem számolta ki, hány autót lehetne ezzel spórolni, mintha ez nem érdekelné senkit.

– Ha valóban ennyire bibás lépés, miért akar a posta a mozgó helyett közúton szállítani?

Régen a vezetőik iskolája volt a mozgó, szinte minden vezető mozgópostás múlttal rendelkezett, de legalábbis pontos irányítási ismeretekkel. Nem kellett a Kertész Pali bácsinak magyarázni, merre van Tunyogmatocs. Tudta.

Ez a nemzedék sajnos, eltűnőben van, előtérbe kerültek a közúti szállítás előnyben részesítő vezetők, ill. szakmai irányítók. Mozgópostákon az a hír is járja, hogy talán érdekeltségük fűződik közútra tereléshez. Ezt mi nem hisszük, mert ez lenne a postaszállításinak a vége.

A közútra terelésnek további oka az, hogy a MÁV tarifaemléseket kezdeményezte. Mi úgy gondoljuk, hogy a tarifaemelés és a gőcüzem kijelölésének problémáját miniszteri szinten kéne megoldani, mert úgy néz ki, hogy ezt postaszinten nem megy.

– Mi a megoldás?
Elkeseredettek vagyunk. Talán csak egy komoly lépés tudná felhívni a figyelmet ezekre a folyamatokra. Akkor tényleg fehéren-feketén kiderülnek, hogy mit is csinál a mozgóposta, ha dolgozik, és mekkora a hiánya, amikor nem. Ezt a kérdést nem lehet pozícióból eldönteni és után a valamilyen indoklást kitalálni. Egy mondás járja most a mozgópostákon: „Ami íróasztal mellett döntenek el, az még soha nem vált be a gyakorlatban.”

Ezekkel a mozgóposta-utazókkal nem szabad megtenni azt, hogy bizonytalanságban tartjuk őket, amikor ők a Magyar Posta legnagyobb irányítási szaktudással rendelkező dolgozói. Közöttük pl. Tóth István bp. (mivel utazik több Tóth István a mozgópostán, neve mellett szereplő bp. jelölés azt fejezi ki, hogy ő a budapesti Tóth István) Magyarországon összes helységét irányítószámuk négy számjegyre meg tudja mondani.

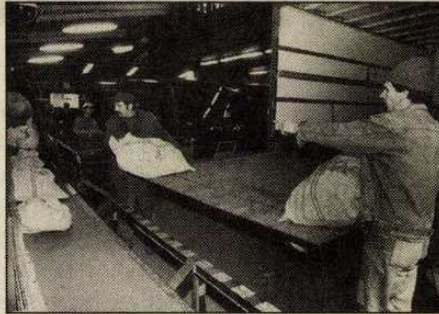
Hogy a cikk elején feltett kérdést megválaszoljuk: Valami büzlik a mozgópostákon..., ez a benzingőz.

„NEM MINDENNAPI MUNKA A MIÉNK”

Este tíz után csöndes a Nyugati Pályaudvar. Az éjszaka sötétje elbújtatja az embereket, akik talán felbukkannak még egy-egy kivilágított ablaka mögött. Az oldalsó peronokon viszont most kezdődik az élet, indulásra várnak a kivilágított mozgóposta vonatok.

Nemhiába övezi romantika a mozgó-sok munkáját. Ők most veszik fel a szolgálatot, hogy egy újabb éjszakai hajtásra induljanak. Elit dolgozóknak számítanak a postán, hiszen ennek a kétszáz embernek a kezén keresztül ér célba a postai küldemények legjava. A mozgó-soknak ismerniük kell minden helyiséget, a hozzájuk tartozó irányítószám első két számjegyével, tudniuk kell, hogy melyik mozgóposta milyen irányba megy. Fél évig is eltart a kiképzési idejük, és ezután minden évben kétszer újra vizsgáznuk kell.

– Egy héten két 26-28 órás utunk van, és mindig csak a jövő heti utakat tudjuk előre –, mondja Juhász Lajos, a ma esti BUSZE (Budapest-Szeged) 67-es mozgóposta menetvezetője. Az este tíz órai beszállás után Szabó Zoltán rovatolóval, Kolben Róbert raktárkezelővel, Fábián Sándor és Tóth László levelekkel szortíroz, miközben a gépkocsik folyamatosan hozzák a beérkezett mozgó-sok anyagait. A BUSZE 67-es menet hajnali egy óra után indul útjára. A háromórás menetidő alatt a munkát el kell végezni, hiszen nincs, aki folytassa.

– Régen, amikor háromszor kaptunk fizetést egy hónapban, nagyon jól kerestünk. Akkor még az út előtt adták az utipénzt, és sokan ebből tartottuk el a családot, a fizetést pedig félre tudtuk tenni – mondja, miközben válogatnak és készítik a zárlatokat. A levelek külön szedik a közönséges, és az ajánlott küldeményeket. Mutatóujjukon egy gumikesztyű levágott darabja. A levelek egy részét falvanként válogatják szét, többi útközi, vagyis nagyobb központokba megy, ahol tovább szortírozzák. Egy zöld katonaládán ülve figyelem őket. A katonás rend alapjait állítólag a második világháborús magyar hadsereg volt katonatisztjei tették le, akik itt találtak menedéket a nehéz időkben. A ládákon kívül egy zuhanyzó, és egy ágy szolgálja a tábori kényelmet. Ezeket azonban csak ritkán lehet igénybevenni, hiszen a délutáni menetig megszüntetése miatt bizony az út végéig akad tennivaló.

A SZERVEZETÁTALAKÍTÁS ÚJABB LÉPCSŐJE

A Magyar Posta Rt. szervezetátalakításának újabb állomása a Posta Járműtelep és a Postaszállítási Igazgatóság összevonása 1998. január 1-i hatállyal. Az új közép-fokú postaszerv Postaszállítási Igazgatóság elnevezéssel teljes körűen ellátja a két összevont szervezet korábbi feladatait. Az összevonást hosszantartó alapos elemző munka előzte meg, amelynek során mind a Postás Szakszervezet, mint az Üzemi Tanács is kifejtette véleményét. A Járműtelep esetében a szakszervezeti és az üzemi tanács álláspont megegyezett abban, hogy a postai elképzelésekkel ellentétben a Járműtelep önállóságát továbbra is fenn kellene tartani, de erőfeszítéseik nem jártak sikerrel, a döntéshozókat nem sikerült az önállóság további fenntartása mellé állítani.

A szervezetátalakításnak szakszervezeti következményei is vannak, mivel az Alapszabály és a Szervezeti és Működési Szabályzat szerint a szervezeti felépítésünk követi a posta szervezeti felépítését, minden közép-fokú postaszervnél egy közép-fokú szakszervezeti bizottság működik. Az összevonás következtében meg kellett egyezni a két közép-fokú szakszervezeti bizottság (TSZB) összevonásáról is. Az ezirányú tárgyalások már 1997 novemberében megkezdődtek először Benkő Viktor és Kuvik Pál, a két TSZB titkár között, majd mindkettőjük testületének bevonásával folytatódottak.

Példás gyorsasággal megállapodást kötöttek, melyet 1998. január 16-án a Postás Szakszervezet Központjában írtak alá. A Postaszállítási Igazgatóság TSZB-je már szervezetileg megújulva készült az 1998-as bértárgyalásokra.

P. H.-ÉRTÉK

Nem szeretjük a P. H. gyűlöletkeltő hangját. Éppen ezért közöljük Horváth Lajos választ, gyanítva, hogy a sajtószabadságot furcsa módon kezeli a P. H. Nem hiszem, hogy az alábbi sorok miatt hangot vagy módszert vált a P. H., mert - kutyából nem lesz szalonra - mégis Horváth Lajos kedvéért és az igazság miatt közöljük levelét.

Tisztelt Szerkesztő Asszony!

1998. január 20-án hoztam került a „Postás Harsona” nevű lap 1998. évi 1. száma. Meglepetéssel és megdöbbenéssel olvastam a lap 11. oldalán megjelent „Értékszállítás” főcímmű cikk alábbi szövegrészét:

„Közben az üzemi tanács is színre lépett, valami 30%-os visszamenőleges bérfejlesztési ígérettel kecsegtetve megosztotta a dolgozók egységes álláspontját. Csak szolidan ajánlom az üzemi tanács képviselőjének, vegye elő a Munka Törvénykönyvét és az út jogosultságok tanulmányozása után rájön, hogy bérkérésbe nincs illetékessége. A bértárgyalás minden esetben a munkáltató és a szakszervezet között történik.”

MEGÁLLAPODÁS

amely létrejött az MP. Rt. Járműtelep TSZB (képviselő: Benkő Viktor TSZB titkár) és a MP. Rt. Postaszállítási Igazgatóság TSZB (képviselő: Kuvik Pál TSZB titkár) között aláírt napon és helyen az alábbi feltételek mellett:

A Felek megállapítják, hogy a Magyar Posta Rt. Vezérigazgatójának utasítása szerint a Posta Járműtelep és a Postaszállítási Igazgatóság szervezeti 1998. január 1-i hatállyal összevonták. Az összevonással létrejövő közép-fokú szervezet elnevezése MP. Rt. Postaszállítási Igazgatósága.

A Postás Szakszervezet Alapszabálya és Szervezeti és Működési Szabályzata szerint szakszervezetünk szervezeti felépítése követi a munkáltató szervezeti struktúráját oly módon, hogy minden közép-fokú postaszerv terület egy alapszervezeteket összefogó területi szakszervezeti központosított működik.

A fentiekből kiindulva a jelen megállapodás aláírói és az általuk képviselt testületek alapszervezeti titkárai tárgyalásokat folytattak és példázékú gyorsasággal az alapszabályszerű működés feltételeiben egymással megállapodtak.

A megállapodás értelmében a Járműtelep szakszervezeti testülete, mint TSZB megszűnik és a továbbiakban Szállítási Üzem alapszervezete elnevezéssel, mint a Járműtelep TSZB teljes jogú jogutódja az Alapszabályban biztosított önállóság mellett 5 fős képvisellel csatlakozik az MP. Rt. Postaszállítási Igazgatósága Területi Szakszervezeti Bizottságához.

Budapest, 1998. január 16.

Postaszállítási Igazgatóság TSZB
Kuvik Pál TSZB titkár

Posta Járműtelep TSZB
Benkő Viktor TSZB titkár

tagját. Így velem az üzemi tanács munkájáról és bérkérdéséről nem is beszélhetett.

Elmondtam neki, hogy a cikkben az üzemi tanácsról szóló rész rágalmozó, nem fedi a valóságot s helyreigazítást fogok kérni az újság szerkesztőjétől.

Ezért kérem a T. Szerkesztő Asszonyt, hogy a korrektül tájékoztató újságírás hitelének megőrzése jegyében levelem kézhezvétele utáni következő lapjukban helyreigazításban közöljék, hogy a Postás Harsona 1998. évi 1. számában a 11. oldalon megjelent „Értékszállítás” főcímmű cikk üzemi tanácsra vonatkozó része téves információn alapult, s nélkülöz minden valóságot.

Budapest, 1998. január 21.

Korrekt intézkedését várva, köszönettel:

Horváth Lajos

a volt Posta Járműtelep,
most Postaszállítási Igazgatóság
szállítási üzemének út elnöke

Kíváncsian várjuk tud-e korrekt lenni a P. H., változik-e P. H. értéke.

SZTRÁJK, KOMPROMISSZUM VAGY MEGALKUVÁS

Beszélgetés Mundruczó Kornéllal, a Postás Szakszervezet elnökével

Elnök Úr! Elégedett? Győztünk, veszítettünk? Mi a véleménye a bértárgyalások menetéről, hogyan került ki ebből a szakszervezet? – kérdeztem Mundruczó Kornélt, a Postás Szakszervezet elnökét, a bérmegállapodás aláírása utáni 12. órában.

– *Elégedett vagyok és nem is.* Elégedett vagyok, mert e feszült helyzetben is a békés megoldást választotta mindkét tárgyaló fél. *Elégedett vagyok,* hogy az eredeti elképzelésektől nem nagyon kellett eltérnünk, megfelelő mértéket tudunk megfogalmazni. Elégedett vagyok azért, mert a postai munkavállalók és a választmányi tagok több, mint 2/3-a azt mondta, hogy ezzel az ajánlattal aláírásra alkalmasnak tartja a megállapodást. *De nem vagyok elégedett,* mert hajszálon múltott a megállapodás. Ez azt jelzi, hogy ezt a megállapodást bár megkötöttük, de nagyon sok postás nem elégedett. *Elégedetlen vagyok,* mert talán jobban fel lehetett volna készülni. Már az elmúlt év közepétől elemezni, értékelni és jobban fel kellett volna a tulajdonos figyelmét hívni, vigyázzon, mert kötelezettségei vannak. Fel kellett volna jobban hívni az állam figyelmét, hogy egy közszolgáltatást ellátó, a tarifájában korlátozott, az egész országot behálózó cégnek a költségvetésnek nagyobb gondot kellene fordítson.

– *Mit lehet azoknak mondani, akik egy radikálisabb, erőszakosabb, szakszervezeti nyomásra számítottak? Mit lehet azoknak mondani, akik elkeserednek és a megállapodás miatt ki szeretnének lépni a szakszervezetből?*

– Mielőtt az érdekvédelem igényeket fogalmaz meg, sok mindent kell mérlegelnie. Mérlegelnie kell azt, hogy milyen az országos bérhelyzet. Mérlegelnie kell, hogy mi a helyzet a postán. Ha a követeléseim nem a lehetőségeket és az elképzeléseket közelíti, hanem egy irreális mértéke, akkor bármilyen radikális eszközöket alkalmazok, nem vezet eredményre. Mire kellett most nagyon vigyázni? Meg kellett azt éreznünk, hogy hol a tűréshatár. Meg kellett azt éreznünk, hogy elfogadhatom-e a 10%-os alaphéresztést a 12,5%-os keresetösseggel. Teljesen nyilvánvaló volt, hogy nem. Az is nyilvánvaló az első részvénytársasági ajánlatot követően azt mondtuk, hogy harcoljunk, ha szükséges, akkor sztrájkjal is. De ahogy teltek, múltak a napok egyre inkább körvonalazódott hol a határ, mi az a mérték, amit el lehet érni. Én úgy gondolom, hogy ha egy szakszervezet 21%-os keresetfelesztést fogalmaz meg novemberen és a béralku folyamatában mindkettő al-kupozícióban volt. A szakszervezet az előzetesen megfogalmazott igényéből engedett. Mennyit engedett? 2% pontot. Mit tett a részvénytársaság? A részvénytársaság a 12 és 15%-os keresetfelesztésről elment 16%-ig és a fontosnak nem ítelt szociálpolitikai támogatást növelte. Ezzel nem azt akarom mondani, hogy nem lehetett volna még valamit találnunk, de azt hiszem, hogy itt és akkor kellett megállni, azokkal a garanciákkal, amit a bértárgyalás során garanciaként megfogalmaztunk a munkavállalók részére. Arról nem is beszélve, hogy az év második felében további bérnövekvő intézkedéseket lehet tenni.

– *Eredetileg 21%-ról volt szó és nekem azok a postások jutnak az eszembe, akik azt mondják, hogy nekik elsősorban az az érdekük, hogy az alapbérüket növeljék. Volt is ilyen törekvés a szakszervezetben mindaddig, amíg meg nem tudtuk, hogy a Minisztérium a novemberi ígértét visszavonta.*

– A részvénytársaság magatartásából úgy ítélem, hogy nem valós az, hogy nem szólnak felülről a bértárgyalásokba. Azt hittük, hogy a novemberi minisztériumi ígértet komoly volt. Mit mondtak? Azt, hogy a posta bérben valóban lemaradt, lemaradt a minisztériumhoz tartozó vállalatok összehasonlításában, de ennél még magasabb lemaradás jelentkezik a versenyszférához képest. És mit ígérték? A részvénytársaság képviselőinek jelenlétében jelentette ki az államtitkár, hogy amennyiben az Rt. alapozni tudja üzleti tervében, akkor a tulajdonos tudomásul veszi, hogy a 16% fölé megy.

– *Vannak olyan hangok szakszervezetben belül is, de a szakszervezetben kívül is, hogy precedens értékű lett volna, ha a postások többet kapnak a 16%-nál. Hiszen a legtöbb állam cég 16%-ot kapott és mi lenne, ha a postások miatt megindulna az infláció. Furcsállam ezt, mert miért nem akkor beszéltek erről, amikor a postások voltak kénytelenek alacsonyabb bérral beérni, mint a többiek.*

– Én is hallottam ilyen téveszméket, hogy ez precedens értékű lenne, meg inflációt gerjesztő. No meg azt, hogy az Érdekegyeztető Tanács megállapodása kötelező érvényű a 13,5 és 16% közötti bérnövekedésről. De hát ez a megállapodás egyben feloldást is jelenthet, mert ha 16% fölött akár üzleti tervben, akár nyereségben meg tudja alapozni egy cég az emelést, akkor nincs akadály, hiszen infláció csak akkor gerjesztődik, ha egy veszteséges vállalat 16%-os keresetet vagy egy nullszaldós vállalkozást 16% fölötti mértékben emel. Nem gyakorolt volna hatást az inflációra, ha a postások bérét ennél magasabb mértékben növelik. Meggyőződéseim, nem teremtett volna precedenst, de lett volna egy olyan jelzése, hogy az alapító komolyan veszi a tulajdonosi voltát és aszerint cselekszik, nem pedig kívülállóként nyilatkozik és kezeli a posta helyzetét. Hogy mennyire így volt, ennek példája a minisztérium parlamenti reagálása, egy nagyon érzékeny pontokat érintő napirend előtti hozzászólásra. Nem volt szerencsés válasz, hogy a közönséges levél aránya miként alakult a magán és az üzleti levelezés területén, hanem azt kellett volna mondják a nyilvánosságának és az országnak, hogy a postások valóban sokat dolgoznak, veszélyes munkát látnak el, lelkiismeretesen dolgoznak, segíteni kell őket, hogy megéljenek. Ez lett volna a helyes válasz. Mi ezt az üzenetet nem kaptuk meg az alapító tulajdonostól.

– *Őn és fellebbező a többség képviselte a tárgyalássorozaton a centrumot. A választmány 1/3-a képviselte a radikális szárnyat, volt egy közömbös része, és volt egy – ha finoman fogalmazok – kompromisszumokra jobban hajló réteg, amelyik olyan érzésem volt, mintha a kezdet kezdetén meg akart volna állapodni. Most onnan középről nyilván mind a két oldalt magára baragította. Hogyan élte meg ezt a bérbarcot?*

– Jól nyomon lehetett követni, hogyan változik az emberek magatartása az idő haladtával. Ez természetesen az egyre több ismeret miatt változik. Nekem borzasztó nagy volt a felelősségem. Azt kellett mérnem, hogy valóban egység van-e a radikális oldalon. Azt kellett mérnem, hogy vajon a képviselők valóban a munkavállalók véleményét ismerve nyilatkoznak meg. A másik oldalt is kellett vizsgálnom. Vajon mi motiválja a mindenáron megállapodásra törekvőket. És ebből a kettőből kellett egyrészt nyugalmat tartanom, irányítanom, amennyire egy testületi ülést egy személy irányítani tud és befolyásolhat. Figyeltem az elmúlt hónap munkavállalói magatartását. Figyeltem a nyilvánosságot, a lakosságot és a lakosságon kívül a postások magatartását is. Mit tapasztaltam? Azt, hogy a józan, megfontolt postás azt mondja: próbáljátok meg a maximumot békésen elérni. És hogyha ezt nem tudjátok, a legvégső fegyverként alkalmazhatjátok a sztrájkot. Az zavar engem, nem vagyok arról meggyőződve, hogy nagyon sokan nem biztos, hogy a lenti tapasztalatokat, a hivatalban szerzett tapasztalatokat közvetítik a választmánytól. Az volt az érzé-

sem sokszor, hogy az eget sötétebbnek akarják láttatni, mint amilyen. De azt se szeretem, hogyha borús ég alól nagyon sokan a napot látatják, mert el van takarva. Szent meggyőződéseim, hogy ha a legvégső eszközt igénybe vettük volna február 15-én, akkor a nyilvánosság a következőt mondta volna: Mit akarnak a postások 19% fölötti keresetfejlesztés után? A sztrájk nagyon kemény fegyver. De a fegyver használatára vigyázni kell, mert az is tud csütörtököt mondani. És akkor nevétségessé válik a harcos, hogyha a fegyvertusát a vállához szorítja, de a ravasz elhúzása után a golyó nem indul oda, ahova kell.

– *Tebát „lent” a végeken a postás olyannyira fortélyos félelemben él, hogy nem biztos, sztrájk esetén lehetett volna rá számítani?*

– Ez nem félelem. Ez reális megítélés. Akinek környezetében – több mint 10%-os a munkanélküliség, az ha fogalmaz, akkor úgy fogalmaz, hogy megpróbálók lelkiismeretesen dolgozni azért, hogy munkahelyem megmaradjon, de jobban szeretnék ebben a munkahelyben dolgozni, akkor, ha több a bérem. Erre enged következtetni, hogy a bértárgyalás első felidejében 80-90%-os volt a potenciális sztrájkoló aránya és a második felidőben csökkent 50 és 70% közé. Budapesten ennél mindig jóval magasabb volt az arány.

– *Tebát a jelenlegi megállapodás az erőviszonyokat tükrözi? Azt, hogy a szakszervezet még rászorulna, hogy erősödjék? Azt, hogy a munkáltató kibaszálja a pozíciót?*

– Borzasztóan nehéz úgy tárgyalni, amikor a tényeket nem halljuk, csak mindig egyet ismétlünk: ne hagyjátok magatokat, sztrájkoljatok. Ne hagyjátok magatokat. Ez elhangzik harmincszor. Az egyszer sem, hogy ne hagyjátok magatokat, indokoljatok. Ne hagyjátok magatokat keressétek a lehetőségeket. Nem lehet úgy biztatni, hogy nem mondom, milyen indokokat kell megtalálni ahhoz, hogy valamivel többet érjek el. Én úgy hiszem, nem lett volna hasznos 19% után a sztrájk hirdetés. Nem lett volna jó. Rosszabbul járt volna a munkavállaló. Sokkal rosszabbul. Mit tudunk azoknak mondani, akik a bértárgyalás kezdetén azt mondták, hogy 21%, ha ezt nem harcoljuk ki, kilépnek a szakszervezetből? Ezeknek az embereknek én azt mondom, hogy emelkedzenek, azt kérem tőlük, és rajtuk keresztül valamennyi szakszervezeti tagtól, de főképpen a kulcsfiguráktól, a kulcspozícióban lévő szakszervezeti tisztségviselőktől, hogy reálisan indokoljanak és értékeljenek. Korrekten ismertessék, hogyan jutottunk a megállapodásig. Mérlegeljük, mikor tesznek jobbat. Akkor, ha kilépnek a szakszervezetből, mert akkor körülbelül a következő bértárgyalásokon súlytalan lesz a szakszervezet és még ennyit sem lehet elérni. Az a szándéka nem lehet a szakszervezeti tagoknak, hogy olyan szakszervezetté sovánnyodjon a Postás Szakszervezet, amely nélkül bérmegállapodást lehet kötni. Tehát ha értékelnek, vegyék figyelembe, hogy először 10% volt a részvénytársaság ajánlata. Ha mi ez ellen nem teszünk, március 1-jén ez lett volna bérfejlesztés.

– *Volt ennek a bértárgyalásnak néhány kritikus pillanata. Például, amikor a Doros úr feljött a VIII. emeletre a csapatával és ott egyesek szerint megfenyegette, mások szerint figyelmeztette a tagságot, hogy milyen következményei vannak, ha a 16% fölé megyünk. Gondolom, hogy ezenkívül voltak még más kritikus pillanatok is.*

– Egy tárgyalás napon, amikor már több órán keresztül folyik az egyeztetés és nem csak résztvevője vagyok, hanem aktív szereplője is egy tárgyalásnak, akkor az ember szellemileg is és fizikailag is elfárad. Én azt hiszem, hogy a vezérigazgató úr, ha a tárgyalás első felidejének valamelyik órájában a választmány előtt beszél, akkor a hangsúlyokat egy kicsit máshová helyezte volna. Mire gondolok? Arra, hogy egy sztrájkra hogyha kell a részvénytársaságnak felkészülni: kárenyhítés, kármegelőzés, szolgáltatás, alapellátás biztosítása és az, hogy mindez mibe került volna a postának. Nem lett volna szabad elhallgatnia, hogy az eddigi tárgyalások eredményei egy sztrájk végén, egy újabb tárgyalási menetben nem azok az induló pozíciók, mint amilyen a mostani helyzet. Ezt tudnia kell mindegyikőnknek. És hibát követett volna el, hogyha ezt nem hangsúlyozza. Az is nyilvánvaló, hogy képet kell kapjon a munkavállalói szabad akarat megsértése nélkül. Kell képet kapjon, hogy sztrájk esetén számíthat-e valakire és mit kell neki tenni. Ezeket mindenképpen el kellett mondja. A választmány figyelmeztette és meggyőződéseim, hogy ezt a figyelmeztetést komolyan vette.

A III. emeleten egy szűk tárgyaló csoport vett részt a Postás Szakszervezet részéről és hasonló létszámban körülbelül a részvénytársaságtól. Ott is nagyon kemény viták folytak és a legkomolyabb vita és meggyőződéseim, hogy a kiváló oka az egész szituációnak az, hogy az első ajánlata a részvénytársaságnak szűkszavú volt és megalázó.

– *Tebát először nem vették komolyan a szakszervezetet?*

– Először nem vették komolyan a szakszervezetet, mert nem is lehet komolyan tekinteni azt az ajánlatot, amely két oldalban fogalmazza meg 98-as elképzeléseket és minden információt nélkülöz. Ha komolyan vette volna a november 18-i levelünket, akkor biztos, hogy használható anyagot kellett volna adni 97-ről. Indokolnia kellett volna, hogy a szakszervezeti igény teljesíthető vagy sem. Ezekre a kérdésekre nem kaptunk választ. Ha egy érdekképviselői szervezet azt látja, hogy komolytalannak tekintik és ha tesz ellen, akkor felismerte, másképp kell véleményt nyilvánítani és érdeket képviselni. Ezért került sor a sztrájkfenyegetésre, a sztrájkbizottság megalakítására, a minimális szolgáltatások megállapítására.

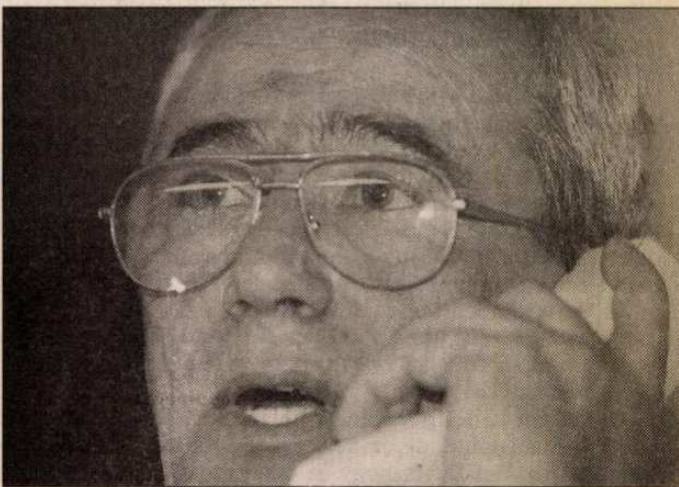
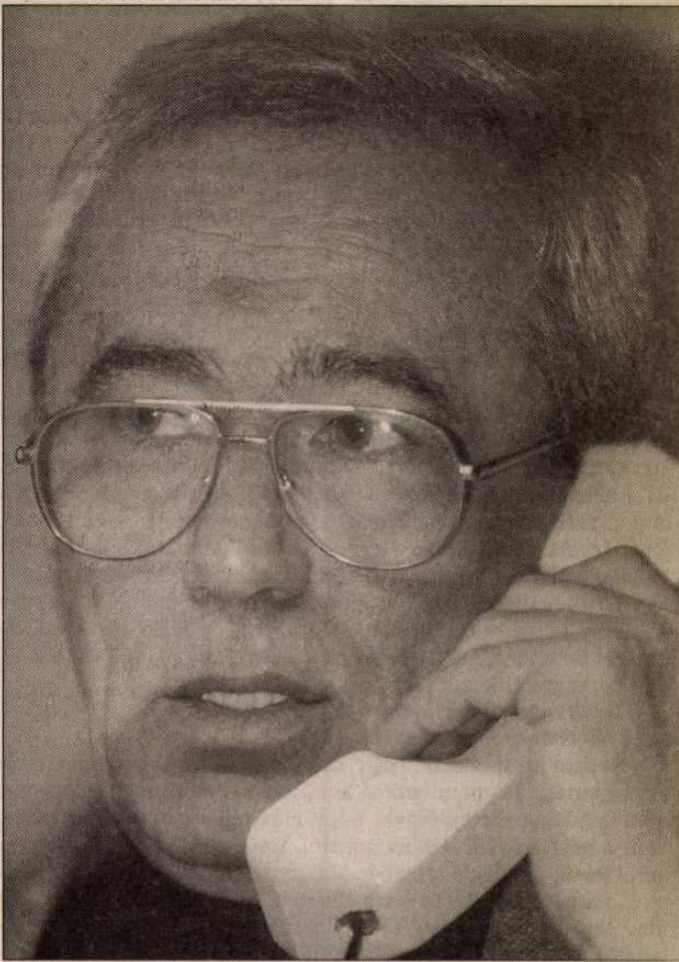
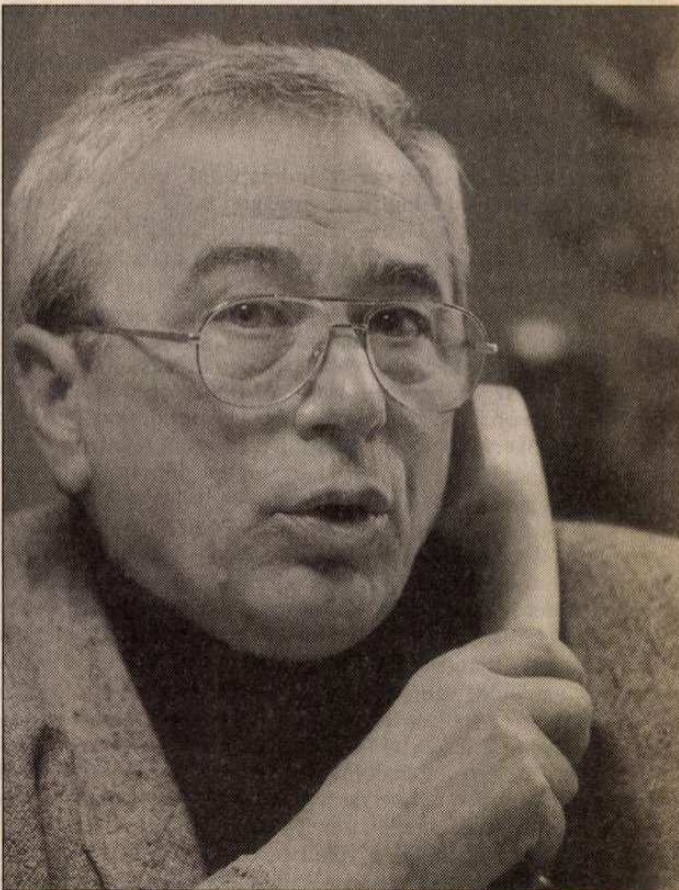
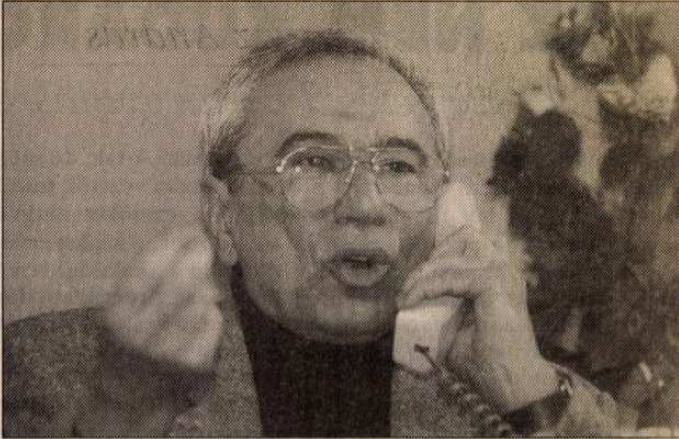
– *Most olyan politikai helyzetben tárgyalt a szakszervezet, amikor a választások közeledte miatt megszorolható lett volna mind a minisztérium, mint a kormány, mind a részvénytársaság és talán magasabb alaphéreszt emelést lehetett volna kikényszeríteni.*

– Mi nem azért foglaltuk meg követeléseinket, mert parlamenti választás lesz. A Postás Szakszervezetet azzal nem lehet illetni, hogy pártkötődésű lenne. A Postás Szakszervezet mindenkiel tárgyal, mindenkiel szót ért, aki a munkavállalók érdekében segítséget tud adni. Az kétségtelen, hogy fölkapta a politika ügyünket, bár jó lett volna, ha a 94-es választás után kapja föl a politika. Több ideje lett volna megvalósítani. Akkor nem tette. Most meg nem biztos, hogy megteszi, erre bizonyíték, hogy novemberi ígéreteiket elfelejtették.

– *A 16%-os keresetnövelést mindenki érti, de mi van a csomagban?*

– A csomagban van egyrészt az, hogy 16%-nál kevesebb alaphéresztést nem lehet adni. Hogy bizonyos munkakörök jövedelmét a közönséggel közvetlen kapcsolatban levőket, a nagyon alacsony fizetéseket emelni kell, hogy szűküljön a bérorell. Ezt az elvet a középsszeri bértárgyalásokon érvényesíteni kell. Ebben a csomagban benne van az üzemeltetés jelentős emelése. Hogyha azt tekintem hogy ezért vásárolni tudok és ennek egy jó részéért adót sem kell fizetni, akkor biztos, hogy jövedelem növekedésébe mindenképpen be kell számítnom. Benne van a csomagban, habár ez nem minden postai munkavállalót érint, a gépkocsivezetők támogatása és a lakásépítési, vállalati hozzájárulás támogatása. És benne van a csomagban a normafelvizsgálásban való részvétel is.

Udvarhelyi András, Udvarhelyi Bálint

FOTÓ: GRNÁK LÁSZLÓ

EZ NEM KUDARC, SZÉP EREDMÉNY

Beszélgetés a bértárgyalásról Doros Béla vezérigazgatóval

Hosszú évek óta tanúja vagyok a bértárgyalásoknak, de még ilyen éles vitát nem tapasztaltam. Mind a posta vezetői, mind a választmány két tűz közé kerültek. A vezetőket alulról nyomta a szakszervezet, felülről a tulajdonos, a szakszervezetet alulról nyomta a tagság, felülről pedig a gazdasági vezetés. A gazdasági vezetők kezét megkötötte az ÉT-megállapodás és a mindig bizonytalan gazdasági helyzet, a szakszervezetet pedig akadályozta, hogy egy esetleges postássztrájk nagy károkat okozhatott volna a részvénytársaságnak és ezen keresztül a munkavállalóknak. Végül is a megállapodás a jelen erőviszonyait tükrözi. Erről és a bértárgyalások hangulatáról kérdeztem Doros Bélát, a Magyar Posta Részvénytársaság vezérigazgatóját, a megállapodás utáni napon.

– Vége van a tárgyalásoknak. Hogy érzi magát, vezérigazgató úr?

– Kissé fáradt vagyok.

– Elégedett?

– Nem teljesen. Mi évek óta azon dolgozunk, hogy a Posta pozíciója jó legyen 3-4 év múlva az országon belül és a nemzetközi vonatkozásokban is. Látjuk, milyen óriási feladatot kell végrehajtunk, ha Magyar Postaként fenn akarunk maradni. E feladatok jó része költséges fejlesztéseket, beruházásokat és képzéseket igényel. A bérek és a beruházások pedig ütköznek egymással. Sok szakszervezeti kolléga úgy látja, mivel ez állami cég, az állam majd fizet, és feloldja az ellentéteket. Ez egy irreális elvárás, az államnak nem lesz annyi ereje, hogy az adófizetők pénzéből egy postát is eltartson. A világon egyre több helyen működik a posta piaci szereplőként, és a piacról befolyó pénzből fejleszti a béreket és a beruházásokat egyaránt. Egy bértárgyalásnál mindig az a kérdés, hogy mennyire veszélyeztetni a jövőt a túlköltekezés, illetve a má, ha nem adunk elég bért. A szereposztás miatt úgy tűnik, mintha a szakmai vezetés hangsúlyosabban kezelne a beruházásokat és fejlesztéseket. Ennek ellenére nekem egyaránt fontos a munkaerő-feltétel oldal – a megfelelő képzettségű és képes-ségű emberek hiánya ugyanúgy a fejlődés útjában áll. Úgy érzem, hogy ma egy kicsit többet áldoztunk a jövő oltárán, mint amennyit eredetileg szerettem volna. Ezt nem tekintem kudarcnak sem, mert ez arra sarkall, hogy megtaláljuk a módszereket a lemaradás behozására. A 16%-os keresetnövekedésnek az még fel-tétele, hogy 2-3%-os, forgalomtöbbletből származó növekedést produkáljunk. Ebben benne van a választásra való fölkészülés is, és még néhány nagy munka, amely még nem biztos, hogy siker-ül, vagyis, hogy át tudjuk-e venni például a MATÁV-tól vagy a gázszolgáltatóktól a teljes számlaelőállítást és az ezzel kapcsolatos nyomtatást, és borítékolást. Ezek még kemény tárgyalásokon mül-nak. Nekünk most azon kell dolgoznunk, hogy ez a 2-3% bejő-jön. Ha bejön, akkor van fedezete a 16%-nak. Én arra tettem ígé-retet, hogy nem állunk meg, további munkát próbálunk szerezni, és ha sikerül termelékenység-növekedésből növelni a teljesít-ményt, akkor a 16% fölé tudunk menni akár még szeptemberben. – Az is megtörténhet, hogy ez már október környékén realizálód-ik?

– Elképzelhető. Most hirtelen nem látom át, hogy milyen fo-lyamatok fognak addig lezajlani, de ha sikerül igazolhatóan nö-velnünk a termelékenységet, a magasabb, 16% fölötti kifizetés ju-talom, mozgóbér jellegű lesz. Ha viszont nem lesz forgalom-többlet, akkor tényleg komoly konfliktusok lesznek a fejlesztési oldallal.

– Volt ellenségeskedés? Sokak szerint Doros Béla már nem a ré-gi. Ön hogy élte meg ezt a tárgyalássorozatot?

– Sajnos valóban nem vagyok a régi. A tárgyalások során egy tényezőt nem vettek figyelembe a bírálóm: hogy az érdekegyez-tetésben kialakult folyamatnak országos szinten elsősorban az a szerepe, hogy az inflációval kapcsolatos tényezőket kezelje. Az ÉT funkciója, hogy a gazdaság szereplői igyekezzenek fékentar-tani az inflációt, vagyis egyrészt a munkaerő ne fizessen túl nagy árat az inflációsökkenetért, másrészt a kiáramló kereset ne ger-jesszen inflációs folyamatot. Mindenkinek érdeke ezt betartani. Egy ÉT megállapodásban a munkavállalók, a munkáltatók, és a kormány harmasa állapotott meg a 16%-os felső határban. Ezt muszáj betartani, mert ellenkező esetben elszabadul az infláció; egy bérár spirál kezdődik.

– Tébát a minisztériumban nem tiltották meg, hogy 17 vagy 18 százalékkal emelje a béreket?

– Nekem azt mondták, hogy az ÉT megállapodást a kormány be akarja tartani. Ha nem tartaná be, azzal azt az üzenetet közvété-ne a gazdaság szereplőinek, hogy elindulhat a spirál. Ezt persze nem a postásoknak kell megoldani. Ha a gazdaságból több pénz kerül ki, akkor a vele szemben álló termékkínálat ezt a több pénzt meg akarja ragadni. Ha ezt megteheti, nem többletáruval ragadja meg, hanem áremeléssel. Ezt pedig sajnos nem lehet mással féken tartani, mint a pénziáramlás korlátozásával. Ami engem nagyon zavar, hogy amíg itt mi évek óta próbálunk ezen elvek betartása mellett dolgozni, másoknál el tudják érni szakszervezetek vagy vállalati vezetők, hogy túllépjének ezeken a mértékeken.

– Mit tud mondani a radikálisabb szárnyának – akik a sztrájk-hoz nyúltak volna?

– Hála Istennek végig felelős törekvés volt arra, hogy lehetőleg e nélkül kell megegyezésre jutni. Ugyanakkor a szakma is feldol-goza, hogy mit tenne egy általános vagy részleges sztrájk esetén. Arra jutottunk, hogy ennek elkerülése mindkét fél érdeke. A vá-lasztmányi ülésen elmondtam, mik a sztrájk következményei. En-nek egy részét fenyegetésnek tekintette a hallgatóság, bár én va-lóban csak arra hívtam fel a figyelmet, milyen veszély érheti a munkavállalót a munkáltató kétségtelen kára mellett. Ez egy veszélyes, kétélű fegyver, mindkét fél sérülhet.

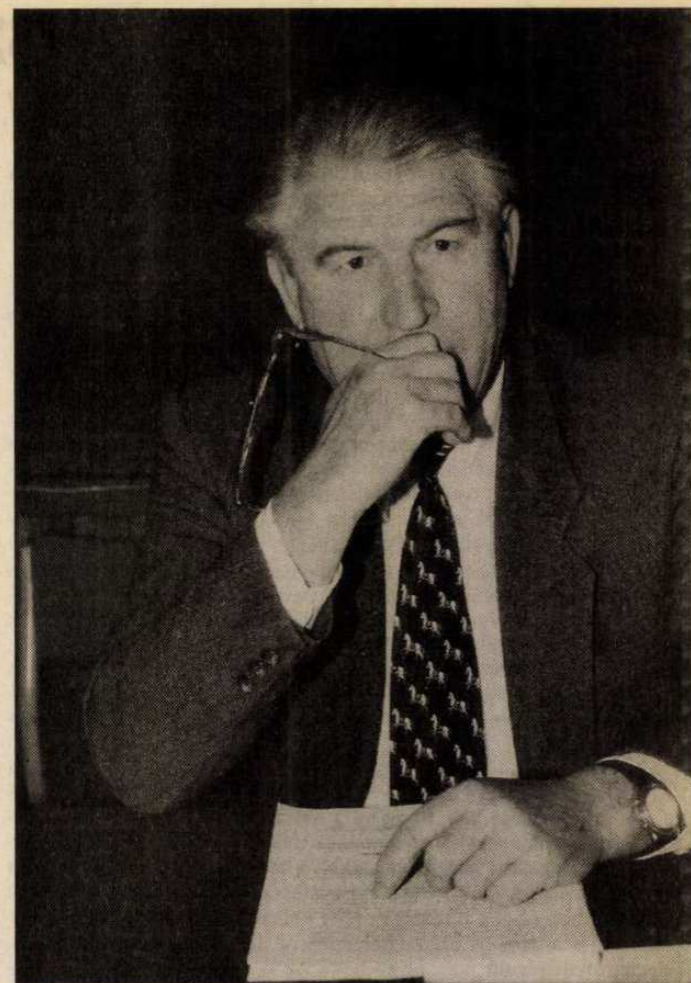
– Sajnos a bérolló, amit a szakszervezet szűkíteni szeretett vol-na a 21%-kal, a 16%-kal tovább nő, és az évek óta meglévő elma-radás nem csökken.

– Felelősen kell átgondolni a helyzetet. Hasonlíthatjuk ma-gunkat egy átlaghoz, de ez nem azt jelenti, hogy mindenki az átlagot kapja. Belátható, hogy ez oda vezetne, hogy mindenki

egyformán keres – és ez hogy nézne ki? Ez talán egy picit de-magógia tőlem, mert ez nem feltétlenül jelenti, hogy minden dolgozó azonos összeget kap. Ez a felfogás nem veszi figye-lembe, hogy szakmastruktúrában, képzettségi struktúrában van-nak olyan iparágak, amelyek magasabb képzettségűeket igé-nyelnek, ezért bizonyos iparágaknak az átlagtól fölfelé kell el-térniük. Vannak olyanok is, akik, ha nem is ilyen alapon, ha-nem a piac „igazságtalan” ítélete alapján – amely mögött csak fogyasztó van – juthatunk jóval magasabb jövedelemhez. Az a mi speciális bajunk, hogy ebben mi nem vagyunk előnyös helyzetben például a Matávhoz képest, ahol sokkal több ma-gas végzettségű emberre van szükség. Viszont nálunk is elin-dult egy folyamat, ami egyre inkább a számítástechnikára ala-pozva igényli a magasabb tudású embereket. Ez a jövő postája felé vezet. Ez természetesen úgy ütközik a mai gyakorlatban, hogy igazán megfelelő szakembert a mai postai átlagbérekből adódóan nem nagyon lehet kapni. Ugyanígy bizonyos helye-ken azzal vannak gondok, hogy megfelelő kézbesítőt kapjunk. Nem kétséges számunkra, hogy feljebb kell mennünk. Nem biz-tos viszont, hogy az országos vagy az ágazati átlag az, amit el kell érni, vagy meg kell haladni. Azt szeretném, ha éreznék, hogy nem ilyen egyszerű a dolog, bár ezeket a tényezőket nem lehet figyelmen kívül hagyni. Van egy másik összefüggés is, ami igencsak kellemetlen, de ha nem számolnánk vele, pórul jár-nánk: egyre nyilvánvalóbb hogy a Posta több és több tevé-kenysége versenykörülmények között zajlik. Az országban sok helyen sokféle vállalkozás saját vállalkozási feltételekkel jele-nik meg. Hogy csak egy példát említek, a csomagszolgáltatás-ban közel 300 cég működik az országban, a postai csomagok-hoz hasonló méretű csomagokat vesz föl, és nem is mindegyik vállalja az ország egészére való szállítást, vagy ha vállalja, ak-kor nagyon eltérő árakon. Nekünk, ha mondjuk kopogtatócé-dula-jellegű feladatokban kell gondolkodnunk, akkor ismer-nünk kell, hogy példának okáért Nyíregyházán milyen ajánlá-tot lehet tenni, amelyben benne van a vállalási feltétel, határ-idő, ár, és mögötte ott van a kereset, amit a dolgozó kaphat. Ezt egy másik vállalkozó is megteszi, nyilvánvaló nem buda-pesti munkaerőárakon, hanem a helyi árszínvonalon. Ha mi budapesti munkaerőáron akaránk Nyíregyházán vállalkozni, nem kapnánk munkát. Ez az, amivel a Postának szembe kell néznie, és emiatt a munkaerőpiac is determinálja ezeket az érté-keket. Nem egyszerűen akarom, vagy nem akarom adni a pénzt, hanem ezeket is figyelembe kell venni.

– Mit üzen a Postánál alacsony keresetűeknek számító alka-lmazottaknak? Vita folyik a szakszervezet és a szakma között, azt mondják, hogy a 40.000 postás nagyjából fele a 40.000 forint alatt keres. Nem feltétlenül jó a bangulat a postások körében.

– Nem tagadom, de ugyanakkor nem szabad elfelejteni, hogy csak ezt hangsúlyozni egyoldalú, és nem is felel meg teljesen az igazságnak. Abban nem, hogy a két dologról van szó. A postán vannak jövedelemkülönbségek, ez igaz, hogy ezek kialakultak, azt nem lehet a mértékek alapján megítélni. A mostani közhan-gulátban a postások között elsősorban nagy a különbségek okoznak visszatetszést. Lehet, hogy nagy a különbség, de ami-ket az előbb elmondtam, vagyis hogy milyen képzettségű embe-reket kapunk azokért a bérekért, nem lehet figyelmen kívül hagy-ni. Mindhárom érdekképviselet részéről egyformán elhangzott kritika a közvetlen munkahelyi vezetőkkel szemben, hogy mint vezetők kevésbé alkalmasak arra, hogy irányítsanak. De bizony ez összefügg azzal is, hogy ezekért a postavezetói bérekért mi-lyen képességű és képzettségű embereket kapunk. Én nem aka-rom csak ezzel igazolni a különbséget, de bizony ez is szerepet játszik. Amiben én most úgy látom, hogy másképp kellett volna a 16%-ot felosztani, az egyedül az, hogy a kézbesítők terhelését látom tartósan nagynak, amelyet én szívesebben elismertem vol-na egy 16%-nál magasabb, természetesen más rétegek rovására történő béremeléssel. Viszont a kézbesítők esetében azt lehet mondani, nincs elegendő bizonyíték arra, hogy ez az érzetünk valóban alá is támasztható lenne adatokkal. Ugyanilyen érzetük van a pénzfelvevőknek főleg azokon a helyeken, ahol vagy nem tudnak már több munkahelyet nyitni, vagy nem cserélik föl az egyesített felvételi helyeket a pénzfelvevő helyek javára, és igaz az is, hogy az ő csúcsterhelési időszakuk hosszabb lett, vagyis már nemcsak a közüzemi díjbefizetések időszakára korlátozódik, hanem értékpapíriüggyekkel is foglalkozniuk kell. Néhány kapaci-tásvizsgálat, amit elkezdtünk már, és jópár postán elvégeztünk, bizonyítja, hogy a pénzfelvevők terhelése magasabb az átlagos-nál. A kézbesítőknél viszont van egy sajátos probléma, hogy mi-közben egyes területeken bizonyosan több lett a kiszállítandó küldemény, ezt nem feltétlenül kellene az egyéni kézbesítők ter-

helésnövekedésével megoldani. Erre a megoldásra a Posta mai rendszere is alkalmas. Úgy lehet kisebb terheléssel elindítani a kézbesítőt, hogy több alkalmazottat veszünk föl erre a munkára. Ugyanakkor ez azt jelenti, hogy a régebbi kézbesítőknek keve-sebb helyre, kisebb járásba kellene elmenni. Ez, mindenki által ismerten, ütközik a kézbesítő mai érdekével. Ezért nem lehet hagyni, hogy egy oldalról állandóan panaszkodjunk a nagy ter-helésről, másrészt ennek természetes megoldását szolgáló kézbe-sítőjárás-átstruktúrázást akadályozzuk. Továbbá, ha változatlanul ő akar maradni a járásban, akkor csak túlórával lehet ezeket a többletterheléseket elvállalni. Ez megint nem megy, mert ilyen árakon nem fogják ránk bízni. Itt nincs más megoldás, létszámot kell emelni. Ezért van a Posta üzleti tervében létszámnövekedés, ami nagyrészt kézbesítői vonalra megy. Mivel nem tudtam hitelt érdemlően igazolni egy jelentősebb kézbesítői bérkiemelést, azt a megoldást kell választanom szakmai vezetőként, hogy kézbe-sítői létszámot szaporítsunk, és így gyakorlatilag a terheléseket enyhítsük.

– Mi a tanulsága ennek a bértárgyalásnak? Ennek birtokában mit csinálna másképp?

– A tanulságokat még hagyom érni, túl friss az élmény. Én egyetlen dolgot sajnálok, és ha úgy tetszik, egyetlen egy dolgot tekintek vereségnek az ügyben. Hibának és gyengeségemnek tar-tom. Túlságosan sok lett a szociálpolitikai elem a keresetfejlesz-tésben. Ez, még ha magamnak azt is mondom, hogy időről idő-re elképzelhető ennek arányaiban történő növekedése, tartósan nem lehet, hogy a munka elismerése és a bérfelhasználás ne le-gyen összhangban egymással. A bérnek nem szociálpolitikai kül-detése van, az a teljesítménnyel kapcsolatos. Ezt a következő-képpen vezetem le – bár ezt a gondolatmenetemet többen kifo-gásolták – de én a számokat mondom. A hivatalos '98-as inflá-ció 13-14 százalékos. A Posta a 16%-os keresetnövekedéssel és a szo-ciális juttatásokkal együtt két százalékkal magasabb életszínvo-nalat ad a postásnak, mint '97-ben. Ezzel én nem azt mondom, mint ahogy néhányan megpróbálták beállítani, hogy elégedett vagyok ezzel a postásfizetéssel. A plusz két százalék viszont tény. Az is tény, hogy ebből a 16%-os bérnövekedésből 14%-ot az áremelés, a postai tarifaemelés fedez. És aki azt nem látja be, hogy ez nem más, mint infláció önmagában – persze részben azért, mert a külső infláció hatását próbáljuk fedezni – akkor azt kell mondjam, hogy sajnos nem érti az összefüggést. Mindaz, ami a szociálisban még hozzájön, tovább javítja a postás '98-as életszínvonalát. Ezek tények, és én ennek örülök is, de ezt nem szabad úgy beállítani, hogy a 21%-ot nem érték el, és ez ku-darc. Ez egy szép eredmény a postások életminőségének javítá-sára.

Udvarhelyi András és

Udvarhelyi Bálint

ADD A NEVED

Név szerinti szavazás volt a 16 + 3,06%-os megállapodásról a Postás Szakszervezet vá-lasztmányának február 12-i ülésén, délután 6 órakor. Eszerint a megállapodást ellenezte a Szegedi Postaigazgatóság TSZB-jétől: Maróti László, Marosvölgyi Károlyné. Nem volt jelen Illin József. Nemmel szavazott a Budapesti Postaigazgatóság: Horváth Éva, Takács Vio-letta Rozália, El-Saghinié Pataki Magdolna, a Budapestvidéki Postaigazgatóság: dr. Kö-rösztös Jánosné, Béres Mihályné, Tolnai Sán-dor; a Postaszállítástól: Kuvik Pál, Nagy Jero-mos, Bánrévi Imre, Benkő Viktor.

A megállapodás mellett voksolt a Szegedi Postaigazgatóság: Ujszászi Jánosné, a Deb-receni Postaigazgatóság: Kónya Lajos, (Lugossi Ildikó és Bobikné Sipos Katalin nem volt jelen), Tóth József, Éber Miklós; a Miskolci Postaigazgatóság TSZB-jétől: Sza-hura Lászlóné, Farkas Zoltánné, Kristóf Jó-zsef, Forgóné Tar Teréz, Pinczés Jánosné, (Váradai József távol); a Soproni Postaigazga-

tóságtól: dr. Horváth István, Horváth László, Tárnoki Richárdné, Gerseiné Murai Éva, a Pécsi Postaigazgatóságtól: Pencze Pál, Bíró Lászlóné, Vida Sándorné, Mészáros Gábor-né, (Bár Csaba nem volt jelen); a Budapesti Postaigazgatóságtól: Gonda Istvánné, Biczó Péter; a Budapestvidéki Postaigazgatóságtól: Rácz Lajos, Szeleczkyné Monek Mária, Orosz Jánosné; a Hírlapüzletágtól: Szigethy Kál-mánné, Kránicz József; a Posta Vezérigazga-tóságtól: Barkóczi Sándorné; a Budapest Postacsomagüzemétől: Sárfi József; a PEK-től Braun Gabriella és a PAÉH-tól dr. Zsohár Andrásné.

A 16 + 3,06%-ra tehát a 41 választmányi tag-ból 29-en igenelt, 12-ten pedig nemmel sza-vaztak. A szabályzat értelmében az elfogadás-hoz 2/3-os többség kell. A délután 6 órai sza-vazást hosszú vita előzte meg és végül a má-sodik szavazás hozta a fenti eredményt. Ez-után kötötték meg a Postás Szakszervezet és a Magyar Posta Részvénytársaság az 1998-as bé-megállapodást.

Annak ellenére, hogy az alacsony keresetű-ek központi keretből történő kiemelését a vá-lasztmány javasolta az MP. Rt. Vezetésének az 1998. évi bértárgyalások utolsó napján nagy vi-ta alakult ki ebben a kérdésben. A választ-mány végül szavazással elvetette saját korábbi javaslatát és úgy döntött, hogy az alacsony ke-resetűek kiemelését területi hatáskörbe utalja.

Tekintettel arra, hogy az alacsony keresetű-ek szempontjából nagy különbség van a köz-ponti kiemelés és a területi megállapodás kö-zött az előbbi javára a választmány úgy dön-tött, hogy a szavazás területi megoszlását köz-zéteszi.

Eszerint a Pécsi, a Budapesti, a Debreceni és a BUVI TSZB, szavazott a központi kieme-lés mellett, viszont ellene szavazott a Szegedi, a Soproni, a Miskolci, a Hírlapüzletági a Pos-taszállítási TSZB, valamint a Csomagüzem és PAÉH, a PEK, a Vezérigazgatóság és a 70-es ph. SzB.

BENCZÚR TANFOLYAMOK:

ASZTROGRAFOLÓGIA

Az asztrológia és grafológia kapcsolatát és egymást kiegészítő voltát bemutató tanfolyam azoknak, akik a grafológiában vagy az asztrológiában némileg tájékozottak.

Foglalkozások: csütörtökönként 17–19.30-ig.

Részvételi díj (május 28-ig): 8.400,— Ft.

ELŐKÉSZÍTŐK KÉPZŐMŰVÉSZETI TANULMÁNYOKRA középiskolásoknak és felnőtteknek, felsőfokú intézményekbe rajzból felvételizőknek.

Foglalkozások: szombatonként 10–12 óráig.

Részvételi díj (június 30-ig): 5.000,— Ft.

FENG-SHUI

„Ha szeretnéd megváltoztatni az életedet, változtass meg 27 dolgot otthonodban!” A kínai geomencia megpróbálja megtalálni a legkedvezőbb elhelyezést és küllemet az emberi létesítmények számára. A tanfolyamon az előadások és gyakorlati konzultációk során elsajátítható az a tudás, aminek segítségével kevés ráfordítással nagy eredményeket érhetünk el környezetünk és ezáltal életünk harmonikus kialakításában.

Foglalkozások: szerdánként 17–18.30-ig.

Részvételi díj (hat alkalomra): 2.000,— Ft.

FOTÓTANFOLYAMOK

Foglalkozások: alapfokon csütörtökönként 17–18.30-ig, haladó szinten keddenként 17–18.30-ig.

Részvételi díj (24 órára): 6.300,— Ft.

NYELVTANFOLYAMOK

Német – kezdő: szombaton 8.30–12.45-ig.

Angol – kezdő: kedden és csütörtökön 16.30–19 óráig

középközép: hétfőn és szerdán 16.30–19 óráig

haladó: kedden és csütörtökön 16.30–19 óráig

nyelvvizsgaelőkészítő: hétfőn, szerdán és pénteken 16.30–19 óráig.

Részvételi díj (80 órára): 10.000,— Ft.

SZABÁS-VARRÁS – haladó

Foglalkozások: szombatonként 9–12 óráig.

Részvételi díj (60 órára): 5.000,— Ft.

SZEMÉLYISÉGLÉLEKTAN – különböző karakterológákat, személyiségméréteket ismertető pszichológiai előadássorozat.

Foglalkozások: péntekenként 16–18 óráig.

Részvételi díj (május 29-ig): 8.400,— Ft.

TÁRSASTÁNC

Foglalkozások: szombatonként, februárban és március 1-jén vasárnap is.

Kezdő: 9.30, 13.30 és 17 órától, haladó: 11.15 és 15.15-től.

Részvételi díj: 2.100,— Ft.

TERÁPIÁS JÓGA

Foglalkozások: alapfokú péntekenként 14.30–16 óráig,

középhaladó szerdánként 16.30–18 óráig,

haladó péntekenként 16.15–18 óráig

A fenti, kedvezményes részvételi díjak csak postás és távközlési dolgozókra vonatkoznak. Jelentkezni lehet személyesen és a következő telefonszámokon: 322-7208, 352-7239, 321-7334.

HÁZIMUZIKA, TÁNC, JELMEZ ÉS SMINK FARSANGKOR

Február a farsang hónapja. A Postás Művelődési Központ a télbúcsúztató vidámság jegyében sokféle programmal készül a tél utolsó hónapjára.

● Péntek esti randevúra hívja a táncolni szerető közönséget a 70-es évek közkedvelt zenekara, a napjainkban újra reneszánszát élő Gemini trió, februárban és márciusban 13-án, 18 órától.

● A gyermekek 14-én 10 órakor jelmezversennyel, Hűvösvölgyi Ildikó, Cseke Péter és Rátonyi Róbert vidám, zenés, játékos farsangi műsorával ünneplik a farsangot. A március 7-i játéknapon 10 órától pedig bűvesszel, bohóccal és sok meglepetéssel várják a tavaszt.

● 15-én 17 órakor lesz a Budai Operatársulat vidám farsangi előadása. „Az Orfeium tanyám...” című műsor házigazdája Lukin László. A „Házimuzika a Benczúrban” pódiumsorozat következő programja március 21-én a Richard Wagner Társaság jubileumi műsora.

● A Stílus klub a tavaszi megújulás jegyében smink- és frizuraötleteket ad a hölgyeknek. 16-án 18 órakor a szakma jeles mestereitől tanulhatják meg a résztvevők az egyéniségükhöz, korukhoz és adottságukhoz leginkább illő sminkelési és hajformázási stílusokat, szakmai mesterfogásokat.

A rendezvényekről a művelődési központ munkatársai a 321-7334-es telefonszámon adnak felvilágosítást, illetve személyesen a VI. kerület, Benczúr utca 27. szám alatt várjuk a jelentkezéseket.

A személyi jövedelemadóról szóló törvény ismét jogot ad arra, hogy befizetett adónk egy részével magunk rendelkezünk.

Ha Ön úgy dönt, hogy adója 1%-át felajánlja a Postai és Távközlési Művelődési Alapítványnak (1068 Budapest, VI., Benczúr u. 27.), a rendelkező nyilatkozatot el kell juttatnia az adóhatósághoz, illetve munkáltatójához.

A borítékon tüntesse fel

NEVÉT, LAKCÍMÉT ÉS SZEMÉLYI SZÁMÁT.

Továbbra is várjuk Önt, családtagjait, barátait, munkatársait Budapestben a VI. kerületben, Benczúr utca 27. szám alatti Postás Művelődési Központba.

Az alapítvány adószáma:

19664699 1 42

Takács Tibor

A MŰVELŐDÉS PALOTÁJA

Interjú

Bundik Zsigmonddal

Igazi palotába lép a látogató, ha benyit a Postás Művelődési Központ Benczúr utcai épületébe. Jómagam voltam itt néhány-szor, nem egyszer látogatóként, egyszer előadóként, most azonban telve a kíváncsiság izgalmával, hiszen ezentúl jó néhány-szor jövök el, hogy beszámoljak lapunk olvasóinak arról a nagy-szerű, sokoldalú, érdekes és értékes előadásokról, tanfolyamokról, klubdelutánokról, és egyéb rendezvények sokaságáról, amit ez a ház hónapról hónapra és szinte napról napra kínál nagy számú közönségének, az alapítványi postás dolgozók nagy táborának.

Bundik Zsigmond ügyvezető igazgató az ismerősnek kijáró szívéllyességgel fogad, de ez a fogadtatás itt minden vendégnek kijár. Úgy kezdjük a beszélgetést, hogy máris benne vagyunk az események sodrában, hiszen itt a farsang ideje s egyik rendezvény a másikat éri. Mivel a programok felsorolásának is jut majd hely lapunkban, így hát inkább előbb a múltat idézzük föl, nem, nem a palota múltját, hiszen arról egy gyönyörű kiadvány min-dent elmond, s ennek a címe mi más lehetne, mint „A Benczúr”, s részletesen elmeséli annak a száz esztendőnek a történetét, ami 1896-ban kezdődött, és a millecenáriummal volt egyidős. Erről csak egyetlen adatot, ezt a szép palotát az a Marmorek Oszkár tervezte, aki a híres Ósbudavára együttest is megkomponálta az Ezredévi Kiállításra. Ez a palota sokaknak élmény, ezt minden látogató átéli, átélheti, aki ide vendégnek érkezik.

Bundik Zsigmondnak és kollegáinak azonban, ez a palota munkahely.

– A Magyar Posta utódvállalatai 1990-ben létrehozták a Postai és Távközlési Művelődési Alapítványt. Ma már részvénytársaságként működik a Magyar Posta, a Matáv, valamint az Antenna Hungária is. Ezek együttesen tartják fönt a Postás Művelődési Központot, egy 11 tagú kuratórium irányításával. Ők állják a költségvetést. Engem 1977-ben neveztek ki igazgatónak, az utóbbi tíz évben már ügyvezető igazgatóként vezetem e közpon-tot. Nagyon sokat adtam a postának – már 38 év óta a Postát szolgálom –, de nagyon sokat is kaptam: megbecsülésemben, elismerésben! Ez a feladat elsősorban tudást, hűséget, emberséget, pontosságot s állandó ittlétet követel tőlem is, a munkatársaim-tól is. Ám előbb nekünk kell adni! Nálunk több mint ötven művelődési programból lehet választani, ami azt hiszem nagy szó, és bő választékban? Bármilyen – a mieinkhez hasonló feladatokat el-látó – művelődési ház mellé oda merem tenni a mi programun-kat.

Míg dedikáltatom „A Benczúr” kiadványt, elnézem ezt a ke-mény férfit. Nem érzem a debreceni tájszólást beszédén, de

Fábián L. Gyula

CSAPZOTT LAPOK

HOGYAN NÉZZÜNK TELEVÍZIÓT?

Lehetőleg sehog. Alig néhány hónapja, hogy megkezdődött a kereskedelmi televíziók adá-sainak sugárzása, és máris mindenki meggyő-ződhettett arról, hogy a sok televízió pontosan olyan rossz tud lenni, mint kettő, vagy akár egyetlen egy. Azokban a háztartásokban, ame-lyek be vannak kötve valamely szolgáltató ká-belhálózatára, manapság több mint tíz magyar nyelvű program között válogathat a szerencsés vagy inkább szerencsétlen díjfizető. Mi szere-pel a választékban? Jobbára élettől elrugaszko-dott, agyalágyult sorozatok, amelyekből soha semmi hasznosat nem sikerül megtudnunk. Hiszen ki vehetné hasznát saját életében a bra-zíliai milliomos csemeték álproblémáikkal ter-hes, zaggya hétköznapi bornírságainak? Vagy miféle tanulsággal szolgál a mára tolöszkébe kényszerült, de a képernyőn még önfelédten röpökdő Batman kalandjainak bármelyik epi-zódja? A sorozatok minden elárasztó döm-pingje mellett a televízió a rettegés és az iszony forrásává válhat otthonunkban. Egy si-ma hétköznapon több mint fél tucat krimi, thriller, akció és horrorfilm között válogathat az, akinek nincs jobb dolga. A kutatások sze-rint az ilyen filmek nézése jelentősen gyorsítja a szervezet előregedését. Gondoljuk csak vé-gig: a néző fotelben terpeszkedve, úgyszólván teljesen mozdulatlanul ül órákon keresztül, s a képernyőre meredve chipszet, sütit, ropit, meggyást eszeget. A nassolás előbb-utóbb testsúlygyarapodáshoz vezet, de ettől még le-hetnének akár boldogan is. Csakhogy a képer-nyőn pergő gyilkosság, hulladarabolás vagy akár az űrlények támadása láttán magasra sző-kik a vér adrenalin szintje. A mellékvesék teljes gözzel dolgoznak, fotelben rágszáló ember szervezetében élettanilag ugyanaz játszódik le, mintha ő maga is valódi részese lenne a lá-tózatnak. Naponta egyszer, kétszer, sokszor. Lassan állandósl a magas pulzus és vérnyo-

más, az idegrendszer pedig olyanná válik, mint egy rosszsz hangolt zongora. Kinek hiányzik ez? A televízió ráadásul a nyugtalaní-tó műsorok mellett még kikapcsolt állapotban is képes felkorbácsolni gyilkos indulatainkat. Hiszen ettől az évtől a készülék tartását csak-nem ugyanolyan szigorú szabályok övezik, mint mondjuk az önvédelmi fegyverét. Adóbe-vallásunkban – büntetőjogi felelősségünk tu-datában! – fel kell tüntetnünk, hogy rendelke-zünk-e otthon műsorvevő készülékkel. Nyilat-kozatunkat akár ismételt házkutatásokkal el-lenőrizheti a hatóság, a hírek szerint talán ép-pen a posta jobb sorsra érdemes szakemberei. Csak találgatni lehet, hogy hány jó postai szakembert fognak majd kötelességének telje-sítése során a magukról gyakran megelégedező állampolgárok jól elagyabugyalni. Bár az is le-het, hogy ezekre az ellenszenves aktusokra rendőri segédlettel kerítsenek majd sort az ille-tékesek. Annál rosszsz kell, az évek óta egyre tar-tó bűnözési dömping idején a rendőrök talán mással is foglalkozhatnak, mint a televízió készülékek ellenőrzésének bizzar, orwelli kör-táncával.

Ideje felismernünk, hogy a kereskedelmi te-le-vízió megjelenéséhez fűzött várakozásaink minden alapot nélkülöztek. A nappali szoba sarkában villódzó agymosó szerkezet életünk-ben játszott túlhatalmat minden eszközzel csökkentenünk kell. Van-e jobb módszer erre az olvasónál? Talán igen. Hiszen nehéz lenne el-képzelni jobb és tartalmasabb elfoglaltságot egy családí kirándulásnál, vagy egy kedélyes, jókedvű beszélgetésnél. Erre azonban nem mindig kínálkozik mód. Ráadásul az ember olykor magányra vágyik, hogy eltűnődhessen az őt körülvevő világ jelenségein, megpihen-hessen az állandó rohanásban, és egy kicsit fel-tölthezzessen friss, új energiákkal. Mára már tudjuk, hogy vaklármának bizonyul a Guten-

mondja, hogy a Hajdúságból jövők kihallják szavaiból az ősi nyelvjárási ízeket.

Elmesélte, hogy postatiszti tanfolyamon ismerkedett meg fele-ségével, és utána jött Debrecenből Budapestre. A véletlen és a Sors mindig olyan helyre állította, ahol vezetni, irányítani, oktat-ni és tanítani kellett. Csak azért nem eleveníti fel élete sok-sok élménytadó emlékét, hiszen ma is, minden idegszálával idekő-tódik, ez az élete, él-hal a munkájáért.

– Tele vagyunk állandó feladattal. Hiszen túl azon, amit ez a Ház kínál kulturális, közművelődési és más programban, épp elég bőséges. Ha azt mondom, évente több mint 300 nem köz-művelődési program is zajlik nálunk, ugye, hihetetlen? S ezenkí-vül sok nemzetközi tanácskozás színtere a mi csodálatos palo-tánk. Azon is sokan meglepődnek, ha elmondom: évente mint-egy ötven esküvő rendeznek nálunk. Éttermünk is elismert, sőt nem marad el a versenyben a nagy szállodák éttermei mellett sem. Helyet adunk baráti találkozók-nak. Mindazoknak, akik már jártak itt, nem kell ecsetelni a Postás Művelődési Központ szol-gáltatásait, akik meg ezután jönnek el hozzánk, azok egy nagy család tagjaivá válhatnak.

– Szakmai tanfolyamokat is tartanak?

– Oktatási, és továbbképzési programoknak is helyt adunk, hi-szen a művelődés területe hatalmas és szerteágazó, viszont a há-rom R. T. szakmai tanfolyamainak szervezése nem a mi felada-tunk. Sok időt töltöttem el előbb a Debreceni-, majd a Budapest-vidéki Postaigazgatóságokon, s az oktatás nekem nagyon sokat jelentett mindig, mindenhol. Dolgoztam a Postás Szakszervezet-ben, függetlenített munkatársként is. És éppen, e néhány mun-kahelyváltásból adódott, egy máig a szívemben maradó túske. De el se mondom. Nem tartozik ez senkire...

Később mégis elmondtá, hogy mi bántja, de a lelkemre kötötte: szigorúan riporton kívül. Hátha nem haragszik meg, ha meg-írom. De csak azért, mert Bundik Zsigmondnak mindene a hű-ség. Hogy mi fáj ma is neki? Mikor a postás szakmában dolgo-zott, nem jött össze annyi munkaéve, hogy törzsgárdatag lehes-sen... A szakszervezet nem ismerhette el a törzsgárdatagságot. Így innen is, onnan is kimaradt, s nem is szeret erről beszélni. De hogy éppen ő, a Posta-hoz annyira hűséges nem lehetett so-ha a Posta törzsgárdatagja? Ez ami

– Ugye, nem írja meg?

Mosollyal feleltem. A szemem nem mondott nemet.

Remélem, ha újra eljövök a Pos-tás Művelődési Központba, ezért sose érez majd haragot az ügyve-zető igazgató úr.

Miközben hazafelé a 105-ös buszon olvastam „A Benczúr” történetét, szemembe ötlött az a csodálatos Tamási Áron mon-dás, miszerint „Azért vagyunk a világon, hogy valahol otthon le-gyünk benne.” Aki idejön, itt művelődik, nyelvet tanul, film-klubptag, itt farsangol, koncer-tet élvez, vagy bármimódon kö-tődik e házhoz, csakugyan ott-hon van...

Hogy is búcsúzhattunk volna másként: Viszontlátásra!

berg galaxis összeomlásának víziója. A könyvtá-
rak egyre gyarapodnak, a könyvkiadók teljes
gözzel működnek. És ma is minden gondolko-
dó ember büszke az évek alatt összerakott kis
házi könyvtárra. Olvasni nagyon jó. Ráadásul
az olvasás a televízió nézés passzivitásával
szemben állandó alkotásra kényszeríti képze-
letünket, hiszen egy-egy könyvben zárt történet
minden olvasónak más módon nyilvánul meg.

Umberto Eco, akinek nálunk is népszerű A Foucault-Inga és A Rózsza neve című regénye, egy regényelméleti tanulmányában (Hat séta a fikció érdekében) így ír arról: „Korábbi előadá-saimban idéztem két részletet, mindkettőben szerepelt egy kocsi és egy ló. Az első... azért volt mulatságos, mert a Gedeone nevű szerep-lő, amikor megkérte a bérkocsist, hogy jöjjön érte másnap, külön hozzátette, hogy hozza a kocsit is – és mellel a lovat is hozza! Nevet-tünk rajta, hiszen nyilvánvalónak tűnt, hogy a lónak is jönnie kell, mégha nem is mondják ki-fejezetten. Találkoztunk egy másik bérkocsival is, a Sylvie-ben: az viszi az elbeszélőt éjnek idején Loisyba. Ha újra olvassák az utazást le-író oldalakat... meglátják, hogy a lóról nem esik említés. Lehet hát, hogy a Sylvie-ben nincs is ló, minthogy a szövegben nem jelenik meg? De bizony van. Olvasás közben odakép-zeljük, amint poroszkal az éjszakában, zöty-költeti a kocsit, s e lágy zötykölődés az, ami-nek hatására az elbeszélő – mintha altatódalt hallana – ismét álmodozni kezd. De tegyük fel, hogy nem vagyunk különösebben képze-lt gazdag olvasók: olvassuk Nervált, és nem törődünk a lóval. Tegyük fel már most, hogy megérkezvén Loisyba, az elbeszélő azt mon-dja: Kiszálltam a kocsi-ból, s felfedeztem, hogy Párizstól idáig az egész úton nem húzta ló. Az épesztó olvasó kétségkívül nem mentem vissza-lapozna és elkezdene előlről olvasni a könyvet, hiszen eddig a legszebb romantikus hangulat-ban andalodva élte bele magát egy alig meg-határozható, finom érzésekkel teli történetbe, holott – ezek szerint – egy rémregénybe kellett volna beleélnie magát.”

Eco példájából látjuk, hogy az olvasás alko-tó folyamat. Minél többet olvassunk, annál in-kább kifejlődik bennünk ez az alkotói kész-ség, és nem vitatható, hogy ez olvasalami, aminek életünk során igen nagy hasznát ve-hetjük. Hogyan nézzünk televíziót? Lehetőleg sehog. Inkább olvassunk helyette. Igazi él-ményekkel gazdagodhatunk, és még házkuta-tástól sem kell tartanunk.

MEGÁLLAPODÁS

*a Magyar Posta
Részvénytársaságnál 1998-ban
végrehajtandó keresetfejlesztésről
és a szociális juttatások
mértékének, illetve forrásának
növeléséről*

1. A társaságnál átlagosan 16%-os keresetfejlesztést kell végrehajtani, mely postaszervezénként minimálisan 16%-os alaphéremelését tesz kötelezővé 1998. január 1-jei hatállyal, az alábbi ajánlásokkal:

Kötelezően ki kell emelni:

- az alacsony megfizettségű
- közönséggel közvetlen kapcsolatban álló munkavállalókat.

A hírlapkézbesítők keresetfejlesztését a darabkár emelésén keresztül az átlagkereset fejlesztés mértékének megfelelően kell végrehajtani (végrehajtási utasítás)

2. Postaszervi szinten megállapodást kell kötni:

- a helyi bérszerkezeti sajátosságok figyelembe vételével az 1. pont szerinti mértéket kiegészítő alaphéremelés nagysága,
- további bérpolitikai intézkedés tárgyában, mely nem lehet ellentétes hatású a központi bérpolitikával.

3. A társaságnál 1998. január 1-től a **minimálbér: 21 500,- Ft** a teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállalók alaphéremelésére, törzsbére:

- a legalább középszintű végzettségű, szellemi foglalkozású ügyintézők, továbbá a több mint fél éves gyakorlatral rendelkező ügyviteli alkalmazottak esetében, valamint
- azon fizikai munkakörökben, ahol a munkavégzés feltételei eltérnek a normál munkakörülményektől, vagy a teljesítendő feladat már betanított munka **24 500 Ft/hó** összegnél kevesebb nem lehet.

4. A teljes munkaidőben foglalkoztatott munkavállalóknak adható alaphéremelés legkisebb összege **3000,- Ft**, kivéve a minimálbérről történő kiegészítést. A részmunkaidősök esetében a foglalkoztatás mértékével arányosan kell az adható legkisebb héremelés összegét meghatározni.

5. Az ügyvezetés kötelezettséget vállal arra, hogy ha a féléves adatok termelékenységéből eredő teljesítmény növekedést igazolnak, akkor az érdekképviseletekkel közösen kérnek engedélyt az 1. pontban meghatározott kereset fejlesztési mérték teljesítményarányos túllépéséhez.

6. A lakás célú támogatás forrása a szociális tervben (a társaság eredménye terhére) 15 millió Ft mértékkel (200 millió Ft-ra) emelkedik.

7. A fizetési előleg keret mértéke az éves bérkölttség 0,8%-áról 1%-ra változik.

8. Az étkezési hozzájárulás havi 1600 Ft-ról 2600 Ft-ra emelkedik.

9. A Társaság ügyvezetése 1998. május hó folyamán a beruházások és épületfenntartások véglegesítését követően megvizsgálja annak lehetőségét, hogy 1998. szeptember hónapban a munkavállalók részére egyszeri 1200 Ft összegű pótlólagos étkezési hozzájárulást biztosítson.

Munkakör-csoportok	Ruhaféleség férfi	Ruhaféleség női	Alapellátásnál	Ellátási időszak	Ellátási gyakoriság
Hírlap-kézbesítő	cipő	cipő	1 pár	nyár, tél	évente 1 pár

11. A 7–8. pontok 1998. január 1-jétől hatályosak, a 10. pont 1998. március 1-jétől.

12. A társaság ügyvezetése kötelezettséget vállal arra, hogy

- a héremelésre és a juttatások mértékének meghatározására irányuló érdekegyeztető tárgyalásokat minden év decemberében megkezdik az érdekképviseletekkel,

- a társaság stratégiai tervét a titoktartás betartása mellett, illetve a humán politikai stratégiai tervet az érdekképviseleteknek véleményezésre átadja,

- a norma-karbantartási folyamat lezárása, illetve évközi norma módosítás csak érdekképviseleti véleményezés után valósul meg,

- az 1997. évi normakarbantartás kérdésében az érdekképviseleteket egyetértési jog illeti meg,

- a létszámnorma rendszerének teljes körű felülvizsgálatánál az érdekképviseletek igénye alapján biztosítja a részvétel,

- a közgazdasági szabályozó elveit – az elmúlt évek tapasztalatait figyelembe véve – véleményezésre az 1998. évi szabályozó kialakítás előtt átadja az érdekképviseleteknek,

- a bértarifa rendszer kialakításnak munkálatai a normarendszer felülvizsgálatát követően az érdekképviseletek szakértőinek bevonásával azonnal megkezdődnek,

- az érdekképviseletekkel „Együttműködési megállapodás”-t köt,

10. A kollektív szerződés 4-es számú mellékletének B. szolgálati munkaruha ellátás 2. számú táblázat 5. munkakör csoport kiegészítő 8. munkaköri csoportba tartozó „postaforgalmi szolgálatot ellátó gépkocsi vezetői”-kel (csomag- és a hírlapszállítást ellátók kivételével) és egyidejűleg kikerülnek a 8. munkaköri csoportból. A személygépkocsi vezetői szolgálati munkaruha ellátása kiegészítő nadrag és cipő juttatással.

2. sz. táblázat az alábbiakkal egészül ki:

- az érdekképviseletek postai küldeményforgalmát a díjhitelezés rendszerében teljes díjkezeléssel biztosítja 1998. január 1-jétől,
- a társaság jellemző munkakörében foglalkoztatottak, rétegek megfizetetté 1998. évben részletesen elemzi, annak érdekében, hogy az 1999. évi héremelészt megfelelően elő lehessen készíteni.

13. Az érdekképviseletek tudomásul veszik, hogy az átlagkereset megegyező alaphéremelés mozgó bér képzésére – jelenlegi ismereteink szerint – nem ad lehetőséget. Ezt a ténnyt a munkavállalókkal az érdekképviseletek is ismertetik.

14. Az 1–4. és a 6–11. pontok végrehajtása érdekében a társaság ügyvezetése legkésőbb 1998. február 16-ig vezérigazgatói utasítást ad ki, illetve intézkedik a 6–11. pontok PoE-ban történő kihirdetéséről.

Budapest, 1998. február 12.

Mundruczó Kornél elnök

a Postás Szakszervezet részéről

Dorós Béla vezérigazgató

a Magyar Posta Rt. részéről

Csátrai Lajos elnök

a POFÉSZ részéről

Tóbiás István elnök

a POMÉSZ részéről

A megállapodás értelmében az étkezési hozzájárulás mértéke **1.600,- Ft-ról, 2.600,- Ft-ra** emelkedett január 1-jei (visszamenőleges) hatállyal.

A beruházási és fenntartási terv véglegesítését követően dönt a munkáltató és a szakszervezet arról, hogy van-e lehetőség szeptember hónapban egyszeri 1.200,- Ft összegű kiegészítő étkezési hozzájárulás fizetésére.

Ezen túlmenően döntés született arról, hogy a hírlapkézbesítők a jövőben cipő ellátásban részesülnek és rendezték a gépjárművezetők munkaruha ellátását is.

A megállapodás tartalmazza azt is, hogy a bértömeg 0,8%-áról 1%-ra emelkedik a kiosztható fizetési előleg keret, továbbá megnöveltük a lakáscélú támogatás keretösszegét.

A keresetfejlesztés és a szociális juttatások mértékének növekedése együttesen **19,06%-os jövedelem növekedést** eredményez, melyből a keresetfejlesztés és az étkezési hozzájárulás **19%-ot** tesz ki.

A munkáltató kötelezettséget vállal arra, hogy ha a féléves adatok termelékenységéből eredő teljesítmény növekedést igazolnak, akkor a szakszervezettel közösen kérnek engedélyt a 16%-os keresetfejlesztési mérték teljesítmény arányos túllépéséhez, mely a második félév során mozgó bér formájában fizethető ki.

A munkáltató ezeken túl a megállapodásban olyan kötelezettségeket vállalt, melyek a jobb és hatékonyabb együttműködést garantálják.

Tudjuk, hogy ez a megállapodás nem minden postás számára jelent megfelelő bérnövekedést, de a felesleges szátrák (postás munkahelyek veszélyeztetésének) elkerülése és a munkabéke megőrzése érdekében egyezsége kellett jutnunk a munkáltatónak.

A jövőben is felelősségünk tudatában, következetesen fogunk fellépni a postások érdekeinek érvényesítéséért, jövedelmi helyzetük javításáért.

Budapest, 1998. február 13.

a Postás Szakszervezet Választmány

AKTUÁLIS GONDOLATTÖREDÉK

Tavaly volt húsz esztendeje, hogy *Vető József* (1910–1977) átszögödött egy túlvilági szerkesztőségbe. „Az újságíró noteszából” című aforizma-gyűjteményéből vett idézetet megtalálhatjuk a rejtvény függ. 1. és vízsz. 4. sz. sorában. Ez egy csipős, mélyretemlő, szellemes mondásaiából, amelyeket szájról szájra adtak a hivatás mesterségbeli tudnivalóit tőle tanuló újságírógyakornokok. (Ez a gyöngyszem a születéskor lázadásnak számított, de ma is megállja a helyét...) **VÍZSZINTES:** 1. Hacsaturján személyneve. **4. Az aforizma második rész. 12.** Eltakar. 14. A többiek előtt sorol. 15. PVC – másképpen (IGALIT) 18. Némán du-kál (!) 19. Római 501. 20. Rejtjelez. 21. Körívt kanyarulat. 23. Vadászrepülő típusa. 24. Esküvő utáni mulatság. 26. ... szék, délbácsiak település (+) 27. Minden randevű így kezdődik (!) 28. Futástól Vörösmarty írta meg. 29. Vesszőből font szálítóeszköz. 30. Nomen nescio. 31. Finnugor nyelvű néptörődék. 32. Fejvédő. 34. Sáv mássalhangzói. 35. A korund átlátszó, kék színű drágakőváltozata. 37. Gyermekegondozó Angliában. 38. KH 40. Nagyobb kártekonny ragadozó. 42. Szeszec-sital – bizalmasan. 43. ... Fair Lady. 45. Aki következik. 47. A szobába taszt. 49. Csak félig reagál (!) 50. Germán főisten. 51. Kisebbség. 53. Nagy fájdalom. 54. Oktat. 55. Vége a lényegről beszél. 57. Az asztácium vegyjele. 58. A vetés legfontosabb kelléke. 59. Szőnyegtisztító állvány. 60. Hasztalan beszéd. 64. Már nem tart szorosan. 65. A Tisza mellékfolyója. 66. Parancs a huszároknak.

FÜGGŐLEGES: 1. **Az aforizma első része.** 2. Város Elő-Ársiában. 3. Munkák – tolvajnyelv. 4. Zavaros tea (!) 5. Üres kád (!) 6. Ellenben. 7. Hálával emlegetem (–) 8. A '40-es évek táncos filmstárja volt ... Marika. 9. 100, 1000, 50 – a régi Rómában. 11. Mozgásba hozás. 13. Az életet bölcs nyugalommal szemlélő ember. 16. Viták középpontjában álló fennsík a Közel-Keleten. 17. Rombolás. 21. Élő-lény a vízben. 22. Japán szabad harcok. 23. Eltérő. 25. ...us – névszók ragozásában a részeshatározó esete. 26. Építmény szénégetéshez. 29. Komikusan túljátszva ábrázol. 31. Óserdő. 33. Udvar takarít. 36. Izraeli politikus. 39. Megnyeri a tet-szémeket. 41. Dezodormárka férfiaknak. 43. Elődjá képzelt történetét. 44. Ya. 46. ... Tin-Tin, a csodakutya. 48. Lengyel légitársaság. 49. A tetejére csúszott. 51. Az önnél bizalmasabb megszólítás (+) 52. Teljesen kinyílik pl. az ajtó. 54. Lant kevert betű. 56. Itália fővárosa. 58. Kihalt futómadár. 59. Az egyik tv-rendszer. 61. Azonos hangzók. 62. Néma páva (!) 63. Kertősbetű. 64. Római tv.

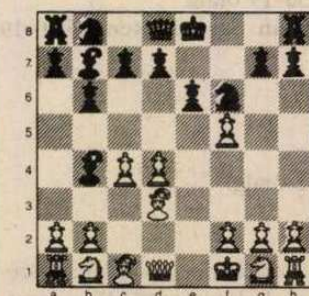
Bilek István

**KUNG FU
VAGY
MICSODA...**

Csodálkozással vegyes hitetlenkedéssel figyelem a mostanában népszerű különböző keleti önvédelmi harcművészeteket, egyik másik egyenest lenyűgöz, megbabonáz. A „kung fu” is például; a selyemruhá, hajlongásos izék, rácsos arcvédőkkel elkezdnek hadonászni botjaikkal, egzotikus zenei effektusok közepette, hát, nem könnyű dolog csinálni sem, nemhogy megérteni az akcióikat, akárcsak a baseballban vagy a kriketben, s amelyről még az angliások is melán viccelődnek, valahogy így: Sokan azt hiszik hogy a krikett valamely sport...de nem az. A krikett művészet...

No, és mit szólnak egyébként a sumo-birkózáshoz? A hús- és izomtornyok pillanatokig tartó győmozszkölése, az azonnali eredmény: győzelem, dicsőség és boríték (valószínűleg csekknek vannak benne...) – ez aztán a japáni önuralom és fanatizmus kitűnő propagandája, a gazdasági csoda beigazolása stb. stb. Ja, és hogy nincs remi, döntetlen, csak győzelem vagy vereség – igazán szimpatikus sportág. (Az a hetsziki 1-1 ügyebár...

Ilyesfajta gondolataim támadtak midőn a nemrég lezajlott „Knock Out” Sakkvilágajnokság elődöntőjében rábukkantam a következő „Kung fu-Sumo” összecsapásra, amely az első lépésektől kezdve a szá-muráj kardok villogására, a támadó és védekező akciók látványosságaira emlékeztetett s bizony, jelen voltak a borítékok is, hiszen az egész 5 millió dollár díjallappal volt megfelve, s az abszolút győztes bajnok 1 370 000 \$-t tett zsebre s még csak be sem kellett öltöznie semmiféle maszkába, védőöltözetbe. Szellemi harcművészek leszünk mi is sakkozók? Késztelen, hogy a krikett mellett a sakk sem egyértelműen sportféleség, inkább művészet, még akkor is, ha az ember vesztésként áll fel az asztaltól, mint például az alábbi partiban Nigel Short, akit körön kívülre sodort saját agresszív lendülete és vesztett.

Beljavszkij (2710) – Short (2660)
Groningen, 1997

Vezérfranchetto

1. d4 e6 2. c4 b6 3. e4 Fb7 4. Fd3 f5 5. e:f5 Bf8+ 6. Kf1! Hf6 Diag-rám 7. Fe2!!

Pokoli lépés, amely a sötét király-futó elfogására irányul.

7. – 0-0 8. c5 b:c5 9. a3 Fa5 10. d:c5 Hd5 11. Hf3 B:f5

Naná, hogy nem c6? – amire a tiszt megmenethető lett volna, de mi-lyen áron? A 12.b4 Fe7 utáni bútor-

raktár épész sakk-sumós nem vállalkozhat.

12. b4 H:b4 13. a:b4 F:b4 14. Fb2 a5 15. h4 Bd5 16. Vb3 Ha6 17. Hc3 H:c5 18. Vc2 Bf5 19. Bh3 Ve7 20. Kg1 Baf8 21. Bf1 d6

Ha jól meggondoljuk, ez az első „normális” fejlődő húzás ebben a partiban s mindjárt veszít is egyúttal. Réti paradoxonja, mely szerint „A fejlődő lépések veszítenek!” – néha igaznak bizonyul.

22. Hg5 h6 23. g4!

Sumókám ezt elnézted, mi?

23. – hg5 24. g:f5 B:f5 25. Fg4 Bf4 26. f3 g:h4 27. Vh2 Vg5 28. B:h4 Hd3 29. Bh8! Kf7 30. Vg3!! Vc5+ 31. Kh2 F:c3 32. Vh4! Ff6 33. Vh7!

Short szelet vetett s most vihart arat: elképesztő, de matt fenyeget Vg8-Ve8-Vh5-tel. Please, contact me with Deep Blue – Kérem kapcsolják Melykék urat! Sürgös az eset – mondja ilyenkor egy jobb PC-sakkprogram konferenciájára, rekvium tónusban.

33. – Vc2! 34. Kh3 B:f3+ 35. F:f3 Hf4! 36. Kg3 V:b2 37. Vg8! Kg6 38. Vh7! Kf7 39. Vg8! Kg6 40. Ve8! Kf5 41. F:b7 g5 42. Bh6 Vc3! 43. Ff3 He2! 44. Kg2 Hf4+ 45. Kh1 d5 46. Vf7 és sötét földlat:1-0.

Su-mókás állás: B:f6!Fg4! és Be1! lebonyolítás ellen nincs védelem.

EGY RECEPT • EGY VICC

VELŐS MÁJSZELETEK

Hozzávalók: 4 szelet sertésmáj, 4 evőkanál olaj (zsír), 20 dkg sertésvelő, 3 evőkanál liszt, 1 evőkanál vaj, petrezselyem, törött bors, só. Mellé: hasábburgonya, savanyúság.

Elkészítés: A májszeleteket egyik oldalon lisztbe mártjuk és forró zsírban vagy olajban mindkét oldalon szép pirosra megsütjük. (Egy-egy oldalon kb. négy-öt percig.) Közben a velőt langyos vízbe mártjuk, hártáit lehúzzuk, a vajon megpároljuk, megborsozzuk, megsózzuk és meghintjük finomra vágott zöldpetrezselyemmel. A májat tálra rakjuk, rátesszük a párolt velőt. Hasábburgonyát és bármilyen savanyúságot adunk mellé.

PARDON

Fiatal születés kérdezi professzorát, szerinte jól vezette-e le első esetét. A professzor mosolyogva: – Kitűnően, kolléga. Csak az a szokás, hogy a végén a csecsemő fenekére verünk kettőt, nem a kismamáéra.

POSTÁS DOLGOZÓ

A Postás Szakszervezet lapja

Szerkesztőség: 1146 Budapest, Cházár András u. 13.

Felelős szerkesztő: *Udvarhelyi András*

Telefon: 343-8777

Kiadja a Postás Szakszervezet

1146 Budapest, Cházár András u. 13.

Levél cím: 1406 Budapest, Postafiók 14.

Felelős kiadó: *Mundruczó Kornél* elnök

Előfizetési díj egy évre 120 forint

98-2496. Szikra Lapnyomda Rt., Budapest

Felelős vezető: *Lendvai Lászlóné* vezérigazgató

ISSN 0866-1766

